

MAANDAG 14 DECEMBER 2009

VOORZITTER: JERZY BUZEK

Voorzitter

(De vergadering wordt om 17.00 uur geopend)

1. Hervatting van de zitting

De Voorzitter. – Ik verklaar de zitting van het Europees Parlement, die op 26 november 2009 werd onderbroken, te zijn hervat.

2. Mededelingen van de Voorzitter

De Voorzitter. – Bij de opening van de laatste vergaderperiode van het Europees Parlement in 2009, wil ik u, collega's, allereerst het allerbeste wensen voor de aanstaande kerstdagen, voor het chanoekafeest, dat al begonnen is, en het komende nieuwe jaar. En namens alle leden van het Europees Parlement wil ik de administratie en iedereen die rechtstreeks voor het Europees Parlement werkt en ons bij onze werkzaamheden helpt, evenzeer het allerbeste wensen.

Daarnaast wil ik graag even stilstaan bij de aanval op de Italiaanse premier Silvio Berlusconi. Het incident van gisteren verdient onze ondubbelzinnige veroordeling. Het had nooit mogen plaatsvinden, want het overschrijdt de grenzen van wat in de politieke arena geoorloofd is. We hopen dat de heer Berlusconi het ziekenhuis snel weer mag verlaten en wensen hem een spoedig herstel.

Met uw welnemen wil ik ook nog een verjaardag onder uw aandacht brengen die mij persoonlijk na aan het hart ligt. Gisteren was het 28 jaar geleden dat de toenmalige communistische autoriteiten in Polen de staat van beleg afkondigden. Als gevolg hiervan zijn bijna honderd slachtoffers gevallen, waaronder negen mijnwerkers die tijdens de staking in de kolenmijn Wujek werden doodgeschoten. Vele duizenden democratische dissidenten werden geïnterneerd of zelfs gevangengezet. Zo wilde men de vakbond Solidarność breken en uit de weg ruimen. Ik herinner aan deze gebeurtenissen omdat ik erop wil wijzen hoe sterk Europa de afgelopen twee, drie decennia veranderd is, maar ook hoe sterk we ons moeten inzetten voor vrede en mensenrechten op ons continent en in de hele wereld.

Bij deze gelegenheid zou ik u er bovendien aan willen herinneren dat woensdag om 12.00 uur de uitreiking zal plaatsvinden van de Sacharovprijs voor de vrijheid van denken. Dit jaar wordt de prijs uitgereikt aan Loedmila Aleksejeva, Sergej Kovalev en Oleg Orlov, die de Russische mensenrechtenorganisatie Memorial vertegenwoordigen. Ons continent heeft in de twintigste eeuw zwaar geleden en daarom begrijpen we maar al te goed hoe belangrijk het is dat mensen zich overal ter wereld, en met name op het Europese continent, inzetten voor de mensenrechten. Dit evenement is voor ons dan ook buitengewoon belangrijk.

Francesco Enrico Speroni, namens de EFD-Fractie. – *(IT)* Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, mijn excuses als ik mogelijk inbreuk in de normale procedure, maar ik wilde me namens mijzelf en mijn fractie solidair verklaren met premier Berlusconi.

De Voorzitter. – Ik heb mijn solidariteit geuit namens het hele Europees Parlement.

Gianni Pittella, namens de S&D-Fractie. – *(IT)* Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, mede namens de heer Sassoli en alle afgevaardigden van de Partito Democratico in de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement wil ik me aansluiten bij uw solidariteitsbetooging met de Italiaanse premier Berlusconi. Het is een schandelijke en onaanvaardbare daad die niet te rechtvaardigen valt.

Wij zijn felle tegenstanders van Berlusconi, maar wij zijn louter politieke tegenstrevers. Voor ons is premier Berlusconi noch enige andere tegenstander een vijand. Het enige middel waarmee wij kunnen strijden en overwinnen is de politieke en maatschappelijke strijd. We zullen niemand toestaan bij de levendige politieke confrontatie te ontspreken en terecht te komen op het gevaarlijke hellende vlak van haat en geweld. Dat zou de eerste stap zijn op weg naar een autoritaire en antidemocratische omslag. Het is terecht dat dit Parlement weer eens blijkt geeft van superieure kalmte, respect en democratische volwassenheid.

Mario Mauro, *namens de PPE-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ook namens mijn fractie zou ik niet voor de vorm maar recht uit mijn hart op de allereerste plaats u willen danken. U heeft met de kwalificatie "onwaardig" op gepaste wijze beschreven wat er is gebeurd. Maar zo mogelijk zou ik nog hartelijker de Italiaanse collega's, in het bijzonder de heer Pittella, willen danken voor hun woorden.

Ik heb geen enkele behoefte aan politieke speculatie, maar wat er is gebeurd kan ons tot aan de rand van de afgrond brengen. De oproep die hier in het Parlement eensluidend is gedaan, is het enige wat ons kan leiden op dit moeilijke moment. Het Europees Parlement en Europa worden bedankt voor de bijdrage die ze leveren aan de ontwikkeling van het democratisch leven in ons land.

3. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

4. Verzoek om opheffing van de immuniteit: zie notulen

5. Samenstelling commissies en delegaties: zie notulen

6. Interpretatie van het Reglement: zie notulen

7. Van de Raad ontvangen verdragsteksten: zie notulen

8. Ingekomen stukken: zie notulen

9. Mondelinge vragen en schriftelijke verklaringen (indiening): zie notulen

10. Kredietoverschrijvingen: zie notulen

11. Verzoekschriften: zie notulen

12. Regeling van de werkzaamheden

De Voorzitter. – Aan de orde is de definitieve ontwerpagenda die door de Conferentie van voorzitters is opgesteld overeenkomstig artikel 137 van het Reglement tijdens haar vergadering van 10 december. De volgende wijzigingen zijn voorgesteld:

Met betrekking tot de maandag – geen wijzigingen

Met betrekking tot de dinsdag

Ik heb een verzoek ontvangen van de Fractie Europa van Vrijheid en Democratie om een mondelinge vraag aan de Commissie op de agenda te plaatsen over het subsidiariteitsbeginsel. Het betrof een schriftelijk verzoek dat is ingediend bij het Bureau van het Europees Parlement. Ik verzoek een afgevaardigde van de EFD-Fractie hier iets over te zeggen.

Francesco Enrico Speroni, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, wij hebben gevraagd deze mondelinge vraag op de agenda te plaatsen, daar we menen dat het Parlement recht heeft op een passend antwoord bij dit belangrijke onderwerp. Daarom verzoeken wij de agenda te wijzigen.

(Het Parlement willigt het verzoek in)

De Voorzitter. – Dames en heren, ik wil u erop wijzen dat dit punt als laatste agendapunt aan de agenda voor dinsdagavond wordt toegevoegd. De termijn voor de indiening van ontwerp-resoluties is dinsdag 15 december om 10.00 uur, de termijn voor de indiening van gezamenlijke ontwerp-resoluties en amendementen is woensdag 16 december om 10.00 uur, en de stemming vindt op donderdag plaats. Dus: morgen als laatste punt, ontwerp-resoluties uiterlijk woensdag en donderdag de stemming.

Hannes Swoboda, *namens de S&D-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, voor zover we begrepen hebben, hebt u in verband met het voorstel dat in eerste instantie is ingediend naar een resolutie verwezen. Wij zijn echter niet expliciet overeengekomen of er al dan niet van een resolutie sprake moet zijn.

De Voorzitter. – Inderdaad, goed dat u daarop wijst. Het verzoek werd ingediend samen met de resolutie.

Met betrekking tot de woensdag – geen wijzigingen

Met betrekking tot de donderdag

Zijn er opmerkingen over de donderdag?

Fiorello Provera, namens de EFD-Fractie. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, donderdag behandelen we de urgente zaken. Als derde punt bij dat debat is de toestand in Azerbeidzjan gepland. De westerse media hebben bericht over een ruzie in een uitgaansgelegenheid waarbij twee jonge bloggers en nog twee andere mensen betrokken waren. Er is een arrestatie verricht en een vonnis uitgesproken. Ik vind het niet meer dan terecht dat de feiten worden uitgezocht en wordt nagetrokken of alles is gedaan volgens de wet.

Tegelijkertijd hebben zich echter deze dagen in de Filipijnen ernstige gebeurtenissen voorgedaan: 57 personen die in een rij stonden te wachten om steun te geven aan een kandidaat voor de presidentsverkiezingen zijn vermoord door een gewapende groepering die zich heeft beroepen op de revolutionaire situatie om de wapens op te nemen tegen de regering. Dat heeft zelfs geleid tot het uitroepen van de staat van beleg in de Filipijnen.

Daarom vraag ik de collega's om bij het derde punt van donderdag het onderwerp "Azerbeidzjan" te vervangen door de situatie in de Filipijnen. Er bestaat een duidelijk verschil tussen de ernst van de feiten die zich hebben voorgedaan in Azerbeidzjan en ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

(Het Parlement verwerpt het verzoek)

Het debat over Azerbeidzjan blijft op de agenda staan, dus de agenda voor donderdag blijft ongewijzigd.

(De agenda wordt aldus vastgesteld)

13. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

14. Opmerkingen van één minuut over kwesties van politiek belang

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de opmerkingen van één minuut over kwesties van politiek belang.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik weet niet of wat ik nu ga zeggen in overeenstemming is met de agenda, maar ik denk dat dit het meest gepaste moment is om het naar voren te brengen. Het Verdrag van Lissabon heeft onder andere gezorgd voor een wijziging in het aantal afgevaardigden in het Europees Parlement. Voor Oostenrijk betekent dit dat twee nieuwe afgevaardigden van dit land er in het Parlement bij komen. Deze afgevaardigden hebben 'ja' gezegd, zijn gekozen en het is dus belangrijk dat ze spoedig kunnen aantreden.

Ik wil u vragen welke stappen ondernomen zijn om te bewerkstelligen dat deze afgevaardigden spoedig in het Parlement, al dan niet als waarnemer of volwaardig lid, zitting kunnen nemen en welke stappen u denkt te nemen om ervoor te zorgen dat dit zo spoedig mogelijk geschiedt.

De Voorzitter. – De Europese Raad moet in dezen de eerste stap zetten. Ik heb afgelopen donderdag met de Europese Raad gesproken en heel duidelijk gemaakt dat het voor het Parlement buitengewoon belangrijk is dat de Raad de eerste wettelijke stappen neemt, om te kunnen instemmen met de extra leden en te weten uit welke landen ze naar het Europees Parlement komen. Dit moet volgens de wettelijke regels gebeuren en het is nu aan de Raad om die stap te nemen. Ik dring er voortdurend bij de Raad op aan om de nodige stappen te zetten. Na het eerste besluit van de Raad is het Parlement aan zet.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de voortdurende provocaties, uitspattingen en bedreigingen van de president van Venezuela, Hugo Chávez, in dit Parlement aan de kaak stellen. Chávez vormt door zijn dictatoriale manier van regeren een bedreiging voor de vrijheid van meningsuiting in Venezuela en de democratie in Latijns-Amerika.

Chávez heeft dertig radiozenders gesloten, televisiekanalen geblokkeerd. Hij bedreigt en bestraft journalisten in Venezuela omdat ze zijn dictatoriale regime niet aanhangen.

Mijnheer de Voorzitter, we mogen ook niet vergeten dat, terwijl er in Venezuela sprake is van stroomuitval en een gebrekkige watervoorziening, voedselgebrek, en een groeiende armoede door het slechte bestuur van de regering-Chávez, de Venezolaanse dictator om deze armoede maar te verhullen grensbruggen opblaast en Colombia bedreigt, internationale terroristen looft, zich op één lijn stelt met de tirannen van de wereld, en met zijn woorden en toespraken, voortdurende provocaties en oorlogszuchtige taal het Amerikaanse continent wil destabiliseren.

Daarom moet dit Parlement, dat immer begaan is met de vrijheid en democratie waar dan ook ter wereld, krachtig optreden tegen het dictatoriale bewind van Hugo Chávez in Venezuela.

Alain Cadec (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, de wereldwijde vangstquota voor tonijn zijn met 40 procent verlaagd. Ik vraag me af wat de gevolgen daarvan zullen zijn.

De Internationale Commissie voor de instandhouding van Atlantische tonijnen (ICCAT) heeft op 15 november in Recife besloten dat elke verdragsluitende partij zijn vangstcapaciteit met ten minste 40 procent zal moeten terugbrengen. Deze maatregel betekent een verlaging van het wereldwijde vangstquotum voor rode tonijn van de huidige 22 000 ton naar 13 500 ton in 2010.

De landen die bij ICCAT zijn aangesloten, hebben besloten de overcapaciteit van hun visvloot aan te pakken om deze tussen nu en 2011 met de helft in te krimpen. Bovendien wordt het vangstseizoen voor vaartuigen voor de tonijnvisserij met de zegen teruggebracht tot een maand zonder mogelijkheid tot verlenging. Deze maatregelen, die noodzakelijk zijn voor het behoud van de soort en zullen worden omgezet in EU-recht, brengen de activiteit van de Europese vissers in gevaar.

Ik zou graag willen weten wat de plannen zijn om de werkgelegenheid van de vissers te behouden en de plannen voor onttrekking aan de vloot te stoppen. Welke maatregelen zijn er getroffen om de ingrijpende sociaaleconomische gevolgen van de omzetting van de besluiten van de ICCAT in het EU-recht te beperken?

Vasîlica Viorica Dăncilă (S&D). – (RO) Zoals iedereen weet, bevindt de tenuitvoerlegging van de strategieën en operationele programma's voor de periode 2007-2013 zich nog in de beginfase en heeft Roemenië voor het eerst de mogelijkheid om, in het kader van het cohesiebeleid, te profiteren van EU-fondsen. Het regionale ontwikkelingsbeleid is een van de belangrijkste en meest complexe beleidsterreinen van de Europese Unie. Dit beleid heeft tot doel de bestaande economische en sociale ongelijkheden te verminderen, maar dan wel in verschillende regio's in Europa.

Ik wil graag de nadruk leggen op de inspanningen die alle lidstaten hebben geleverd om de algemene prioriteiten van het cohesiebeleid te integreren in de operationele programma's. Ik ben echter van mening dat de Europese Unie een strategische rol moet innemen, zodat de operationele programma's zo snel mogelijk in alle lidstaten ten uitvoer kunnen worden gelegd, en dat zij daarbij de maatregelen moet bevorderen die tot doel hebben haar institutionele capaciteit te consolideren, overeenkomstig de specifieke behoeftes van elke lidstaat.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil ingaan op de ernstige economische crisis waar de Catalaanse en Europese notensectoren al een aantal jaar onder lijden. De voortdurende daling van notenprijzen bedreigt de toekomst van onze Europese producenten.

Ik wil u waarschuwen voor het niet-interventionistische beleid van de Turkse regering. Het Turkse overheidsorgaan voor de inkoop van noten heeft momenteel 500 000 ton noten in opslag, en wil deze 500 000 ton noten verkopen in januari 2010. Gelet op wat de Turkse autoriteiten hebben gezegd tijdens een bilaterale bijeenkomst met de Europese Unie op 2 oktober 2009, zou zo'n situatie de Europese producenten ernstige schade toebrengen door een nieuwe scherpe daling van de notenprijzen.

Ik heb de Europese Commissie twee maanden geleden vragen gesteld over deze kwestie, maar geen enkele van de bestaande bijzondere vrijwaringsmaatregelen wordt ingezet om onze producenten te beschermen. Deze zorgen wilde ik met u delen.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zoals u weet wil Roemenië graag vanaf 2011 deel uitmaken van het Schengengebied. Hiervoor heeft Roemenië vijf beoordelingen ondergaan, waarvan er vier reeds zijn afgerond.

Ik wil u met name wijzen op de beoordeling van de zeegrens, die door de Schengenexperts dermate goed werd beoordeeld dat Roemenië zelfs een goed praktijkvoorbeeld is genoemd. We hebben nog één proef te gaan, maar ik weet zeker dat we daar goed uit zullen komen.

Met Roemenië als voorbeeld stel ik u voor de uitbreiding van het Schengengebied op een wat optimistischer manier te bekijken. Met andere woorden, we moeten dit proces niet langer als een bedreiging van de veiligheid van onze grenzen beschouwen, maar juist als een kans om de samenwerking tussen de lidstaten op het gebied van justitie, vrijheid en veiligheid te versterken.

Met genoegen constateer ik dat deze ideeën ook zijn opgenomen in het vorige week door de Europese Raad goedgekeurde programma van Stockholm. Dit programma heeft betrekking op de uitbreiding van het Schengengebied als prioriteit voor het interne beleid van de Europese Unie.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, in Honduras is, zoals iedereen weet, op 28 juni een staatsgreep gepleegd. Er zijn inmiddels bijna zes maanden verstreken en dit Parlement heeft nog altijd geen tijd gevonden om deze staatsgreep te veroordelen. Sterker nog, sommige Parlementsleden van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten), afkomstig van de Partido Popular, en van de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers hebben het land bezocht om met hun aanwezigheid de gevolgen van deze staatsgreep te steunen. Hiermee verwarren ze het Europees Parlement met de politieke fracties en ondersteunen ze verkiezingen van een de facto-regering die gehouden zijn onder onrechtmatige omstandigheden.

Er wordt een pervers precedent geschapen met de staatsgreep in Honduras omdat vanaf nu zachte en tijdelijke staatsgrepen die relatief zonder bloedvergieten verlopen niet alleen worden geaccepteerd door het continentale recht, maar zelfs toegejuicht en gesteund worden door het Europese en Noord-Amerikaanse recht. Wat in Honduras is gebeurd, is enorm betreurenswaardig!

Sarah Ludford (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik betreur de zeer zorgwekkende beslissing van het Turkse constitutionele gerechtshof van vrijdag om de Democratische Samenlevingspartij – die voornamelijk de Koerdische belangen behartigt – op te heffen en de belangrijkste parlementsleden van deze partij uit de politiek te zetten. Dit is een stap in de verkeerde richting en zal door extremisten als voorwendsel worden gebruikt om hun toevlucht tot geweld te nemen. De democratische politieke optie die premier Erdogan heeft gezegd te willen nastreven, is hiermee ook verleden tijd.

Een van de problemen is dat de uit de AK-partij gevormde regering precies niet die wet heeft hervormd die is gebruikt om de Democratische Samenlevingspartij op te heffen – in feite de wet die ervoor zorgde dat de AK-partij zelf bijna werd opgeheven. Dit is daarom niet in het belang van de regering van Turkije of van het Turkse volk.

De ALDE-Fractie roept op tot een plenair debat over dit onderwerp. Dit debat moet in het nieuwe jaar zo snel mogelijk plaatsvinden, want dit is voor Turkije een belangrijke stap in de verkeerde richting.

Marina Yannakoudakis (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, iedereen is zich bewust van het belang van recycling, en iedereen verwacht dat ons papier na gebruik wordt gerecycled.

Ik heb pas geleden een drukkerij bezocht in mijn kiesdistrict Londen, en daar kwam ik meer te weten over inkjetprinten. Het proces waarmee inkjetpapier wordt gerecycled is ingewikkeld en daarmee duur, en er moet extra bleekmiddel worden gebruikt waardoor het proces niet milieuvriendelijk is. De inkt kan niet gemakkelijk van het papier worden gehaald en dat betekent dat veel van het papier dat we tegenwoordig gebruiken, niet kan worden gerecycled.

Bedrijven, zoals de drukkerij die ik in Londen heb bezocht, die andere, milieuvriendelijke vormen van printen gebruiken, moeten worden aangemoedigd en moeten stimulansen krijgen die het proces economisch gezien aantrekkelijker maken. Ik zou graag een door de markt gestuurde oplossing zien, die wordt ondersteund door de lidstaten; een oplossing waarin de sector zichzelf reguleert met een praktijkcode en het voortouw neemt voor de milieugenda.

Dit neemt niet weg dat de EU een belangrijke rol speelt in het bevorderen van de bewustwording van deze zaken en het ondersteunen van alternatieven voor inkjetprinten, wanneer en waar mogelijk.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ik voer het woord om de aandacht en bewustwording van het Europees Parlement te vragen voor een aspect van het immigratiebeleid dat betrekking

heeft op ongebeleide minderjarigen en op de rechten van kinderen. Dit vraagstuk moet door de hele Unie worden aangepakt en niet alleen door de landen van binnenkomst, zoals Griekenland.

Zoals u weet, moet krachtens de communautaire wetgeving elke aanvraag tot asiel of verblijf behandeld worden door de lidstaat waar de aanvrager is binnengekomen, ongeacht zijn werkelijke bestemming.

Dit is een last voor de structuren in de landen van binnenkomst en gaat ten koste van de rechten van immigranten wier aanvragen massaal en volgens summiere procedures worden behandeld. Vaak worden de immigranten gerepatrieerd zonder dat zij enige garantie hebben dat hun rechten en hun leven zullen worden geëerbiedigd, of blijven ze in het land van binnenkomst zonder enige bescherming of maatschappelijke zorg. De kinderen onder hen worden vaak het slachtoffer van mishandeling en uitbuiting door diverse bendes.

Ik ben van mening dat wij als Europees Parlement moeten ijveren voor een verandering en aanpassing van het communautair en nationaal beleid zodat ongebeleide kinderen naar hun land van bestemming kunnen gaan, niet worden uitgezet en dat hun een waardig en veilig verblijf in de Europese Unie wordt verzekerd.

Niki Tzavela (EFD). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, de afgelopen week heb ik ontmoetingen gehad met diverse politici uit Arabische landen, uit de Verenigde Arabische Emiraten, Egypte en Jordanië. Ik wil u deelgenoot maken van hun ongerustheid over het kernprogramma van Iran.

Ik heb ook ontmoetingen gehad met Israëliërs die enorm ongerust zijn. Hun belangrijkste zorg is de steun die Iran in deze tijd van Turkije krijgt. Ze hebben mij gevraagd wat het officiële standpunt is van de Europese Unie ten aanzien van de steun die premier Erdogan de regering in Teheran geeft en ten aanzien van de verklaringen van de heer Erdogan dat het kernprogramma van Iran vredelievende doelen dient.

Ik moet u bekennen, mijnheer de Voorzitter, dat ik niet wist wat ons officiële standpunt is ten aanzien van de verklaringen en de houding van Turkije wat het kernprogramma van Iran betreft. Wat in het voortgangsverslag staat is niet hetzelfde als wat de heer Erdogan zegt.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, het is positief dat de hier aanwezige commissaris, mevrouw Boel, in een openbare vergadering van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling van het Europees Parlement een tekst over de wijziging van de communautaire begroting met betrekking tot het gemeenschappelijk landbouwbeleid als niet bestaand heeft bestempeld.

Mijns inziens mag het debat over de begrotingswijziging in geen geval voorafgaan aan de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor de periode na 2013. Wij zullen niet alleen moeten vaststellen welk percentage van de totale communautaire begroting bestemd zal zijn voor de landbouw, maar eerst en vooral zullen wij moeten bepalen welk landbouwbeleid wij eigenlijk willen. Wij moeten de bijdrage van de landbouwsector aan de productie van openbare goederen afbakenen en pas daarna mogen wij beslissen over de begrotingsmiddelen die voor de gestelde doelen beschikbaar zullen worden gemaakt.

Dat is de boodschap die ik hier naar voren wil brengen en waarvan ik commissaris Boel deelgenoot wil maken.

Iliana Ivanova (PPE). – (BG) Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, dames en heren, het vrije verkeer van personen is een van de fundamentele vrijheden van de Europese Unie en behoort tot de pijlers van de gemeenschappelijke markt. Toch zijn er nog altijd enkele lidstaten die aan Bulgaren en Roemenen beperkingen opleggen als het gaat om de toegang tot hun arbeidsmarkt.

De argumenten om deze beperkingen te handhaven druisen – zeker in crisistijd – in tegen de logica van de markt. 'Het recht op arbeid in een ander land binnen de Europese Unie behoort tot de fundamentele menselijke vrijheden,' zo verklaarde onlangs de commissaris voor Werkgelegenheid. En hij heeft volkomen gelijk. Handhaving van deze beperkingen inzake de toegang tot de arbeidsmarkt voor werknemers uit de nieuwe lidstaten leidt tot verstoring van de markt, is in tegenspraak met het non-discriminatiebeginsel zoals dat in de verdragen waarop de Europese Unie is gegrondvest, is vastgelegd en schaadt het imago van de Europese Unie.

Ik doe een oproep aan de Europese Commissie om in nauwe samenwerking met de lidstaten de beperkingen ten aanzien van de toegang tot de arbeidsmarkt voor werknemers uit de nieuw toegetreden landen zo snel mogelijk op te heffen. Geachte collega's, ik vraag ook om uw steun zodat wij een werkelijk vrije markt en gelijke rechten voor alle Europese burgers kunnen realiseren.

Françoise Castex (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag terugkomen op een recente gebeurtenis, namelijk het Zwitserse minarettenreferendum. Dat referendum werd weliswaar in een niet-lidstaat gehouden, maar raakt natuurlijk aan een vraagstuk dat ons niet vreemd is.

Dat ik op die gebeurtenis wil terugkomen is omdat ik er ook een aanleiding in zie om het over de *laïcité*, de strikte scheiding van kerk en staat, te hebben, en we kunnen het in dit Parlement nooit te veel over de *laïcité* hebben. Het is dringend noodzakelijk dat het beginsel van de *laïcité* voorop komt te staan in de wijze waarop we onze samenleving inrichten, en ik wil hier graag een paar dingen over zeggen, in gewone taal.

Om te beginnen is het tegendeel van *laïcité* niet religiositeit en al helemaal niet spiritualiteit. Het tegendeel van *laïcité* is een verzuiling op basis van geloofsovertuiging, die regels en wetten uitvaardigt die prevaleren boven de burgerlijke wetgeving, een verzuiling die het individu in een maatschappelijke zuil opsluit.

Onze Unie is, door haar geschiedenis, multicultureel en multi-etnisch, en zal dat alleen maar sterker worden. Alleen de *laïcité* kan individuen de mogelijkheid geven om geëmancipeerd van hun gemeenschap verder te leven en zich te ontplooiën.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, klinische proeven zijn een benchmark-methode in het klinisch onderzoek en worden gezien als de meest betrouwbare informatiebron voor therapeutische beslissingen.

Ik wil dit Parlement er echter op wijzen dat een recente studie van het European Society of Cardiology eens en te meer bewijst dat deze methode ernstige beperkingen kent door de lage participatie van vrouwen bij deze proeven.

De verschillen tussen mannen en vrouwen, zowel in risicofactoren als in de manier waarop een ziekte zich manifesteert en in de respons op een behandeling, zijn wetenschappelijk bewezen.

Het gevolg is dat de spectaculaire successen die de laatste jaren behaald zijn op het gebied van preventie en behandeling van hart- en vaatziekten, zich niet vertalen in een significante daling van het sterftecijfer onder vrouwen.

Het blijkt dus essentieel om vanuit de Europese instellingen aan te dringen op specifiek onderzoek naar vrouwen, ofwel door hen op uitgebreidere wijze mee te nemen in klinische studies, ofwel door studies uit te voeren die louter betrekking hebben op vrouwen.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – Voorzitter, ook ik wil het even hebben over de beslissing van het Hooggerechtshof in Turkije van afgelopen vrijdag om de DTP te verbieden, waardoor niet minder dan 22 parlementsleden ofwel uit het Parlement worden gezet ofwel hun politieke rechten voor vijf jaar kwijt zijn; jammer genoeg ondergaat ook Leyla Zana die in 1995 van ons de Sacharov-prijs kreeg, hetzelfde lot. Het is al de vierde keer dat een Koerdische partij verboden wordt en telkens opnieuw proberen Koerden onder een andere naam op te komen voor de rechten van hun volk en telkens opnieuw worden ze neergeslagen, omdat ze zogenaamd ideeën verkondigen die ingaan tegen de eenheid van de Turkse staat. Nochtans behoort het tot de essentie van de democratie dat mensen zich kunnen verenigen en dat mensen hun mening mogen verkondigen. De zogenaamde democratische opening die Erdogan eerder dit jaar ten aanzien van de Koerdische kwestie lanceerde, wordt hierdoor dan ook zeer ongeloofwaardig en ik wil heel graag de vraag van collega Ludford steunen om hierover in januari een debat houden.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag een fragment voorlezen uit de brief van William Bourdon, advocaat van Taoufik Ben Brik, aan de Franse president Sarkozy: "In navolging van zijn Tunesische advocaten heb ik geprotesteerd tegen het showproces tegen Taoufik Ben Brik, dat zonder enig inhoudelijk onderzoek werd afgesloten met een veroordeling tot maar liefst zes maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Ik kan absoluut officieel aantonen dat de procesbescheiden waarop deze beschuldiging gegrond is, compleet vervalst zijn en voortkomen uit het feit dat president Ben Ali een persoonlijke rekening te vereffenen heeft.

Gedurende heel 2009 heeft Taoufik Ben Brik niet kunnen reizen, aangezien zijn weerstand zodanig verzwakt is dat hij altijd het risico loopt aan ernstige ziekten te worden blootgesteld. Ik meen begrepen te hebben dat het zijn familie wel zal lukken hem de geneesmiddelen waar hij niet zonder kan, te bezorgen, maar daar ben ik niet zeker van. Zijn Tunesische advocaten hebben slechts af en toe toegang tot hun cliënt en sommige van hen wordt zelfs systematisch belet hem te bezoeken. Zijn echtgenote heeft hem alleen een paar dagen terug een paar minuten mogen ontmoeten en heeft hem sindsdien niet mogen terugzien."

Mijnheer de Voorzitter, schrijft u alstublieft een brief aan de Tunesische autoriteiten om hen te verzoeken Taoufik Ben Brik vrij te laten.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mij aansluiten bij het verzoek van mevrouw Flautre en u eveneens vragen de Tunesische autoriteiten aan te schrijven.

Ook dit jaar reiken we de Sacharovprijs weer uit, die het symbool is voor de waarde die het Europees Parlement hecht aan de mensenrechten. Met Tunesië hebben we een partnerschapsovereenkomst die tal van bepalingen bevat op het gebied van democratie en mensenrechten.

De presidentsverkiezingen in Tunesië zijn echter verlopen onder belabberde omstandigheden, die onverenigbaar zijn met de bepalingen in de overeenkomst met het Europees Parlement. We mogen niet zwijgen. In Tunesië worden de voorvechters van de mensenrechten belachelijk gemaakt, opgepakt en vernederd. Dat kan zo niet langer.

Daarom, mijnheer de Voorzitter, vraag ik u dringend om president Ben Ali een brief te schrijven en hem met name te verzoeken om vrijlating van Taoufik Ben Brik, een geëngageerd journalist die niets misdaan heeft behalve dat hij de zogenaamde democratie in Tunesië heeft bekritiseerd.

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik heb verzocht het portret van een jonge Iraanse vrouw, Neda Agha Soltan, in Brussel op te hangen naast dat van Aung San Suu Kyi.

Soltan is vermoord terwijl zij om vrijheid en transparantie vroeg. Zij is een symbool van vrijheid geworden, in het bijzonder van vrouwen die strijden voor vrijheid. Mijn verzoek is ondertekend door vijfenzeventig leden en vijf fracties. Ik meen dat het buitengewoon belangrijk is dat verzoek te honoreren, nu ayatollah Khamenei zegt dat hij elke vorm van protest en oppositie in Iran de kop in wil drukken. Ik hoop dat mijn verzoek wordt ingewilligd.

Alajos Mészáros (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, samen met de naderende winter, komt er uit het oosten ook een nieuwe gascrisis. Een aantal weken geleden maakte premier Poetin aan ons duidelijk dat Rusland mogelijk wederom zijn gasleveringscontracten met de EU-lidstaten zal schenden. Om dit te voorkomen riep hij de EU op om maar liefst 1 miljard EUR te lenen aan Oekraïne om ervoor te zorgen dat dit land kan voldoen aan zijn verplichtingen op het gebied van gasdoorvoer. We kunnen dus nog een episode verwachten in het vreemde politieke spel dat wordt gespeeld door onze Russische partner. Dit is onacceptabel.

Hoewel bepaalde lidstaten hierbij op verschillende niveaus betrokken zijn, moet de EU uit solidariteit vereende maatregelen treffen en een assertief standpunt aannemen over deze princepszaak. Bovendien is dit een signaal dat we onze nieuwe projecten voor de diversificatie van de energievoorziening op lange termijn versneld moeten uitvoeren zodat de Russische invloed kan worden geminimaliseerd.

Eduard Kukan (PPE). – (SK) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon heeft ook de voorwaarden voor verdere uitbreiding van de Europese Unie gunstig beïnvloed. Niemand kan nu nog beweren dat de Unie onvoldoende institutionele capaciteit heeft voor de uitbreiding en de besluitvorming, want die is er nu al.

Er is dan ook geen enkele reden om het verdere uitbreidingsproces te vertragen of tegen te houden. Dat geldt in het bijzonder voor de regio van de westelijke Balkan, waar zich de laatste tijd dynamische en in het algemeen positieve ontwikkelingen hebben voorgedaan. Dit wordt bevestigd in het onlangs verschenen verslag over de vooruitgang in de afzonderlijke landen, alsook in het door de Commissie uitgebrachte document over de EU-uitbreidingsstrategie 2010.

Mede door de invoering van een visumvrij stelsel voor toelating tot het Schengengebied krijgen de landen van deze regio nu werkelijk de gelegenheid om vooruit te komen op de Europese weg. Het is aan hen of ze die gelegenheid aangrijpen of niet. De Europese Unie mag echter evenmin aarzelen, zij moet op verantwoordelijke en rationele wijze handelen waarbij zij de omstandigheden respecteert, en het Europees Parlement moet daarin een actieve rol spelen.

Tanja Fajon (S&D). – (SL) Deze week, in de nacht van vrijdag op zaterdag, zullen de burgers van de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, Servië en Montenegro na meer dan twee decennia eindelijk opnieuw zonder visum naar de Europese Unie kunnen reizen. Dat wordt een belangrijke dag die gevierd moet worden.

Ik wil echter van de gelegenheid gebruik maken om de Europese Commissie en de Raad opnieuw op te roepen om werkelijk alles in het werk te stellen om ook voor Bosnië en Herzegovina en voor Albanië zo snel mogelijk

de visumplicht af te schaffen. We mogen geen nieuwe opdeling in de westelijke Balkan toelaten en tijd verliezen, vooral ten nadele van de jonge generaties. Het is nauwelijks te geloven dat het merendeel van de jongeren daar vandaag nog altijd de Europese Unie niet kennen.

Het is onze verantwoordelijkheid om de nieuwe visummuren die na de val van de Berlijnse Muur in de westelijke Balkan zijn ontstaan, neer te halen. Dat geldt ook voor de bevolking van Kosovo. De westelijke Balkan heeft behoefte aan een duidelijk Europees perspectief. Laten we niet zwichten voor ongegronde angsten!

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het eind van 2009 wordt gekenmerkt door twee historische gebeurtenissen: de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon en de top in Kopenhagen.

Ik wil graag van deze gelegenheid gebruik maken om mijn tevredenheid te uiten over de manier waarop de Europese Unie zich op dit moment de belangrijkste partij toont bij het vinden van haalbare oplossingen in de strijd tegen klimaatverandering. Tevens ben ik verheugd dat de lidstaten erin zijn geslaagd überhaupt tot overeenstemming te komen en een gemeenschappelijk standpunt te presenteren, ook al is het bereiken van overeenstemming tussen de 27 lidstaten geen gemakkelijke taak.

De resultaten stemmen misschien niet overeen met onze ambities en verwachtingen, maar het besluit van de lidstaten van de Europese Unie om ontwikkelingslanden 7,2 miljard euro te bieden is veel belangrijker, aangezien deze landen dringend financiële steun nodig hebben. Tevens zou dit voorbeeld de andere VN-landen kunnen aanmoedigen soortgelijke maatregelen te nemen.

Ook moeten we blij zijn dat de EU-landen, die zwaar zijn getroffen door de financiële crisis, toch hun solidariteit hebben betuigd, zich hebben ingespannen en een bijdrage gaan leveren, ook al is het voor sommige van hen niet meer dan een symbolisch gebaar, als teken van hun betrokkenheid bij de strijd tegen de opwarming van de aarde.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik mijn volledige solidariteit betuigen met de strijd van de vakbondslieden in het Europees Parlement en hun veel succes toewensen.

Ook de Griekse regering heeft een storm van arbeiders- en volksvijandige maatregelen ontketend om de soepele arbeidsrelaties overal en volledig ingang te doen vinden, om het stelsel van sociale voorzieningen en het pensioenstelsel met de grond gelijk te maken en de lonen en pensioenen te bevriezen.

De Griekse regering, de Europese Unie en de vertegenwoordigers van het kapitaal proberen de werknemers de schrik op het lijf te jagen met het begrotingstekort en de overheidsschuld van het land als vogelverschrikker. Zij nodigen de werknemers uit tot een pseudodialoog om hen te chanteren en te dwingen tot instemming, om hun gerechtvaardigde woede te beteugelen en het volksverzet te breken.

Het eerste antwoord op de volksvijandige aanval van de regering en de Europese Unie is de algemene staking die in Griekenland voor 17 december is uitgeroepen en georganiseerd wordt door de klassenarbeidersbeweging van de PAME. De werknemers eisen maatregelen waarmee kan worden voldaan aan de hedendaagse volksbehoeften. Deze maatregelen kunnen alleen realiteit worden met een front van de arbeidersklasse en de arme bevolkingsgroepen en volksklassen in de steden en op het platteland, die gezamenlijk moeten strijden voor de omverwerping van het volksvijandige beleid van de Europese Unie.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, op 8 december vierde de EVDB-missie Atalanta haar eenjarig bestaan. Volgens het Zweedse voorzitterschap van de Raad is uit de operatie gebleken dat effectief kan worden opgetreden tegen piraterij en is het aantal aanvallen sterk geslonken. Dat laatste valt ten zeerste te betwijfelen.

Volgens een rapport van het *International Maritime Bureau* was het aantal overvallen in de eerste negen maanden van 2009 al hoger dan in heel 2008. Het aantal gewapende aanvallen steeg in totaal met 200 procent. Ook op de financiële doelmatigheid van deze operatie valt heel wat af te dingen. De financiële schade door piraterij in deze regio wordt geschat op in totaal 200 miljoen dollar. Daartegenover staat een bedrag van 408 miljoen per jaar die de EU en haar lidstaten investeren.

Met de nieuwe op stapel staande EVDB-missie in Somalië wordt het probleem wederom niet bij de wortel aangepakt en blijven de inspanningen ontoereikend. De inzet van een doeltreffende kustwacht zou pas echt vruchten afwerpen, alsmede het terugdringen van de overbevissing ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Dominique Baudis (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het SESAR-programma, dat erop gericht is het luchtverkeersbeheer in Europa te moderniseren, is een belangrijk project.

Hoe wil de Commissie de volgende fase van de herstructurering van SESAR voorbereiden, en met name de financiering van dit programma, dat essentieel is voor zowel het milieu als voor ons imago op het vlak van wetenschap en techniek? Wil de Commissie de aanbevelingen van het verslag uit 2007 opvolgen, waarin staat dat een hooggekwalificeerd persoon zou moeten toezien op de politieke follow-up van dit programma? Deze persoon zal namelijk eisen dat allerlei obstakels – van juridische, psychologische en technische aard – worden overwonnen door de nationale luchtruimen te verenigen en door de luchtverkeersleiders uit de verschillende landen te laten samenwerken.

Als Europa al niet in staat zou zijn om zijn luchtruim te verenigen, hoe zou het dan in staat kunnen zijn om een sterke politieke eenheid te vormen?

Edit Bauer (PPE). – (HU) Mijnheer de Voorzitter, aangezien zowel u als de Commissie de intentie heeft uitgesproken om de uitvoering van de Slowaakse taalwet op de voet te volgen, wil ik graag de aandacht vestigen op de volgende punten. De regering heeft de uitvoeringsbepaling gepubliceerd die niet alleen in plaats van bestaande wetten komt, maar ook nieuwe beperkingen invoert. In het uitvoeringsvoorstel staat dat het legitieme doel van de wet uitsluitend is om de landstaal in het officiële gebruik te beschermen en te ondersteunen en de rechten van de sprekers van de landstaal te beschermen. De formulering is als volgt: het legitieme doel van de bescherming van deze rechten is de inmenging in de grondrechten en vrijheden van natuurlijke- en rechtspersonen. Het is dus overduidelijk dat het hier gaat om de rechten en de vrijheid van personen die tot een minderheid behoren. Uit de uitvoeringsmaatregel blijkt tevens dat overal, ongeacht of een minderheid meer of minder dan 20 procent van de bevolking vormt, de minderheidstaal alleen mag worden gesproken als een derde aanwezige hiermee instemt. Ik vind deze absurditeit onacceptabel in Europa.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, op de afgelopen top EU-Rusland hebben beide partijen een memorandum ondertekend over de modaliteiten van een systeem voor vroegtijdige waarschuwing inzake energiekwesties. De Europese Commissie hoopt daarmee in de toekomst energiecrises zoals die van begin dit jaar te vermijden. De ruzie tussen Rusland en Oekraïne over de levering en de doorvoer van aardgas had toen tot gevolg dat Moskou de gaskraan bijna drie weken lang dichtield, met verlamme gevolgen voor een aantal EU-lidstaten.

Het naderen van de winter en het daarmee gepaard gaande verhoogde gasverbruik nopen ons ertoe modaliteiten uit te werken voor het beheer van de Europese energiemarkt. De Europese Unie moet inzien dat onderbrekingen in de gaslevering niet alleen een bedreiging vormen voor de economie, maar ook voor de grondslagen van de Europese integratie, die, versterkt door Europese solidariteit, de vrije markt ondersteunt. Ik vertrouw er ook op dat de naderende winter niet op een test zal hoeven uit te draaien voor het waarheidsgehalte van de afgelegde verklaringen, en voor de vraag of de solidariteit slechts een onbetekenend, loos woord is, of ook een reële waarborg voor samenwerking tussen de lidstaten van de Europese Unie.

Ioan Mircea Paşcu (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, zoals u waarschijnlijk weet, heeft Roemenië pasgeleden een periode van twee jaar afgesloten waarin elke zes maanden verschillende verkiezingen werden gehouden. De laatste raadpleging door middel van verkiezingen was de presidentsverkiezing, die werd gewonnen door de huidige president met een miniem verschil van slechts 70 000 stemmen, die voornamelijk afkomstig waren van de diaspora.

Wat mij als burger dwarszit is dat ik gedurende de hele verkiezingscampagne geen kritisch woord over de huidige president heb kunnen schrijven op mijn weblog, de Europolis, omdat de openbare toegang tot mijn weblog volledig verstoord werd. Ik vind dit onacceptabel, enerzijds omdat het censuur betekent van het recht van meningsuiting en anderzijds omdat het laat zien dat ook internet wordt beheerst door degenen die aan de macht zijn en/of degenen die hen steunen.

Al met al is het betreurenswaardig dat twintig jaar na de revolutie, waarin veel mensen hun leven hebben gegeven voor een stevig gewortelde democratie, zulk gedrag wordt getolereerd – mogelijk zelfs aangemoedigd – door hen die tijdelijk de vruchten van de democratie mogen plukken door met zo'n klein verschil aan de macht te komen.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, sinds 2007 is het goederenvervoer per spoor onderworpen aan een totale liberalisering van het aanbod. Spelers die geen publieke taak hebben, staan voortaan bloot aan steeds meer concurrentie.

In veel landen betekent dit een vergroting van het aanbod in de meest rendabele marktsegmenten, te weten het gecombineerd vervoer en het vervoer met volledige treinen. Voor het wagenladingvervoer, ook "verspreid vervoer" genoemd, daarentegen hebben de private ondernemingen maar weinig belangstelling vanwege de zeer beperkte rentabiliteit ervan.

Als we echt willen dat het goederenvervoer per spoor zich ontwikkelt als drijvende kracht voor duurzame mobiliteit, moeten we absoluut het wagenladingvervoer ondersteunen. Anders verdwijnt dit volledig, ten gunste van het wegvervoer, wat indruist tegen onze doelstellingen voor wat betreft reductie van de CO₂-uitstoot. Het ondersteunen van het wagenladingvervoer moet worden opgevat als een missie op het vlak van de openbare diensten, omdat het een wezenlijk onderdeel vormt van een strategie voor duurzame mobiliteit.

Het ondersteunen van het wagenladingvervoer lijkt ons prima te verenigen met de richtsnoeren van de Europese Commissie met betrekking tot de voorwaarden voor staatssteun, of het nu gaat om steun in de vorm van compensatie voor openbardienstverplichtingen of in de vorm van steun aan ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Vilja Savisaar (ALDE). – (ET) Mijnheer de Voorzitter, ik zou een heel concreet onderwerp aan de orde willen stellen dat voor mijn land, Estland, echter van buitengewoon belang is. Tot een paar jaar geleden ontbrak het de drie Oostzeestaten – Estland, Letland en Litouwen – aan de noodzakelijke spoorwegverbindingen met Europa. De bestaande infrastructuur verkeerde in slechte staat en werd nauwelijks gebruikt. Sindsdien zijn er positieve ontwikkelingen geweest, zowel de renovatie van de huidige spoorwegen als de studies die zijn verricht voor de aanleg van spoorwegen naar Europese standaarden. Om de Rail Baltica - de naam waaronder dit project bekend staat – aan te leggen, is het van vitaal belang dat zowel het Europees Parlement als de Europese Commissie laten zien dat ze het Rail Baltica-project ondersteunen, ondanks het feit dat de bevolking van deze regio niet omvangrijk is en de Oostzeestaten met een penibele financiële situatie geconfronteerd worden.

Dit project is niet alleen van belang omdat het een gewone spoorwegverbinding veilig stelt, maar ook omdat het in deze drie landen tevens een aanzienlijke impact zal hebben op het regionaal en sociaal beleid. Estland, Letland en Litouwen hebben een spoorwegverbinding met Europa nodig, zowel om economische redenen als om de milieuaspecten in het oog te houden, want spoorwegvervoer maakt het mogelijk grotere ladingen te vervoeren met minder vervuiling. Op dit moment is de voornaamste verbinding de Via Baltica...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, even heel kort twee onderwerpen. Ten eerste is er naast de onopgeloste kwestie omtrent gelijke rechten tussen mannen en vrouwen ook nog de kwestie van gelijke behandeling, die even urgent is. Het moet een gegeven zijn dat vrouwen en mannen met gelijkwaardige kwalificaties, kwaliteiten en functies hetzelfde verdienen. In Oostenrijk is vreemd genoeg precies het tegenovergestelde het geval. Hoe gekwalificeerder vrouwen zijn, des te trager stijgen ze op de carrièreladder in vergelijking met hun mannelijke evenknie. Het is een hedendaags feit dat de benadeling van vrouwen toeneemt bij het ouder worden. Zo verdienen vrouwelijke 60-plussers zo'n 34 procent minder dan hun mannelijke collega's.

Ten tweede wil ik opmerken dat kinderen bescherming nodig hebben. Verankering van het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind in de Oostenrijkse grondwet zou ik hebben verwelkomd. Ik hoop dat de discussie hieromtrent in Oostenrijk spoedig wordt hervat en tot een positief resultaat zal leiden.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Ik ben verheugd in dit Huis te kunnen meedelen dat Traian Băsescu opnieuw is gekozen tot president van Roemenië. Onze toetreding tot de Europese Unie in 2007 vond plaats tijdens de eerste termijn van president Traian Băsescu en mede dankzij zijn directe bijdrage. Het nieuwe mandaat zal de president de mogelijkheid bieden zijn hervormingen voort te zetten, evenals de volledige tenuitvoerlegging van Europese normen en waarden in Roemenië.

Na deze presidentsverkiezingen kunnen we maar één conclusie trekken: de presidentsverkiezingen in Roemenië, die voldeden aan strenge internationale eisen, zijn goed verlopen, zoals is bevestigd door

waarnemers van de OVSE, evenals door het arrest van het Roemeense constitutionele hof en door het hertellen van ongeldige stemmen, waarna de zittende president zijn voorsprong op zijn tegenstander vergrootte.

Wij zijn van mening dat de democratische overwinning van president Băsescu, gesteund door de Liberale Democratische Partij, tevens een overwinning betekent van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten). Onze collega's in de PPE-Fractie, onder leiding van Wilfried Martens en Joseph Daul, hebben hun steun uitgesproken voor president Băsescu, waarvoor wij hen nogmaals hartelijk willen bedanken.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) In het tweede kwartaal van 2009 bedroegen de inkomsten van de 27 lidstaten 43,9 procent van het BBP, terwijl de uitgaven 49,7 procent bedroegen. In dezelfde periode bedroegen, op EU27-niveau, de belastingen en sociale premies ongeveer 90 procent van de algemene inkomsten van de lidstaten, terwijl de kosten voor sociale zekerheid slechts 42,2 procent van het BBP uitmaakten. Het begrotingstekort van de 27 lidstaten nam toe van 0,8 procent in het tweede kwartaal van 2008 tot 5,8 procent in het tweede kwartaal van 2009. In dezelfde periode daalde het werkloosheidscijfer met 2 procent en de industriële productie met 10,2 procent. De meest getroffen sectoren waren de bouw, de landbouw, industriële productie, handel, vervoer en communicatie. Ik ben van mening dat het van groot belang is dat de nieuwe Europese Commissie een werkprogramma presenteert dat gericht is op economische ontwikkeling, het terugdringen van de werkloosheid en het zorgen voor fatsoenlijke levensomstandigheden.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, het antisemitisme verspreidt zich over de hele wereld, ook bij in ons Europa, in de EU. Voor het Europees Parlement moet het toch vanzelfsprekend zijn dat het de strijd met die hydra aangaat en die hydra, die hand over hand toeneemt en steeds algemener verspreid raakt, in de kiem probeert te smoren.

Het moet ook duidelijk worden gemaakt dat het beleid van de staat Israël natuurlijk bekritiseerd kan worden, net zoals elke andere staat bekritiseerd kan worden, want geen enkele staat werkt perfect. Het beleid van de staat Israël moet echter gescheiden worden gehouden van het antisemitisme.

Ik ga ervan uit dat het Europees Parlement zich krachtig verzet tegen elke tendens tot antisemitisme. Momenteel zijn de tendensen legio en wijdverbreid.

Diogo Feio (PPE). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, vandaag stel ik in de plenaire vergadering de heffing van BTW op de inkomens van Portugese boeren aan de orde. Volgens de communautaire wetgeving zijn er drie regelingen mogelijk: de algemene regeling met een georganiseerde boekhouding, de regeling voor kleine en middelgrote ondernemingen en de forfaitaire regeling waarbij geen recht op teruggave bestaat maar wel op compensatie. Helaas is sinds de toetreding van Portugal tot de Gemeenschappen dat compensatierecht 0 procent geweest.

Op dit moment loopt er een inbreukprocedure tegen de Portugese staat. Bij deze heffingskwestie zijn 18 000 boeren betrokken en ongeveer 5,3 procent van hun verkochte waar. Ik wil hier heel duidelijk stellen dat er wegen gevonden moeten worden om de Portugese wetgeving in overeenstemming te brengen met het communautair acquis.

De Voorzitter. – Dames en heren, we zijn aan het einde gekomen van de opmerkingen van één minuut over kwesties van politiek belang. Ik wil er voor de duidelijkheid graag bij zeggen dat ik veel namen op de lijst heb staan – minstens tweemaal zoveel als waar we tijd voor hebben. Vandaag hadden we meer tijd dan normaal, maar u moet zich ervan bewust zijn dat iemand die de afgelopen keer, of vorige maand of twee maanden geleden, aan het woord is geweest tijdens de opmerkingen van één minuut, weinig kans maakt om vandaag weer aan de beurt te komen. We moeten denken aan degenen die nog helemaal niet aan het woord zijn geweest. Het spijt me, maar dat zijn nu eenmaal de regels. Er staan tweemaal zoveel leden op de lijst als ik het woord kan geven. Het spijt me bijzonder dat ik niet iedereen aan het woord kan laten.

James Nicholson (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik waardeer uw woorden, maar het feit dat er slechts spreektijd is voor de helft van het aantal Parlementsleden dat wil spreken, laat zien hoe belangrijk dit gedeelte van onze taak – ons volk vertegenwoordigen – eigenlijk is.

Mag ik u vragen dit terug te nemen en te kijken naar een andere mogelijkheid zodat we hier niet een uur hoeven te zitten om vervolgens niet te worden opgeroepen, omdat – ik wil niet klagen, ik weet dat u een moeilijke taak hebt – ons dan tenminste kan worden meegedeeld dat we deze week niet hoeven te verschijnen, of iets dergelijks. U zou vooraf kunnen besluiten hoeveel toespraken er mogelijk zijn, en dan zou de rest van ons de volgende keer terug kunnen komen of zouden we onze standpunten op een andere manier duidelijk kunnen maken. Ik denk dat dat een goed idee zou zijn, in plaats van het verspillen van de tijd van de leden.

De Voorzitter. – Ik denk dat er altijd wel een goede reden is om hier te zijn en naar de discussies te luisteren. Volgens mij moeten we ons niet op deze manier gaan uitlaten. Vandaag is vrijwel iedereen die de vorige vergaderperiode niet heeft gesproken, aan het woord geweest.

Hiermee zijn de opmerkingen over kwesties van politiek belang beëindigd.

15. Crisis in andere landbouwsectoren dan de melksector (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Commissie over de crisis in andere landbouwsectoren dan de melksector.

Mariann Fischer Boel, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ten eerste wil ik u ervoor bedanken dat u mij in de gelegenheid stelt vandaag hier te zijn om de huidige economische situatie in de landbouwsector toe te lichten.

De financiële en economische crisis heeft ook de landbouwsector geraakt. We hebben een daling van de vraag gezien, wijziging van de wisselkoersen, moeilijke toegang tot kredieten – dit alles heeft invloed gehad op de prijzen voor landbouwproducten en op het inkomen van landbouwers.

Pas eind deze week komen er officiële schattingen van de inkomsten uit de landbouw beschikbaar, maar we kunnen er nu al van uitgaan dat de inkomsten in 2009 sterk zullen dalen ten opzichte van vorig jaar, gezien de relatieve ontwikkeling van de productiekosten en de marktprijzen voor landbouwproducten.

Na de aanvankelijke daling in de herfst van 2008 kan van deze nieuwe daling van de inkomsten uit de landbouw worden verwacht dat ze de uitzonderlijke inkomstenstijgingen die in de zomer van 2007 en 2008 werden gegenereerd door de prijsstijging van landbouwproducten, ruimschoots teniet zal doen.

Mijnheer de Voorzitter, als u mij toestaat zou ik graag ingaan op enkele van de verschillende sectoren, te beginnen met graan. In 2008 zagen we een aanzienlijke prijsdaling, voornamelijk door een goede oogst. We hebben echter gezien dat de prijzen voor met name tarwe, graan en maïs de afgelopen maanden sterk zijn gestegen. In het licht van deze ontwikkelingen zou het op dit moment niet gepast zijn om uitzonderlijke maatregelen te treffen, zoals een interventie-inschrijving voor maïs of een interventie met uitvoervergoedingen.

De situatie is enigszins anders voor voedergerst, waar we te maken hebben met minder invoer en lage prijzen op de interne markt, maar zoals u weet is er zojuist een interventie gestart die de markten voor voedergranen zou moeten helpen.

De situatie op de markt voor varkensvlees is nog steeds fragiel. De economische crisis heeft toegeslagen op een tijdstip waarop de sector nog altijd niet was hersteld van de moeilijkheden die hij heeft gehad in 2007. De prijzen zijn dit jaar lager dan vorig jaar, maar tegelijkertijd – en soms moeten we het van de positieve kant bekijken – zien we dat de voederprijzen veel stabiel zijn dan ze in 2007 en 2008 waren. Hoewel de uitvoer onder het niveau ligt van 2008, verwachten we dat deze prijzen nog steeds veel hoger zullen zijn dan in 2007.

Al met al zie ik onvoldoende aanleiding om nu een extra marktinstrument in te voeren, maar ik kan u verzekeren dat we deze situatie zeer nauwlettend in de gaten houden.

Voor wat betreft groenten en fruit heeft de economische crisis geleid tot lagere binnenlandse consumptie, en hebben we een zekere daling kunnen waarnemen op sommige uitvoermarkten. Dit heeft invloed gehad op de prijzen voor groenten en fruit die de telers hebben gekregen. Gezien de kenmerken van de groente- en fruitsector hebben we tijdens de laatste hervorming ervan echter besloten dat de manier om de uitdagingen van deze sector aan te pakken is om producentenorganisaties aantrekkelijker te maken en ze verantwoordelijk te maken voor crisisbeheer.

Producentenorganisaties zijn momenteel verantwoordelijk voor 40 procent van de totale uitvoer van fruit en groenten. Ze kunnen zich, ook op een grensoverschrijdende basis, verenigen in economisch sterkere eenheden. Dit is van vitaal belang, want de crises van nu trekken zich niets aan van landsgrenzen.

In de hervorming van 2007 hebben we producentenorganisaties stimulansen aangereikt om dit te doen. Ook hebben we ze voorzien van nieuwe crisisbeheersinstrumenten, zoals groene oogsten en niet-oogsten, die het traditionele uit de markt nemen aanvullen.

We hebben ook gezorgd voor een juridisch kader waarmee we groente- en fruittelers in staat stellen om de markt te beïnvloeden en te stabiliseren, maar er is behoefte aan meer actie van beneden af. Daar kan de Commissie geen verantwoordelijkheid voor nemen. Ik moedig daarom het instellen van producentenorganisaties aan, en ik ben van mening dat lidstaten en landbouwers eens moeten kijken naar het aantal producentenorganisaties in elke afzonderlijke lidstaat. Het is niet verstandig om verschillende producentenorganisaties te hebben die elkaar beconcurreren in plaats van de kleinhandelsector.

De prijzen van olijfolie kwamen vier jaar geleden op een recordhoogte vanwege de ongunstige klimaatomstandigheden. Sindsdien hebben drie opeenvolgende voldoende oogsten en de economische crisis langzamerhand geleid tot zeer lage prijzen. Daarom heeft de Commissie eerder dit jaar de steun voor particuliere opslag gereactiveerd. We hebben gezien dat de markt onmiddellijk reageerde en dat de prijzen snel herstelden.

Ondanks de gunstige vooruitzichten voor de oogsten – nu de vierde opeenvolgende – waren er weinig voorraden aan het begin van de oogst. Voor zover we het nu kunnen beoordelen, zal de consumptie herstellen.

Samenvattend zie ik enkele voorzichtige tekenen van herstel. Ik ben het ermee eens dat we de situatie nauwlettend in de gaten moeten houden en dat we zo actie kunnen ondernemen als dat nodig is.

Dit is een korte opsomming van de kortetermijnmaatregelen, maar laat me u verzekeren dat we ook kijken naar de kwesties die op middellange en lange termijn gaan spelen, voornamelijk op het gebied van de verdeling van de toegevoegde waarde in de voedselketen, en ook hoe we moeten omgaan met prijsvolatiliteit. Ik ben ervan overtuigd dat we ook op deze belangrijke punten zullen terugkomen.

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Ondervoorzitter

Albert Deß, *namens de PPE-Fractie.* – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, vorig jaar en dit jaar hebben melkboeren ook in Brussel luidkeels hun belangen verdedigd. Onder de bevolking is de indruk ontstaan dat alleen de melkboeren het zwaar hebben, maar een feit is dat ook andere sectoren getroffen zijn. In tegenstelling tot onze melkboeren echter zijn de biggenfokkers, varkensmesters, pluimveehouders, fruit- en groentetelers, wijnbouwers en graantelers wel gewend aan een afwisseling van vette en magere jaren, en daarom zetten ze ook niet zo'n keel op. Ik vind het daarom goed om vandaag ook eens de situatie van die bedrijven over het voetlicht te brengen.

Mevrouw de commissaris, u zei dat de economische en financiële crisis nu ook de landbouwsector heeft bereikt en we ons moeten beraden op maatregelen. In gesprekken met gedupeerde boeren hoor ik voortdurend dat ze het in het algemeen aardig kunnen redden op de markten, behalve dan in heel moeilijke situaties, zoals die van vorig en dit jaar voor de melkboeren en anderen. Waar boeren echter geen begrip voor hebben is dat wij ze vanuit Europa met steeds meer administratieve rompslomp opzadelen. Ze zeggen: "We willen elke dag werken op onze akkers en velden, onze dieren voederen en ze verzorgen, maar niet de hele dag bezig zijn met boekhouding en formulieren over dat werk".

Eeuwenlang hebben onze landbouwers levensmiddelen geproduceerd zonder dat ze daar al te veel administratie bij nodig hadden. De opbrengst van het land nam toe, de productiviteit van de dieren ging omhoog en vandaag de dag overladen we onze boeren met bureaucratie. Ik heb pas gelezen dat de landbouwministers zich beraden over een vermindering van de administratieve last. Onze landbouwers kunnen dat haast niet meer geloven. Ik hoop dat we daarmee vorderingen zullen maken en dat we onze landbouwers laten doen waar ze goed in zijn, namelijk levensmiddelen produceren, gezonde voeding voor een half miljard inwoners. Wij moeten ze daarbij steunen en in de toekomst ervoor zorgen dat zij dat werk kunnen blijven doen.

Paolo De Castro, *namens de S&D-Fractie.* – (IT) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, geachte collega's, we zijn hier weer eens bij elkaar om over de crisis in de landbouwsector te debatteren.

Het Parlement heeft zich de afgelopen maanden al meerdere keren uitgesproken over de moeilijkheden die de zuivelsector zo hard hebben getroffen en heeft er tevens bij de Commissie en de Raad op aangedrongen met spoed maatregelen te nemen. We hebben resultaten geboekt, hoewel slechts ten dele. Op basis van die initiatieven is er nu wel een speciaal fonds van 300 miljoen euro beschikbaar om het hoofd te bieden aan de noodsituatie.

We moeten echter vaststellen dat de crisis die de zuivelsector heeft getroffen zich snel uitbreidt naar andere sectoren van de Europese landbouw. De markten voor durumtarwe, olijfolie en groenten en fruit laten alarmerende signalen zien, zoals commissaris Fischer Boel net heeft gezegd.

Net als bij melk hebben we met een conjunctureel verschijnsel te maken als gevolg van de moeilijke economische omstandigheden. Die hebben onvermijdelijk geleid tot een daling van de vraag en een stagnerende ontwikkeling van de markten. De crisis begint zeker zorgen te baren, zoals blijkt uit de talloze protesten van boeren in vele Europese regio's. Die protesten zijn symptomatisch voor de huidige alarmerende situatie waarin algemene bezorgdheid over de toekomst van de hele sector bestaat.

Daarom hebben we tijdens de laatste vergadering van de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling op 1 december met eenparigheid van stemmen besloten de Commissie uit te nodigen om ons hier in de plenaire vergadering verslag uit te komen brengen over de crisissituatie waarin onze landbouw verkeert en over de ontwikkeling die de verschillende productiesectoren doormaken. Wat dat betreft verwachten wij op de eerste plaats dat de Commissie alle maatregelen neemt die haar ter beschikking staan om de markt te stabiliseren en het herstel van de consumptie te stimuleren. Maar tegelijkertijd zijn we van mening dat deze gelegenheid ook te baat moet worden genomen om de blik naar de toekomst te richten en garanties te geven dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid een belangrijk Europees beleid zal blijven dat naar de belangen van alle burgers en van alle Europese regio's kijkt, van Noord-Zweden tot Zuid-Cyprus.

De boeren verwachten onmiddellijke antwoorden en vandaag zijn we hier bij elkaar om de verantwoordelijkheid op ons te nemen om zaken te bespoedigen en vastberaden de crisis aan te pakken. We moeten de lessen toepassen die recente ervaringen ons geleerd hebben, waardoor we tijdsverlies kunnen vermijden en snel een situatie kunnen rechtzetten die verder dreigt te verslechteren. We zouden graag in die zin antwoorden en ook nieuws van de Commissie krijgen.

Marian Harkin, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik zou graag de commissaris danken voor deze situatieschets. Ik wil mij echter concentreren op slechts één gebied waarop wij actie kunnen ondernemen, en dat is de beperkte aanwezigheid van illegale genetisch gemodificeerde organismen in ingevoerde voeders en hun invloed op de voederindustrie van de EU, want dat is een overkoepelend thema.

Ik heb een brief gestuurd naar voorzitter Barroso, ondertekend door een aantal leden van het Europees Parlement, en hij antwoordde dat de Commissie snel actie heeft ondernomen om drie aangepaste genetisch gemodificeerde producten goed te keuren, en een vierde is onderweg. We lopen echter nog steeds achter.

Het probleem volgend jaar wordt Brazilië: dat heeft zijn goedkeuringssysteem gestroomlijnd zodat het nu nog maar 22 maanden in beslag neemt, en het probleem zal niet verdwijnen. We weten allemaal dat de landbouwsector wordt geteisterd door lage marges, en het minste dat de boeren in de EU volgens mij mogen verwachten is dat de kosten van productiemiddelen niet hoger worden doordat de EU niet in staat is om snel genoeg te werken bij het verlenen van vergunningen. Lage opbrengsten zijn één ding, maar het is een dubbele straf wanneer productiemiddelen niet verkrijgbaar zijn tegen wereldmarktprijzen. In Ierland zijn de extra kosten als gevolg van vertragingen bij het verlenen van vergunningen sinds mei dit jaar opgelopen tot 23 miljoen EUR.

Tot slot zullen we altijd te maken hebben met het probleem van beperkte aanwezigheid, en ook al zal een snelle werking van het vergunningssysteem de situatie verbeteren, we hebben nog steeds een technische oplossing nodig.

Martin Häusling, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, mevrouw de commissaris, uw antwoord ten aanzien van de crises was heel kort en aanzetten tot een oplossing heb ik niet kunnen vernemen. Er heerst niet alleen een crisis in de melksector, dat klopt, het is namelijk ook crisis in de graanteelt, de concentratie in de groentesector neemt toe, en in de laatste tien jaar is het aantal varkensproducenten met maar liefst 50 procent gedaald. Dat is niet alleen te wijten aan de economische crisis, mevrouw de commissaris, maar ook aan het feit dat we de laatste jaren met het landbouwbeleid een verkeerde koers hebben gevaren. Het is tijd voor u om te zeggen dat de liberalisering is mislukt; de oriëntatie op de wereldmarkten is geen oplossing voor de landbouw.

De komende jaren zullen beslissend zijn voor de koers van onze landbouw. We zijn daarom verheugd dat de 22 landbouwministers in Parijs een duidelijk richtinggevend signaal voor de landbouw hebben afgegeven. Voor een groot deel kunnen wij ons hierachter scharen. Planningszekerheid in de landbouw en een duurzaam landbouwbeleid zijn onontbeerlijk. Daar blijven wij ons voor inzetten.

Boeren hebben te kampen met dalende prijzen, maar die lagere prijzen vertalen zich niet in lagere prijzen voor de consument. Dit geeft wel aan dat het landbouwbeleid zich enkel nog richt op de belangen van een paar grote concerns. U zei terecht, mevrouw de commissaris, dat wij de rol van de boeren in dit spel moeten versterken, maar u weigert nog steeds antwoord te geven op de vraag hoe dat moet gebeuren. Wij proberen hier antwoorden op te geven. Het gaat hier inderdaad om een cruciale zaak in de komende jaren. Boeren mogen niet alleen maar grondstofproducenten zijn; ze moeten ook actieve marktmacht hebben. En op dat punt moeten de producenten absoluut door ons worden ondersteund.

Als de landbouw permanent onder prijsdruk wordt gezet, zal dat ten koste gaan van de kwaliteit. Als de landbouw verder wordt geïndustrialiseerd, zal dat leiden tot verder verlies van biodiversiteit. Bovendien komt met een geïndustrialiseerde landbouw meer CO₂ en methaan in de lucht. Werk maken van klimaatbescherming maar tegelijkertijd verder industrialiseren kan geen oplossing zijn.

Daarom moeten wij als Parlement onze taak in de komende jaren zeer serieus nemen. Wij hopen op een goede samenwerking met de nieuwe Commissie.

James Nicholson, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we begrijpen allen de bezorgdheid die leeft binnen veel van de andere sectoren binnen de landbouw, en zij vonden hoogstwaarschijnlijk dat we veel te veel nadruk legden op het oplossen van problemen waarmee de zuivelsector te maken heeft. Maar de betrokkenen wisten dat het niet anders kon, dat de problemen in de zuivelsector moesten worden opgelost, en hopelijk zijn we nu op weg naar een oplossing voor sommige van de problemen waarmee een deel van de sector kampt. Nu moeten we ons richten op andere gebieden.

We hebben het gehad over de problemen van bijvoorbeeld de graanproducenten. Zij hebben te maken met de laagste prijzen sinds lange tijd – en aardappel- en appelteilers in het gebied waar ik vandaan kom, ook. Ik kan u zelfs een lijst geven van andere gebieden waar er ernstige problemen spelen. Maar een van de grootste problemen – en hier wil ik onderschrijven wat mevrouw Harkin zei – is de vertraging van de goedkeuring van nieuwe soorten genetisch gemodificeerd graan voor invoer in de Europese Unie.

We drijven de kosten van voeder op, wat slecht is voor de varkenshouders, pluimveehouders en rundveehouders, en snellere goedkeuring zou al heel veel helpen in dit verband. We lopen groot gevaar vanwege een te ver doorgevoerde bureaucratie, administratieve rompslomp en wetgeving die onze boeren de das omdoen; dat zult u zien op 1 januari wanneer u het CPID invoert, dat wat mij betreft totale tijdverspilling is.

De tussentijdse evaluatie bracht veel wijzigingen met zich mee, en er komen er nog meer aan. Maar ik vind dat we het effect dat deze wijzigingen op de sector hebben gehad, opnieuw moeten onderzoeken. Ik weet uit ervaring in mijn gebied dat veel schapenhouders en zoogkoeienhouders het gewoonweg opgeven in de sector.

Dit is een zeer verontrustende ontwikkeling. We moeten kijken naar deze beide sectoren, naar hoe we ze ondersteunen. Kunnen we meer voor ze doen? Kunnen we ervoor zorgen dat boeren hun beroep blijven uitoefenen? Want we moeten er rekening mee houden dat bedrijven van veel van deze sectoren, zoals de schapenhouderij en de zoogkoeienhouderij, gelegen zijn in gebieden die kwetsbaar zijn in milieupzicht zijn, in bergachtige gebieden en in gebieden waar geen andere opties zijn, en ik vind dat we nogmaals moeten onderzoeken hoe we die delen van de sector moeten ondersteunen.

Patrick Le Hyaric, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, u bent ons komen vertellen dat de crisis in de landbouw ernstig is, maar dat wisten wij al. Kleine en middelgrote landbouwbedrijven kunnen het niet langer bolwerken. Maar, mevrouw de commissaris, de oorzaak daarvan is niet een technisch probleem, maar het dereguleringsbeleid dat u hebt doorgevoerd, de afbraak van de grondslagen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, uw weigering om weer minimumprijzen te gaan betalen en uw onbegrensde vrijhandelsgeloof dat zich niets gelegen laat liggen aan het beginsel van de communautaire preferentie.

Nu we aan de vooravond staan van een nieuwe bezinning op het gemeenschappelijk landbouwbeleid, is het tijd dat we het werk in de landbouw gaan beschouwen als een taak van algemeen belang, die bijdraagt aan het algemeen welzijn. Een nieuw landbouwbeleid moet dus ook een voedsel-, milieu- en ruimtelijke-orderingsbeleid zijn.

Allereerst moeten we de doelstellingen en de richting van dit beleid bepalen, voordat we besluiten nemen op begrotingsgebied. Dit betekent sowieso een betaling voor het gedane werk door middel van gegarandeerde

minimumprijzen, een landbouw die toegevoegde waarde en werkgelegenheid oplevert, en een landbouwonwikkeling die in het teken staat van voedselsoevereiniteit en de bestrijding van honger.

Alles wijst er vandaag de dag op dat voor een optimaal rendement op sociaal, milieu- en gezondheidsgebied de landbouw gebaseerd moet zijn op bedrijven van menselijke maat, op een schaal van individuele boeren, en niet op industriële schaal. Daar zou het in onze debatten over moeten gaan, om de landbouw eindelijk uit de crisis te loodsen.

Lorenzo Fontana, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, mevrouw de commissaris, de huidige crisis in de landbouw is duidelijk het gevolg van de snelle uitbreiding van het grondgebied van de Europese Unie in de afgelopen jaren en vooral van de te snelle mondialisering van de markten.

De landbouwsector moet gered en beschermd worden door de beginselen van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie toe te passen, in het bijzonder de artikelen 38 tot en met 44. Daarbij denk ik met name aan de doelstellingen die op basis van specifieke juridische bepalingen gerealiseerd dienen te worden. In deze sector geven de regels voor crisisinterventie op de markt niet de mogelijkheid een adequaat antwoord te geven op de eisen van de landbouwsector, met speciale beschermingsmaatregelen voor de boeren. De hele landbouw maakt moeilijke tijden door, met name de sectoren groenten en fruit, waaronder appels en perziken, en granen, waaronder tarwe en maïs.

De boeren dienen niet alleen geholpen te worden maar ook de garantie te krijgen dat hun markt beschermd wordt, zoals de basisregels van het Verdrag bepalen. Op dit moment wordt daar helaas maar in beperkte mate de hand aan gehouden. Dat hebben we eerder bij de zuivelcrisis gezien en nu zien we het bijvoorbeeld bij de crisis in de groente- en fruitsector.

Het is tijd dat Europa ingrijpender besluiten neemt, waardoor over de hele linie echte steun kan worden verleend aan onze boeren, onze bedrijven en ons platteland, dat helaas maar al te vaak verwaarloosd wordt. Het zou daarom beter zijn ons echt te bezinnen op wat er op de Europese markt gedaan wordt om onze landbouwproducten te promoten ten opzichte van de producten van buiten de Europese Unie. Ik herhaal dat ik met name om steun vraag voor de sector groenten en fruit.

Door precieze regels voor te schrijven, die echter zowel door de hele Europese Unie als door derde landen waarmee we veel landbouwproducten verhandelen moeten worden nageleefd, kunnen we misschien een markt ontwikkelen met minder verstoring die onze boeren en de landbouwproducten van de Europese Unie meer bescherming kan bieden.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, er zijn sectoren van de landbouweconomie die zwaar op de proef worden gesteld: granen, olijfolie, groenten en fruit en katoen. Ik wil bij deze gelegenheid onderstrepen dat de perzikenproducenten in Griekenland woedend zijn. Ik hoef alleen maar te vermelden dat momenteel voor ongeveer 200 000 ton perziken in blik geen afzet is.

De situatie in de granensector is nog steeds kritiek en vereist een onmiddellijke opening van de openbare interventie in de lidstaten. Wij moeten steun geven aan de producten met beschermde oorsprongsbenamingen en met beschermde geografische aanduidingen.

Ook de veeteelt wordt geconfronteerd met een grote crisis. Wij hebben reeds gesproken over de zuivelsector en terecht hebben wij een initiatief genomen om deze sector te beschermen. De veetelers in Noord-Griekenland hebben de douane in Evzones geblokkeerd en een van hun logische eisen is dat op de verpakking van zuivelproducten de naam van de plaats van oorsprong wordt aangegeven. Mijns inziens worden met de vermelding van de plaats van oorsprong zowel de producenten als de consumenten beschermd.

Wij hebben meer maatregelen nodig om de landbouwproducten te promoten zowel binnen de Europese Unie als buiten Europa, in derde landen. Wij moeten de markten nog meer stroomlijnen, op effectieve wijze de transparantie van de bevoorradingsketen monitoren en de verschillen tussen de producenten- en consumentenprijzen hoe dan ook verminderen.

Zoals ik ook al gezegd heb in het kader van het debat over de begroting 2010 is het bijzonder belangrijk dat een toereikende marge voor de landbouwwitgaven op de begroting wordt gehandhaafd om het hoofd te kunnen bieden aan onvoorziene behoeften in andere landbouwsectoren.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Vrijwel de hele Europese agrarische sector verkeert in een crisissituatie die niet alleen is veroorzaakt door de mondiale economische crisis en recessie en de inkrimping van interne

en externe markten, maar ook door het gemeenschappelijk landbouwbeleid, oftewel het neoliberale beleid dat de Europese Commissie de voorgaande jaren heeft gevoerd. Dit heeft in grote mate bijgedragen aan de huidige crisis. Als de agrarische sector nu al met zulke rendementsproblemen kampt, wat zal er dan wel niet gebeuren als er na 2013 drastisch wordt gekort op de landbouwbegroting, zoals velen willen? Dan kunnen er vraagtekens worden gezet bij de voedselvoorzieningszekerheid van Europa.

Op dit moment is vooral de situatie van veeteeltbedrijven, varkenshouders en groente- en fruittelers zorgwekkend. Het is goed dat de commissaris meer geld beschikbaar wil stellen aan producenten- en verkooporganisaties, maar dat is nog altijd niet voldoende voor het oplossen van de problemen in deze sector. Ook is het zeer alarmerend dat de Europese Unie de afgelopen zes jaar een netto importeur van rundvlees is geworden en dat we overgeleverd zijn aan externe markten.

Julie Girling (ECR). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, als u wilt weten hoe moeilijk de boeren het hebben, kijkt u dan eens naar de gewijzigde lage-inkomensgrens van de Britse regering. Gezinnen die een inkomen onder dit niveau hebben, leven volgens de Britse regering onder de armoedegrens. Uit de meest recente cijfers uit het Verenigd Koninkrijk blijkt dat een kwart van alle Britse boeren in deze categorie valt.

Maar boeren helpen is niet alleen een zaak van het landbouwbeleid. We moeten hier op een holistische manier werken. Consumenten willen voedsel kopen dat van hoge kwaliteit is en dat zo dicht mogelijk bij huis is geproduceerd. Het Europees Parlement moet luisteren naar de wensen van consumenten: zij willen dat voedsel duidelijk wordt gelabeld met vermelding van het land van oorsprong zodat ze zeker weten waar hun voedsel vandaan komt. We hebben op veel voedselproducten al zulke labels, en er is geen reden waarom we het verplichte gebruik van labels met het land van oorsprong niet zouden moeten uitbreiden naar de overige sectoren, waaronder de belangrijkste ingrediënten van verwerkt voedsel.

We hebben de kans om dat begin volgend jaar in het Parlement te doen. Laten we die kans dan ook grijpen!

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) In de loop der jaren hebben we bij de achtereenvolgende wijzigingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid gewaarschuwd voor de gevolgen en alternatieve voorstellen ingediend. Helaas heeft men niet naar ons willen luisteren en nu bevinden we ons in een rampzalige situatie, zoals in de Portugese landbouw. We hebben gewaarschuwd voor de liberalisering van de internationale handel in landbouwproducten en levensmiddelen. We hebben gezegd dat landbouwproducten niet als gewone industrieproducten kunnen worden behandeld en buiten de onderhandelingen van de Wereldhandelsorganisatie moeten blijven om te voorkomen dat ze het voorwerp worden van financiële en beurspeculatie.

We hebben altijd gezegd dat er voorrang zou moeten worden gegeven aan voedselsoevereiniteit en -zekerheid en dat er meer waardering zou moeten komen voor degenen die het land bewerken. Daarom hebben we ons tegen de ontkoppeling van steun en productie en tegen de beëindiging van de zuivelquota verzet. Voorts hebben we altijd gesteld dat de landbouw in de zuidelijke landen van de Europese Unie specifieke kenmerken heeft die gerespecteerd dienen te worden om de productie van levensmiddelen van hoge kwaliteit in die gebieden te beschermen. Ik denk aan wijn, olijfolie, groenten/fruit en rijst, maar ook aan vlees en melk die in het zuiden onder heel andere omstandigheden dan elders worden geproduceerd.

Daarom hebben we aangedrongen op de herziening van dit beleid om rekening te houden met de hoge prijzen van productiefactoren als diesel, elektriciteit, kunstmest, diervoeder, krediet en verzekeringen. Wij willen de boeren beschermen door degenen die produceren en werkgelegenheid scheppen op het platteland te steunen.

Het is tijd voorrang te geven aan de familielandbouw, het platteland dat steeds meer ontvolkt raakt, regionale landbouwproductie en inheemse producten. De boeren verdienen dat, want zij leveren de producten die essentieel zijn voor onze voeding.

John Stuart Agnew (EFD). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, het lijkt erop dat ik tijdelijk lid ben geworden van de fanclub van mevrouw Harkin. Ik wil namelijk uw aandacht vragen voor de onderliggende crisis in de markt voor veevoerders. Ik verwijs daarbij naar minuscule sporen van genetisch gemodificeerd materiaal die kunnen voorkomen in een vracht van 60 000 ton sojabonen.

Als deze sporen afkomstig zijn van een niet door de EU goedgekeurde soort, mag de vracht niet worden gelost. De kosten voor de verzender lopen in dat geval op tot 2,3 miljoen GBP, maar er is ook een ernstige verstoring verderop in de keten wanneer de vrachtwagens leeg terugkomen bij de voedersilo's, die vervolgens het probleem hebben dat ze op zeer korte termijn aan een alternatieve bron van eiwitten moeten komen.

Na op dit punt onder enorme druk te hebben gestaan, heeft de Europese Commissie vier extra soorten genetisch gemodificeerde maïs goedgekeurd. Zij beschouwt deze soorten maïs nu als veilige verontreinigende stof. Het kan meerdere jaren duren voordat deze stoffen worden goedgekeurd, terwijl er op Amerikaanse landbouwbedrijven voortdurend nieuwe soorten genetisch gemodificeerde maïs worden gebruikt. Dit probleem zal zich binnen ongeveer een jaar opnieuw voordoen.

Momenteel zijn er ook verschillende genetisch gemodificeerde vlas- en katoenproducten die gemakkelijk onopzettelijk kunnen worden gemengd met sporen binnen een grote vracht soja, en die er ook voor zullen zorgen dat een verzending wordt geweigerd.

Het is onacceptabel dat er geen enkele tolerantie bestaat voor één enkel voedzaam maïskorreltje, terwijl er wel kleine toleranties bestaan voor stenen, aarde, dode insecten, metaalvijsel en houtsplinters..

De onzekerheid die dit zerotolerancebeleid met zich meebrengt, heeft gezorgd voor scherp gestegen verzekeringspremies voor vervoerders die worden doorberekend aan de veehouder – om maar te zwijgen van de onrust van de producent wanneer deze te weten komt dat zijn voederbestelling niet kan worden geleverd.

Dit is een uiterst onwenselijke situatie die een onnodige crisis teweeg brengt bij de productie van vlees en eieren. Ik wil de Commissie dringend verzoeken om deze gehele kwestie op een meer praktische en logische manier te benaderen door voor genetisch gemodificeerde toevoegingen een soortgelijk tolerantieniveau in te voeren als voor andere verontreinigende stoffen.

Giovanni La Via (PPE). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, ook ik dank de commissaris voor haar analyse. Ik zou echter wel willen benadrukken dat er nu in sommige productiesectoren een crisis gaande is die in een aantal regio's van ons grote Europa de landbouw in gevaar brengt.

In het bijzonder de crisis die sinds een aantal maanden durumtarwe treft, heeft de prijzen zo onder druk gezet dat ze de kosten niet meer dekken. In veel Europese regio's lopen de ingezaaide arealen dit seizoen terug. Naar verwachting zal die daling uitkomen op 30 procent, met name in marginale gebieden waar weinig alternatieven zijn voor het gebruik van de arealen. Aan de andere kant heeft de commissaris gewezen op een kenmerkend aspect van de nieuwe gemeenschappelijke marktordening in de sector groenten en fruit, waardoor het crisisbeheer overgelaten wordt aan de producentenorganisaties.

De middelen die in het kader van de operationele programma's aan de gemeenschappelijke marktordening worden besteed zijn natuurlijk beperkt en zijn in geen enkel opzicht voldoende om in te grijpen bij structurele crises van een omvang als de huidige. De beschikbare gelden kunnen eventueel volstaan om, zoals u heeft gezegd, de behoeften te dekken aan maatregelen als groene oogst of het vernietigen van een klein gedeelte van de oogst bij geringe verschillen tussen vraag en aanbod in normale jaren, maar zijn ontoereikend voor een omvangrijke crisis als we nu meemaken.

Hetzelfde kunnen we zeggen over olijfolie en andere sectoren, maar op dit moment vind ik het belangrijk de nadruk te leggen op het verzoek aan de Commissie een pakket voorstellen in te dienen. We hebben een doortimmerd voorstel nodig voor alle sectoren waarvoor in tegenstelling tot de zuivelsector nog geen specifieke maatregelen zijn genomen om de huidige crisis aan te pakken.

Iratxe García Pérez (S&D). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, de landbouwsector is niet immuun voor de algemene economische problemen. Een aantal maanden geleden waren we in de gelegenheid om te discussiëren over de situatie van de melkproducenten. Toen al gaven velen van ons aan dat de crisis grote schade aanbracht in andere sectoren van de landbouw.

De gehele sector verkeert in een moeilijke situatie. Voor de meeste producten zijn de producentenprijzen laag en steeds meer bedrijven vallen aan de verkeerde kant van de rentabiliteitsdrempel. Deze situatie toont de onbalans tussen de actoren in de hele keten van de agrovoedingssector. Het – noodzakelijke - transparant maken van het systeem van prijszetting en het herstellen van de balans voor wat betreft de onderhandelingscapaciteit van de partijen binnen de geldende wetgeving zijn kwesties die nog steeds moeten worden opgelost.

Een andere kwestie die ons zorgen baart in dit lastige kader is de daling van het concurrentievermogen van onze landbouwers die, in tegenstelling tot de concurrentie, hun productiekosten zien stijgen. Ik zou graag zien dat er communautaire steunmaatregelen komen en dat de oplossingen niet afhankelijk zijn van het reactievermogen van iedere afzonderlijke lidstaat.

Peter Jahr (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, om te beginnen ben ik zeer ingenomen met het debat van vandaag over dit agendapunt, want het grote publiek krijgt welhaast de indruk dat er alleen crisis heerste in de melksector. Dat was en is niet zo en daarom is het voor de getroffen landbouwers uiterst belangrijk dat wij vandaag in het Europees Parlement over hun situatie discussiëren.

De economische crisis heeft de landbouwers zwaar getroffen. Het afgelopen jaar was voor hen een van de slechtste jaren in dit decennium. Doordat de winsten bij veel bedrijven zijn gekelderd, is de situatie voor een groot aantal landbouwers heel moeilijk. Bij economische crises treden onvolkomenheden aan het licht, onvolkomenheden die door mensen zijn veroorzaakt. Crises groeien pas uit tot rampen als maatregelen uitblijven. Nu door de economische crises menselijke fouten aan de oppervlakte komen, kunnen wij ze aanpakken.

Iedere crisis biedt kansen en die kansen moeten beter worden benut. Ten eerste moet de Commissie bij een verstoord economisch evenwicht sneller en consequenter optreden. Ten tweede moeten we voor de landbouwers de nodige politieke randvoorwaarden scheppen opdat zij de markt zelf kunnen reguleren. Ten derde moeten de juridische vaardigheden van producentengemeenschappen afdoende worden verbeterd. Ten vierde moeten wij het gebruik van landbouwgrondstoffen voor de productie van hernieuwbare energie in het kader van een marktregulering afdoende verbeteren en vereenvoudigen. Ten vijfde moeten wij de vermindering van de administratieve last, die wij met woorden belijden, nu eindelijk in daden uitdrukken.

Daarom roep ik nogmaals op om lering te trekken uit de crisis en de kans te benutten die de crisis biedt. Dat zijn wij schuldig aan onszelf en aan onze landbouwers. Ik verwacht begin 2010 een pakket maatregelen hiertoe van de Commissie, waar we dan in de bevoegde commissie uitvoerig over kunnen beraadslagen.

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). - (PT) Mevrouw de commissaris, ik stel het op prijs dat u hier weer in de plenaire vergadering aanwezig bent, hoewel de Commissie op dit moment in een overgangsfase verkeert. In de loop van uw mandaat is uw geregelde aanwezigheid hier een constante factor geweest. De problemen van de landbouw passen zich echter niet aan de grillen van de politieke agenda aan en de boeren verwachten van ons antwoorden op hun problemen, moeilijkheden en zorgen.

Zoals bekend heeft de economische crisis ook de landbouw getroffen. In tegenstelling tot wat de media mogen doen geloven verkeert niet alleen de melksector in crisis, maar zijn ook andere sectoren geraakt door de crisis. Melk, groenten en fruit, granen en olijfolie zijn de afgelopen maanden ook hard getroffen, terwijl eerder al de vleesproductie getroffen werd door een enorme stijging van de productiekosten.

Bij groenten en fruit zal de situatie waarschijnlijk nog verslechteren ten gevolge van de verdere opening van de markten voor Marokkaanse producten door de nieuwe overeenkomst die binnenkort zal worden goedgekeurd. Het klopt, zoals de commissaris heeft gezegd, dat de markten de afgelopen weken positieve signalen hebben laten zien, maar dat moet ons niet te enthousiast maken. Als er een opleving komt, wat we allemaal wensen, zal dat zeker gepaard gaan met een stijging van de olieprijs waardoor hogere productiekosten in de landbouw niet vermeden kunnen worden.

Daarom moet het Europees Parlement, mevrouw de commissaris, in weerwil van de politieke agenda's de Commissie wel vragen op deze kwesties te antwoorden. De boeren verwachten van het Parlement en de Commissie politieke signalen. Het heeft dus alle zin de problemen hier vandaag te bespreken in de hoop dat de Commissie enkele signalen kan geven door te laten weten over welke informatie zij beschikt en welke maatregelen zij voorstelt om op korte termijn deze problemen te verzachten.

Michel Dantin (PPE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, ik wil u nogmaals bedanken voor uw luisterend oor.

De prijscrisis van 2007-2008 bracht de kwetsbare positie van consumenten ten aanzien van prijsvolatiliteit voor het voetlicht. De landbouwcrisis van 2009 heeft veel schadelijker gevolgen voor landbouwbedrijven dan de indexen laten zien. Waarom? Omdat de opwaartse trend in de landbouwprijzen door velen als duurzaam werd beschouwd en landbouwers in 2008 en begin 2009 waarschijnlijk veel te veel hebben geïnvesteerd – veel te veel omdat zich sinds het begin van de jaren 2000 een achterstand heeft opgebouwd.

Mevrouw de commissaris, u hebt meermaals de wens geuit niet meer op dezelfde manier in de marktregulering te interveniëren. Maar hebben we de afgelopen twintig jaar niet te veel uit het oog verloren dat landbouwproducten in de eerste plaats levensmiddelen zijn en dat we aan beide uiteinden van de keten behoefte hebben aan een zekere prijsstabiliteit? Enerzijds aan de kant van de consumenten, omdat zij vanwege hun andere verplichtingen – hypotheek, ouderschap en vrije tijd – onvoldoende financiële speelruimte

hebben om prijschommelingen te kunnen opvangen; anderzijds aan de kant van de producenten omdat met hun activiteiten een aanzienlijk kapitaal gemoeid is, dat grote investeringen vergt.

Via de organisatie van alle sectoren die de schakels van de keten vormen, met inbegrip van de nieuwe actoren – ik denk daarbij aan de cateringsector of aan verwerkingsbedrijven voor diepvries- of zelfs verse kant-en-klaarproducten – kunnen ongetwijfeld private prijsstabilisatie-instrumenten worden ingevoerd.

Denk u dat daar perspectieven liggen voor de toekomst, mevrouw de commissaris, en is de Commissie bereid daarover mee te denken?

Diane Dodds (NI). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de commissaris bedanken omdat zij opnieuw naar ons komt luisteren, en ik wil een paar kwesties aanstippen die in Noord-Ierland zeer actueel zijn geweest in de afgelopen maanden. Mogelijk hebt u gelezen, commissaris, dat we in het graafschap Fermanagh de afgelopen weken te maken hebben gehad met extreme overstromingen. Dit heeft geleid tot ernstige problemen voor boeren, niet in de laatste plaats om op het veld bij de voorraden te komen: veel wegen waren gesloten en onbegaanbaar door de regen. Ook kunnen ze hierdoor moeilijk bemesten en lijden ze algemene verliezen. Ik zou de Commissie willen aanmoedigen om hiernaar te kijken en aan te geven of er directe hulp kan worden verleend aan de landbouwers in deze sector.

Ook zou ik de Commissie willen aanmoedigen om zich te verdiepen in de aardappelindustrie in Noord-Ierland. Een aantal aardappelboeren hebben mij pasgeleden geschreven omdat zij ook zeer zwaar getroffen zijn door de hevige regen in de afgelopen weken. Ze maken zich ernstige zorgen of ze hun aardappelen wel kunnen oogsten, en ze vrezen, nu de vorst er snel aankomt nu het winter wordt, dat zij hun gewassen gaan verliezen. Dus dit is ook een sector – en een deel van de landbouwsector in Noord-Ierland – die een zeer moeilijke periode doormaakt.

Onlangs heb ik een aantal eierproducenten gesproken, boeren die momenteel bezig zijn met de omzetting naar verrijkte kooien. Zij willen van de Commissie een garantie dat ze gedurende een langere periode niet die kooien opnieuw hoeven te vervangen, en ik verzoek de Commissie dit te onderzoeken.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, mevrouw de commissaris, de crisis in de landbouw is uiterst ernstig en dreigt onomkeerbaar te worden.

In mijn regio, Apulië, is de olijfteelt de hoofdactiviteit en een van de belangrijkste inkomstenbronnen. De prijs van olijven is dit jaar gedaald tot 30 euro per kwintaal, terwijl de groothandelsprijs voor een kilo olijfolie gezakt is tot 2,50 euro. Bij dergelijke prijzen lijden de producenten verlies. Olijfolie van eerste persing, het groene goud, sinds mensenheugenis de trots van mijn regio, dreigt de civiele en sociale dood te sterven. Overal in mijn regio zijn wegen geblokkeerd en houden boeren demonstraties.

U zegt dat alles nu in orde is en dat de prijzen weer een opgaande lijn kennen, maar ik schets u een andere realiteit die ik ken omdat ik haar dagelijks beleef. Er zijn urgente maatregelen nodig en ik vraag u net als voor de zuivelsector een solidariteitsfonds in te zetten voor olijfolie en groenten en fruit. Voor de olijfteelt vraag ik nog meer urgente maatregelen en met name, mevrouw de commissaris, om wijziging van Verordening (EEG) nr. 2568/91 inzake de kenmerken van olijfoliën om ook de kernspinresonantie op te nemen onder de controlemethoden. Daarmee zou de permanente fraude kunnen worden ontmaskerd waardoor in de schappen van de supermarkten flessen olijfolie staan met het etiket "olie van eerste persing", terwijl het gaat om mengsels van gerectificeerde of geraffineerde oliën.

Elisabeth Köstinger (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte commissaris, hartelijk dank voor uw verklaring. Het is een belangrijke boodschap aan onze boeren, die het moeilijk kunnen bolwerken in de huidige gespannen situatie op de markten.

U wijst in uw verklaring over de landbouwsector onder meer op de gedaalde vraag. Juist dan is het belangrijk om afzetbevorderende maatregelen te nemen. De Commissie is meer dan ooit genoodzaakt om, ongeacht de bedrijfstak, crises tijdig te signaleren en snel en doeltreffend op te treden om de situatie bij te sturen.

Ik ben ervan overtuigd dat juist een zo kwetsbare sector als de voedselproductie marktinstrumenten nodig heeft. De extra prestaties in de landbouw voor het open houden van onze cultuurlandschappen, landschapsonderhoud, biodiversiteit enzovoort, is onvervangbaar. Dit alles moet in stand blijven en in acht worden genomen wanneer we in de toekomst discussiëren over het nieuwe landbouwbeleid.

Marc Tarabella (S&D). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, ik wil u bedanken voor uw toelichting op de prijsstommelingen voor de verschillende landbouwproducten. U kwam tot de conclusie dat we de situatie in het oog moesten houden, om zo nodig op te treden.

U wijst terecht de prijsvolatiliteit aan als grootste vijand van de moderne landbouwer en ik zou enkel willen pleiten voor de noodzakelijke herinvoering en handhaving van een publiek prijsstellingsbeleid, terwijl ik tevens zou willen bepleiten dat dit prijsstellingsbeleid, zeker in de toekomst, gevoerd wordt via, bijvoorbeeld, een waarnemingscentrum voor prijzen en marges, om eerlijke prijzen vast te stellen voor alle schakels van de productieketen: producenten, verwerkers en distributeurs.

Als we die regulering vandaag aan de markt overlaten, zal het er altijd op neer blijven komen dat er een marge is voor de distributeur, een marge voor de verwerker en verlies voor de producent, en daarmee grote moeilijkheden voor de lokale landbouw. Bovendien kunnen we er niet aan voorbijgaan – met name voor de prijs van tarwe, die in Chicago wordt bepaald – dat we moeten weten te onderhandelen met de Verenigde Staten, want we hebben te maken met een wereldwijd en niet alleen een Europees probleem.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). - (ES) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de commissaris, het verontrust me dat een gebrek aan coördinatie vaak betekent dat de duurzaamheidscriteria niet toegepast worden op de landbouw.

Ik wil graag twee vragen stellen: ten eerste hebben we in het zuiden van Europa te maken met woestijnvorming die behoorlijk wordt versterkt door de klimaatverandering. Aangezien landgebruik het belangrijkste is, vraag ik me af waarom er dan betaald wordt om (olijf)bomen en wijnranken te verwijderen? Dit betekent dat Europa betaalt om meer woestijn te krijgen! Zullen we hiermee ophouden?

De tweede vraag gaat over de overeenkomst met Marokko: als Europa het gemeenschappelijk buitenlands beleid wil uitvoeren dan moet het belang van de Europese burgers en producenten beschermd worden. Over de overeenkomst met Marokko onderhandelt Europa op de knieën zonder dat het beginsel van wederkerigheid in acht wordt genomen, zonder dat de gezondheid wordt gewaarborgd en zonder waarborg dat insecticideprogramma's en voedselkwaliteit in stand worden gehouden.

Hoe kan het dat dit proces de deur opent voor producten boven op de quota, en ook nog eens de kwaliteit in het gedrang brengt?

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) Het is uitermate belangrijk dat we praten over de crisis in de agrarische sectoren, want er zijn verschillende plannen uitgelekt die gaan over hoe men de landbouwsubsidies na 2013 wil afbouwen. Laten we altijd in ons achterhoofd houden met wat voor ernstige gevolgen de liberale maatregelen gepaard gingen die de laatste tijd zijn uitgevoerd. Laten we van deze voorbeelden leren zodat we deze fouten niet nogmaals maken. Het belang van de landbouw zal de komende periode significant toenemen, aangezien steeds meer mensen op aarde honger lijden.

Wat betreft de vereenvoudigingen ervaren de boeren helaas dat hoe vaak er ook over vereenvoudiging wordt gepraat, hier in werkelijkheid nooit iets van terecht komt. Ze moeten aan steeds ingewikkeldere systemen voldoen. Achter elkaar worden er nieuwe maatregelen op het gebied van dierenwelzijn ingevoerd. Door al deze maatregelen worden de kosten hoger, iets waar hun concurrenten geen last van hebben. Het gevolg van elke nieuwe maatregel op het gebied van dierenwelzijn is stijgend energieverbruik en een steeds grotere CO₂-uitstoot.

VOORZITTER: STAVROS LAMBRINIDIS

Ondervoorzitter

Karin Kadenbach (S&D). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, Commissievoorzitter Barroso heeft bij de gedachtewisseling met betrekking tot zijn richtsnoeren toegezegd dat duurzaamheid en biodiversiteit hoofddoelstellingen zijn van het beleid van de Europese Unie voor de komende periode. Daarom moeten deze doelstellingen worden geïntegreerd in alle beleidsterreinen, uiteraard met name in de landbouw. Ik roep u nadrukkelijk op om louter en alleen die maatregelen die bijdragen tot het behoud van de biodiversiteit en duurzaamheid, te bevorderen en te ondersteunen.

Seán Kelly (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij met dit debat. We kunnen weinig doen aan veel van de genoemde problemen, maar er zijn andere problemen waar we heel veel aan kunnen doen. Collega's hebben voornamelijk het probleem van overregulering genoemd; dat is iets dat veel boeren in de hele Europese

Unie noemen. Sommigen hebben ook genetisch gemodificeerd voedsel genoemd, en ik ben het wat dat betreft volkomen met hen eens: we moeten op dat gebied actie ondernemen.

Een onderwerp waarvan ik echter vind dat het ook belangrijk voor ons is, is vee-export. Het gevaar bestaat dat we zo veel regels gaan invoeren dat het kostentechnisch onmogelijk wordt, vooral voor boeren en anderen die vee exporteren vanuit een eilandnatie als Ierland.

Ik denk overigens wel eens dat het interessant zou zijn om het reisschema van bijvoorbeeld leden van het Europees Parlement die vandaag naar het Parlement komen, te vergelijken met dieren die overzees worden vervoerd. Ik denk dat de leden van het Europees Parlement soms meer stress ervaren dan de dieren.

Met het oog hierop moeten we ervoor waken dat we niet te veel reguleren en onszelf daarmee uit de markt prijzen.

De Voorzitter. – Dank u, mijnheer Kelly. Hoewel iedereen zich vrij moet voelen om andere talen te spreken in dit Huis, wil ik even reageren op het feit dat u uw betoog begon met *‘Merci, Monsieur President’*. Ik neem aan dat u mij niet om genade verzocht, maar dat u mij wilde bedanken – niet in het Grieks, overigens, want dan is het: *‘Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε!’*

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, de situatie van de landbouwsector is niet alleen zorgwekkend, ik zou zelfs zeggen dat ze onhoudbaar is. De opbrengsten voor de landbouwers dalen: iedere dag is er een groter verschil tussen wat de landbouwer ontvangt en de marktprijs voor de consument. Opvolging door de volgende generatie is inmiddels een utopie geworden en de partnerschapsovereenkomsten worden herhaaldelijk geschonden zoals in het schandelijke geval van de Marokkaanse tomaat, welke situatie zelfs wordt erkend door het Europees Bureau voor fraudebestrijding, zonder dat de Commissie hiertegen vastberaden actie onderneemt. Omdat de regels en fytosanitaire controles lang niet altijd even streng worden uitgevoerd, ontstaan er totaal oneerlijke situaties.

Als we hier de geïsoleerde gevallen aan toevoegen, zoals bijvoorbeeld de daling van douanetarieven voor de bananensector – wat absoluut negatieve gevolgen zal hebben – of het feit dat het voor veehouders onmogelijk is om de investeringskosten te betalen, dan zult u het met me eens zijn dat de toekomst van deze sector steeds onzekerder wordt.

Voor de landbouw in de ultraperifere regio's is de toekomst niet alleen onzeker, maar zelfs uiterst zorgwekkend. Boeren willen graag hun beroep uit blijven oefenen, maar dit wordt iedere dag moeilijker voor hen. De Commissie moet het belang inzien van de landbouw. Zie dit onomwonden onder ogen!

Herbert Dorfmann (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, in veel landbouwsectoren heerst inderdaad een crisis. Daar zijn veel oorzaken voor aan te wijzen. Een oorzaak zou weleens de liberalisering van het landbouwbeleid in de laatste jaren kunnen zijn. Door steeds meer vangnetten uit het gemeenschappelijk landbouwbeleid te halen, nemen de prijsschommelingen toe. Dat stelt onze boeren voor steeds grotere problemen.

Er moet daarom op korte termijn een uitweg uit de crisis worden gevonden. Bovenal moeten we bij de herziening van het landbouwbeleid nadenken over wat we aan die prijsschommelingen kunnen doen. Nu het Verdrag van Lissabon in werking is getreden, hebben wij, het Parlement, de taak om op te treden. Dat de landbouwministers de afgelopen dagen in Parijs buiten het kader van de Raad bijeen zijn gekomen om dit onderwerp te bespreken, is in beginsel prima. Wij hier in het Parlement hebben echter de taak om onze boeren te laten zien wat onze nieuwe rol is. Wij moeten met de regels van de democratie oplossingen voor een toekomstig landbouwbeleid vinden.

Mariann Fischer Boel, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik zal nu proberen enkele van de gestelde vragen te beantwoorden, maar ik vind dat de discussie die hier gaande is, duidelijk laat zien dat er een gemeenschappelijk inzicht bestaat in de moeilijkheden waarmee onze landbouwsector te maken heeft.

Ten eerste was ik een beetje verbaasd te horen dat we het vangnet in de landbouwsector hadden moeten weghalen. Dat is zeker niet het geval. We hebben namelijk een vangnet ingebouwd voor situaties waarin boeren ondersteuning nodig hebben. We hebben een permanent vangnet, namelijk de directe betalingen. Dat systeem moet er zeker zijn, en dat is in het belang van de boeren. Ook hebben we verschillende interventiesystemen, de particuliere opslag en de uitvoerrestitutiesystemen die we in werking kunnen stellen wanneer we het nodig vinden om deze hulpmiddelen te gebruiken.

Voor wat betreft vereenvoudiging, administratieve rompslomp en bureaucratie ben ik het volledig met u eens dat we de situatie zo eenvoudig mogelijk moeten maken voor onze boeren, en dat is de reden waarom ik in de vergadering van de Raad op woensdag enkele dereguleringsvoorstellen zal presenteren ter bespreking.

De Raad heeft 39 verschillende voorstellen gepresenteerd, waarvan we er in feite een groot aantal kunnen accepteren. Andere zijn meer politiek van aard en hebben betrekking op de periode na 2013, maar ik ben ervan overtuigd dat u deze voorstellen zeer interessant zult vinden.

Aan degenen die de kwestie van GGO's hebben aangekaart: ik ga ervan uit dat u weet dat ik volledig langs dezelfde lijnen denk, en ik vind het belangrijk om de oplossing te zoeken in een technisch getal inzake de aanwezigheid van niet-goedgekeurde GGO's. Ik verwacht dat de volgende Commissie zo'n voorstel zal presenteren.

Het klopt dat de Europese Unie de grootste invoerder van landbouwproducten is, maar tegelijkertijd is de Europese Unie ook de grootste uitvoerder van landbouwproducten. Dit komt doordat we een geweldig goed merk hebben: op markten in derde landen staan Europese producten bekend om hun hoge kwaliteit. Daarom zou het idee dat we onze eigen productie nu moeten beschermen, schadelijk zijn voor onze landbouwsector.

We moeten zichtbaar blijven op de uitvoermarkten, en ik denk dat we voor de toekomst – en ik hoop dat we op de volledige steun van het Europees Parlement kunnen rekenen – veel meer geld nodig hebben om onze kwaliteitsproducten op de nieuwe opkomende markten te promoten. Ik denk dat we het veel beter kunnen doen, maar we hebben wel een beetje steun nodig.

Dan voor wat betreft de kwestie van het regelgevingskader: ik heb deze term niet als zodanig horen vallen, maar het is wel wat achter het commentaar op deze kwestie schuilt. Boeren kunnen nu al een contract sluiten met de sector, de zuivelsector, voor een bepaald volume voor een bepaalde prijs. Boeren kunnen dat nu al. En u weet dat we in de Groep op hoog niveau voor de melksector al kijken naar enkele vrijwillige systemen om dit systeem te verbeteren.

Voor wat betreft biodiversiteit: ik ben het er volkomen mee eens dat dit belangrijk is, en dat is precies de reden waarom we biodiversiteit hebben opgenomen in de nieuwe uitdagingen toen we de tussentijdse controle van het gemeenschappelijk landbouwbeleid in november 2008 goedkeurden. Dit heeft dus hoge prioriteit, en ik ben het volledig eens met de opmerkingen van het geachte Parlements lid.

Voor wat betreft de maatregelen kunnen we echt alle hulpmiddelen gebruiken die we momenteel tot onze beschikking hebben. Maar er kunnen geen nieuwe initiatieven worden gepresenteerd door een waarnemende Commissie. Ik weet dat u bekend bent met dit probleem, en daarom hoop ik dat de nieuwe Commissie zo snel mogelijk haar werkzaamheden zal kunnen aanvangen.

Daarnaast ben ik blij dat het Europees Parlement nu een rol als belangrijke speler voor de toekomst krijgt dankzij het Verdrag van Lissabon, waarmee medebeslissing wordt geïntroduceerd. Het gaat daarbij niet alleen om medebeslissing over uitsluitend landbouwzaken, maar ook over de begroting. Dus hier hebt u een grote invloed op de mogelijkheden voor de begroting voor de landbouwsector voor de periode na 2013.

Hoewel ik het mogelijk niet vanaf deze plaats zal kunnen ervaren, kan ik u garanderen dat ik u met belangstelling zal volgen wanneer u de nieuwe verantwoordelijkheden voor de landbouwsector op u neemt.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Luís Paulo Alves (S&D), schriftelijk. – (PT) De economische en financiële crisis heeft ons ook meegesleurd naar een agrarische en sociale crisis. Daarom verwelkom ik dit debat in het Parlement, hoewel het wel aan de late kant is. De producenten (van granen, varkensvlees, olijfolie groenten, fruit, enzovoort) maken een ontzettend moeilijke tijd door als gevolg van het instorten van de vraag, waardoor de prijs die ze voor hun producten krijgen zeer laag is in verhouding tot de gemaakte kosten. Er bestaan ook moeilijkheden bij het verkrijgen van krediet. Deze problemen tasten in ernstige mate hun inkomen aan. De prijschommelingen in de landbouw zijn een zeer complex vraagstuk met gevolgen voor de planning en de voorspelbaarheid die boeren nodig hebben. De rentabiliteit en het niveau van de investeringen worden er op beslissende wijze door beïnvloed. Daarom is het essentieel omstandigheden te creëren die de houdbaarheid van de bedrijven en een zekere prijsstabiliteit kunnen garanderen. Dan kunnen de producenten hun activiteit continueren en de kwaliteit van hun producten verbeteren, wat positieve gevolgen heeft voor de hele keten van producent tot consument.

Spyros Danellis (S&D), schriftelijk. – (EL) Het hebben van meerdere banen is in de EU een veel voorkomend verschijnsel. Het doel hiervan is het inkomen uit de landbouw aan te vullen. Aangezien degenen die meerdere banen hebben vooral leden van een klein landbouwbedrijf zijn, is het duidelijk dat een klein bedrijf in vergelijking met een groot bedrijf veel kwetsbaarder is, omdat

- niet alleen het landbouwincome krimpt, ongeacht de productiesector waarin het bedrijf actief is, maar ook
- het buiten de landbouw verkregen inkomen afneemt of zelfs helemaal wegvalt en
- het “veiligheids”-inkomen dat wordt geïnd via de rechtstreekse steun, in absolute termen ontoereikend is om een waardig bestaan te verzekeren.

Daarom moet aan de kleine landbouwbedrijven, ongeacht de landbouwsector waarin zij actief zijn, gerichte, horizontale steun worden verleend opdat zij de crisis het hoofd kunnen bieden.

16. Vooruitzichten van de Ontwikkelingsagenda van Doha na de zevende ministersconferentie van de WTO (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de mondelinge vraag (B7-232/2009) van Vital Moreira, namens de Commissie internationale handel, aan de Commissie, over de vooruitzichten van de Ontwikkelingsagenda van Doha (DDA) na de zevende ministersconferentie van de WTO (O-0126/2009).

Vital Moreira, auteur. – (PT) Enkele weken geleden had ik de eer een delegatie te leiden van de Commissie internationale handel van het Europees Parlement die de zevende ministersconferentie van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) in Genève heeft bijgewoond. Hoewel de Doha-ronde, ofwel de Ontwikkelingsagenda van Doha (DDA), niet op de officiële agenda stond van die conferentie, hebben verreweg de meeste officiële delegaties van de lidstaten van de WTO de gelegenheid te baat genomen om zich uit te spreken over dat onderwerp en de wens geuit de Doha-ronde voor eind 2010 af te sluiten.

Het is echter bekend dat er recentelijk geen enkele vooruitgang is geboekt bij de onderhandelingen. Daarom heb ik nu de eer namens de Commissie internationale handel, die ik voorzit, de Commissie enkele vragen te stellen.

Op de eerste plaats zou ik de Commissie willen vragen ons een beoordeling te geven van de stand van zaken bij de belangrijkste sectoren van de Doha-onderhandelingsronde, met name landbouw, markttoegang voor niet-landbouwproducten (NAMA) en diensten. Wat zijn de voornaamste resultaten die de Commissie heeft geboekt tijdens de zevende WTO-ministersconferentie? Over welke thema's moet nog verder worden gesproken en wat zijn de moeilijkste onderwerpen bij de onderhandelingen?

Op de tweede plaats zou ik willen weten welke gevolgen de WTO-ministersconferentie zal hebben voor de huidige Doha-onderhandelingsronde. Hoe denkt de Commissie ervoor te kunnen zorgen dat de onderhandelingen voornamelijk gericht zijn op ontwikkeling? Kan de Commissie beoordelen of het waarschijnlijk is dat de Doha-ontwikkelingsronde voor eind volgend jaar met succes wordt afgesloten?

Op de derde en laatste plaats zou ik willen weten op welke manier de Commissie voornemens is leden van de delegatie van het Europees Parlement te betrekken bij de huidige onderhandelingen in het kader van de Doha-ronde en bij de opzet van de WTO.

Na het stellen van deze vragen namens de Commissie internationale handel zou ik willen afsluiten met de opmerking dat onze commissie veel belang hecht aan het uitoefenen van de nieuwe verantwoordelijkheden en bevoegdheden die we hebben gekregen op grond van het Verdrag van Lissabon. Ook wensen wij vruchtbaarder en grondiger samen te werken met de Commissie op het vlak van de internationale handel. Daar moet dan natuurlijk wel tegenover staan dat de Commissie volledig bereid is samen te werken met het Europees Parlement. Om te beginnen kan de Commissie die bereidheid tonen in haar antwoorden op de vragen die we haar hebben gesteld.

Mariann Fischer Boel, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de zevende ministersconferentie van de WTO in Genève was een uitstekende gelegenheid om van gedachten te wisselen met alle WTO-leden over hun prioriteiten voor de organisatie. Ik wil onderstrepen dat deze zevende ministersconferentie geen onderhandelingsconferentie was: het was meer een discussie over uiteenlopende onderwerpen.

Bovenaan onze prioriteitenlijst staat natuurlijk de Ontwikkelingsagenda van Doha. Als daar overeenstemming over kan worden bereikt, zal Doha niet alleen op Europa, maar op de hele wereldeconomie een gunstige invloed hebben. We zullen allemaal lijden onder meer protectionisme, maar we zullen ook allemaal profiteren van een aantrekkelijke economie. Doha is het beste handelsbeleidsinstrument dat we hebben op beide fronten.

Doha zou ook de voor de ontwikkeling zorgen waar zo veel van de armste landen in de wereld om staan te springen. Dat zou voornamelijk gebeuren met nieuwe regels op het gebied van markttoegang, hervormingen van landbouwbedrijven en vereenvoudiging van douaneregels. In alle onderwerpen van de Doha-onderhandelingen is het ontwikkelingselement voor de getroffen landen al meegenomen.

Maar we kunnen de Doha-ronde natuurlijk alleen met succes afsluiten als alle WTO-leden meedoen. De realiteit is dat de VS ernstige zorgen en beperkingen heeft, die momenteel worden besproken met de grote opkomende economieën. Over een paar maanden, als de deadline voor het afsluiten van Doha in 2010 door de G20 dichterbij komt, zullen we zien hoe deze discussies zich ontwikkelen.

Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat als we de Doha-ronde willen afsluiten voor het einde van 2010, we voor eind maart 2010 de modaliteiten moeten hebben ingevoerd over markttoegang voor niet-landbouwproducten (NAMA) en landbouwproducten. Dat is de uiterste deadline. Ondertussen zullen we blijven doorgaan, zodat de belangen van de Europese Unie worden behartigd op gebieden als handel en diensten en bescherming van geografische aanduidingen.

Afgezien van Doha zijn er bij de ministersconferentie enkele belangrijke kwesties besproken voor WTO-leden. Onze prioriteiten omvatten de noodzaak om de rol van de WTO te versterken voor het bewaken en analyseren van protectionisme, toegang tot de WTO – zoals de toegang van de minst ontwikkelde landen tot de WTO, die volgens ons zeker moet worden bevorderd – het groeiende aantal regionale vrijhandelsakkoorden – ten aanzien hiervan moeten we er zeker van zijn dat ze het multilaterale handelssysteem werkelijk aanvullen – en ten slotte is er de bijdrage van het handelsbeleid aan de strijd tegen klimaatverandering. De WTO-leden waren het er bij veel van deze kwesties over eens dat de organisatie kan werken, en zou moeten werken. Ik verwacht daarom dat op dit gebied vooruitgang wordt geboekt.

En wat betreft uw laatste vraag: natuurlijk zullen we het Europees Parlement steeds blijven informeren over deze ontwikkelingen, met name over de Doha-ronde. Het Verdrag van Lissabon biedt een prachtige kans om onze samenwerking met het Europees Parlement een stap verder te voeren, en dit zal een belangrijke prioriteit zijn voor het handelsbeleid van de Commissie voor de komende jaren.

Georgios Papastamkos, *namens de PPE-Fractie*. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, wij geven steun aan het multilateraal handelssysteem en aan de Wereldhandelsorganisatie die de hoedster is van dit systeem. Dankzij dit op regels gebaseerd systeem kan ook een efficiënter beheer van de mondialisering en een billijkere verdeling van de baten worden gewaarborgd.

Juist dankzij het acquis van de WTO heeft men in de huidige economische crisis in grote mate kunnen voorkomen dat WTO-leden hun toevlucht zochten tot handelsbeperkende maatregelen en kon tegelijkertijd voldoende manoeuvreerruimte over worden gelaten om economisch herstel te bewerkstellingen.

Als Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) geven wij steun aan de afsluiting van de Ontwikkelingsagenda van Doha met een alomvattend, ambitieus en evenwichtig onderhandelingsresultaat. Wij willen de Commissie ertoe aansporen om een vaste lijn te blijven volgen in de onderhandelingen en de toegang van Europese producten en diensten tot de markten van zowel de ontwikkelde als de opkomende landen daadwerkelijk te verbeteren.

Wat de landbouw betreft wil ik een beroep doen op de Commissie – en ik hoop, mevrouw Boel, dat u daarvan uw nalatenschap maakt – en haar vragen zich strikt te houden aan het van de Raad ontvangen onderhandelingsmandaat, waarin de houding van de Commissie in de onderhandelingen is afgebakend en sprake is van gelijkwaardige concessies van de kant van onze handelspartners. Ik wil onderstrepen dat het noodzakelijk is om ons standpunt ten aanzien van de geografische aanduidingen krachtig te verdedigen.

De Ontwikkelingsagenda van Doha moet ertoe leiden dat de ontwikkelingslanden en met name de minst ontwikkelde landen op efficiëntere wijze in het wereldhandelsstelsel worden opgenomen.

Tot slot vragen wij om versterking van de samenwerking tussen de Wereldhandelsorganisatie en andere internationale organisaties om te zorgen voor wederzijdse ondersteuning en samenhang tussen de handels- en niet-handelsaspecten, zoals milieuduurzaamheid, voedseltoereikendheid en –zekerheid en waardige arbeidsomstandigheden.

Harlem Désir, *namens de S&D-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, de onderhandelingen van Doha zijn in 2001 geopend om correcties aan te brengen op de punten waarop het internationale handelssysteem dat was voortgekomen uit de Uruguay-ronde bij de oprichting van de WTO, uit balans, ja ronduit onrechtvaardig was.

Erkend werd dat de beloften van de Uruguay-ronde ten aanzien van de ontwikkelingslanden niet allemaal waren nagekomen en dat de handelsregels niet eerlijk waren ten aanzien van de zuidelijke landen, vooral op landbouwgebied, omdat ze de rijkste landen de mogelijkheid gaven om tegelijkertijd hun markt te beschermen en hun productie te blijven subsidiëren, ook voor de export, waarmee ze tal van landbouwers uit zuidelijke landen te gronde richtten. De katoenteelt is het symbool geworden van deze situatie.

Toen ze de "ontwikkelingsronde" openden hebben de leden van de WTO zich er dus toe verplicht de multilaterale handelsregels te corrigeren, om ervoor te zorgen dat de handel daadwerkelijk bijdraagt tot de economische en sociale ontwikkeling van alle landen, op alle continenten.

We zouden dus steeds in het achterhoofd moeten houden dat deze onderhandelingsronde niet zomaar een ronde als alle andere is en dat, hoewel iedereen, zoals bij alle onderhandelingen, vooruitgang wil boeken op de onderwerpen waar hij belang bij heeft – voor de geïndustrialiseerde landen de industriële producten en de diensten –, het van het begin af aan vaststond dat het in de eerste plaats om een correctieronde ten behoeve van de ontwikkelingslanden zou gaan.

Vandaag, na de zevende WTO-ministersconferentie, evenals daarvoor, zijn de onderhandelingen vastgelopen, voornamelijk op de hellingen van "Capitol Hill" in Washington, zoals ze eerder waren vastgelopen in het zand van Cancún – en toen lag het voor een belangrijk deel aan de eisen van de Europese Unie.

Door tijdens de onderhandelingen te veel eisen op tafel te leggen hebben de geïndustrialiseerde landen de succesvolle afsluiting van de onderhandelingsronde en de hele geloofwaardigheid van de WTO in de waagschaal gesteld. Iedereen bijt zich vast in zijn individuele doelstellingen in plaats van zich te concentreren op de algemene doelstelling, te weten het creëren van een multilateraal handelskader op basis van rechtvaardiger regels die een eerlijker handel mogelijk maken en bijdragen tot duurzame ontwikkeling en de uitbanning van armoede.

Het eerste gevolg van deze patstelling is een veelvoud aan bilaterale handelsovereenkomsten, die dikwijls nog ongunstiger uitpakken voor de zuidelijke landen. Dat is een achteruitgang.

De Europese Unie moet dus duidelijk zijn: waar het in de eerste plaats om gaat is dat we deze ronde afsluiten als ontwikkelingsronde, en niet dat we met onze industriële producten en onze diensten tegen elkaar opbieden. We moeten deze onderhandelingen niet ingaan met een klassieke, kleingeestige houding waarbij een ieder enkel op eigen winst uit is.

Daardoor loopt de zaak vast en verliezen we het allerbelangrijkste uit het oog: de noodzaak om het internationale handelssysteem te hervormen en het onder het nieuwe wereldwijde governance te brengen waartoe iedereen heeft opgeroepen, vooral na de G20, om de echte uitdagingen van dit moment het hoofd te bieden, te weten de eerlijke ontwikkeling van alle continenten, de uitbanning van armoede, de voedselzekerheid, de eerbiediging van sociale rechten en het recht op fatsoenlijk werk en de strijd tegen de klimaatverandering.

De Europese Unie moet laten zien hoezeer zij zich er in deze onderhandelingen voor inzet dat de handelsregels van morgen daartoe bijdragen. In dat licht moeten alle discussiepunten worden bekeken:

- in de landbouw: het gestand doen van de beloften van juli 2008; het voltooiën van de onderhandelingen over de modaliteiten; het waarborgen van, met name, de speciale en gedifferentieerde behandeling, de eerbiediging van bijzondere producten en de beschermingsmechanismen; het ombuigen van de landbouwsteun in de richting van duurzame landbouw en voedselzekerheid;

- voor de producten die onder de NAMA vallen: het aandringen op tariefverlagingen voor ontwikkelingslanden – ik rond af – zodat de tarieven verenigbaar zijn met hun ontwikkelingsniveau;

en

- voor de diensten: het behoud van het recht voor elk land om zijn openbare diensten te blijven reguleren.

Michael Theurer, *namens de ALDE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, dames en heren, twee weken geleden vond in Genève de zevende ministersconferentie van de WTO plaats. Ik was

daarbij aanwezig als vertegenwoordiger van de delegatie van de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa. Verder ben ik medeopsteller geweest van de onderhavige gezamenlijke ontwerpresolutie.

Uit de ervaringen kunnen en moeten vier lessen worden getrokken. De economische en financiële crisis heeft de wereldhandel een forse klap toegebracht. Een vlotte afwikkeling van de onderhandelingsronde over de wereldhandel is daarom dringend geboden om de mondiale economie nieuwe impulsen te geven.

Doha kan en moet nieuw leven inblazen in een eerlijke en vrije wereldhandel. De Europese Unie is haar partners in de ontwikkelingslanden ver tegemoetgekomen. Zo hebben wij bijvoorbeeld in het vooruitzicht gesteld dat wij afstand doen van alle exportsubsidies voor landbouwproducten.

Het gaat er nu om de onderhandelingen af te ronden. Daar hebben we een gebaar van politieke wil voor nodig. Wij van de ALDE-Fractie vinden het hoog tijd dat Doha wordt afgesloten. Dat moet nu echt gebeuren! Om dat voor elkaar te krijgen moeten de krachten zo spoedig mogelijk worden gebundeld. De Europese Unie kan en moet daarin het voortouw nemen. Wij moeten fungeren als bruggenbouwer om bijvoorbeeld de Verenigde Staten en de opkomende economieën en ontwikkelingslanden nader tot elkaar te brengen – een wens die wij tot uitdrukking brengen in de tekst van onze gezamenlijke ontwerpresolutie.

Bovendien moet het grote publiek worden geïnformeerd. We hebben een breder draagvlak nodig onder de burgers en we moeten de voordelen van een wereldwijde handel over het voetlicht brengen, want een eerlijke en vrije wereldhandel komt ons allemaal ten goede.

Ik zie geen alternatief voor Doha. Het alternatief zou een wedloop om bilaterale verdragen zijn. Het gevaar bestaat dan dat de toegang van de zwakkeren, de integratie van de mensenrechten en milieudoelstellingen zullen sneuvelen. Dat mag niet gebeuren. Daarom moeten we de Doha-ronde nu afsluiten.

Martin Häusling, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de onderhandelingen in het kader van de Doha-ronde slepen zich al acht jaar voort, terwijl de meeste ontwikkelingslanden de Doha-ronde eigenlijk niet eens hebben gewild. Het waren van meet af aan de Verenigde Staten en Europa die schermend met het begrip "ontwikkeling" de ontwikkelingslanden tot instemming probeerden te bewegen. Ondertussen zijn de onderhandelingen echter al twee keer stukgelopen. Enkel nog grote landbouwexporteurs als Brazilië en Argentinië en, vooruit, India vinden het belangrijk dat er nog wat gebeurt. Ook de EU heeft de facto een stap terug gedaan als we het routinepakket van eisen aanschouwen dat zij in de afgelopen jaren en voor de komende jaren ter tafel heeft gelegd.

Het wordt eens tijd om nuchter de balans op te maken van wat de ontwikkelingen in de laatste jaren, afgezien van een al twintig jaar durend liberaliseringsbeleid, eigenlijk hebben opgeleverd. Dit liberaliseringsbeleid is medeverantwoordelijk voor de huidige economische en financiële crisis. We kunnen niet op dezelfde voet verder gaan alsof er niets gebeurd is, nog afgezien van het feit dat als we zo verder gaan, als er geen verantwoorde regels komen, we de gevolgen zullen merken aan het mondiale klimaat.

Welnu, op de conferentie in Genève heeft iedereen te midden van de crisis bezworen dat we op dezelfde voet verder kunnen, dat we de crisis moeten uitzitten en dan verder kunnen gaan waar we zijn gebleven. Er wordt bij voortdurend op gehamerd dat de Doha-ronde zal zorgen voor een frisse wind in de economische zeilen. Alle cijfers wijzen er echter op dat dit niet gaat gebeuren, mede omdat de perioden en termijnen voor de tenuitvoerlegging veel te lang zullen zijn. Voortdurend wordt met de meeste nadruk betoogd dat de ontwikkelingslanden van de opgaande conjunctuurfase kunnen profiteren. Edoch, als je nuchter de balans opmaakt, gaat de opleving aan het leeuwendeel van de ontwikkelingslanden voorbij. Het netto-effect voor de meeste ontwikkelingslanden zal zelfs eerder negatief uitvallen. Daarom verdient het voor veel ontwikkelingslanden geen aanbeveling om zich midden in de crisis inschikkelijk op te stellen.

Geen WTO-lid of grote fractie in het Europees Parlement durft te zeggen dat we moeten stoppen met de Doha-ronde, die al jaren in een impasse verkeert en absoluut niet meer van deze tijd is. Wij van de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie doen dat wel. Wij vinden dat de WTO moet werken aan hervormingen en dat zij in haar huidige vorm geen bijdrage kan leveren aan een oplossing van wereldwijde crises. We hebben in de toekomst eerlijke handel nodig en niet alleen een principieel vrije handel.

Als ik naar het landbouwbeleid van de laatste twintig jaar kijk, wat heeft die permanente liberalisering dan eigenlijk opgeleverd? Dat beleid heeft in de geïndustrialiseerde landen tot een enorme rationaliseringsdruk geleid. Processen zijn geïndustrialiseerd en dat heeft voor de ontwikkelingslanden in niets anders geresulteerd dan gedestabiliseerde markten. Het principe van voedselsovereiniteit heeft niet de plaats gekregen in de discussie die het verdient. Aan het beginsel van vrijhandel daarentegen is absolute prioriteit toegekend. De

resolutie van de Groenen stelt voor om te stoppen met de vergeefse politieke inspanningen om Doha vlot te trekken. Laten we in plaats daarvan helemaal opnieuw beginnen.

Jan Zahradil, *namens de ECR-Fractie*. – (CS) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, het is duidelijk dat we in een periode van economische recessie of beter gezegd crisis leven. Dat is onaangenaam, maar zulke crises komen om daarna ook weer te gaan; het is een bij de markteconomie horend cyclisch fenomeen dat in geen geval misbruikt mag worden voor de invoering van allerlei onevenredige, de economie verstikkende regulering. Want eenmaal ingevoerd, blijft dergelijke regulering ook na het wegebben van de crisis in stand. Dat geldt evenzeer voor de internationale handel. De Europese Unie mag dan ook niet bezwijken voor de verzoeking van handelsprotectionisme. Niet alleen omdat wij daarmee onszelf, maar des te meer nog degenen die we helpen willen, schaden zouden; de minst ontwikkelde landen dus. Het is van groot belang dat we ons inspannen voor hun economische integratie in het wereldhandelsstelsel.

Namens de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers zou ik graag mijn grote waardering willen uitspreken voor de houding van de Europese Volkspartij en de ALDE-Fractie, waarmee we gezamenlijk een evenwichtige ontwerpresolutie over de Doha-ontwikkelingsagenda na de zevende WTO-conferentie hebben weten op te stellen. Het is deze ontwikkelingsagenda die tot vooruitgang dient te leiden op het vlak van de internationale handel. Als de Verenigde Staten daar problemen mee hebben, dan dient de Europese Unie na de succesvolle afronding van de Doha-ontwikkelingsronde alsook bij de pogingen om de minst ontwikkelde landen een volwaardige plaats te geven in de internationale handel, onverwijld het voortouw te nemen.

De Europese eenwording begon met vrijhandel. De Europese Unie, de Europese Gemeenschap is begonnen als een handelszone en ik hoop van ganser harte dat de Europese Commissie, zowel de huidige alsook de toekomstige, er zich bewust van is waar de wortels van de Europese eenwording liggen en dat zij zich daar ook weer naar gedragen gaat. We dienen ons actief te blijven inzetten voor een volwaardige deelname van de minst ontwikkelde landen aan de wereldhandel, alsook voor de totstandkoming van bilaterale en regionale akkoorden inzake vrijhandel ter aanvulling van het multilaterale kader.

Helmut Scholz, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, de kwesties die de voorzitter van de commissie in dit debat heeft opgeworpen, vormen een weerspiegeling van mondiale omstandigheden. De balans van onze mondiale economische orde is desastreus uitgevallen. Twee miljard mensen leven in extreme armoede. De klimaatverandering heeft nu al meer dan veertig miljoen mensen op de vlucht gedreven en de woekerpraktijken van de wereldwijd opererende financiële handelaren zijn uitgemond in de ergste economische crisis sinds tachtig jaar.

Mijnheer Zahradil, wij hebben hier de historische opdracht om een volledig nieuwe regulering van de wereldeconomie op te tuigen, ingegeven door doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, milieubescherming, sociale rechtvaardigheid en voedselzekerheid. Kijkend naar Genève kan ik enkel vaststellen dat de WTO-conferentie op die punten volledig gefaald heeft. Alle verklaringen ten spijt is de kans die zich op een bijeenkomst van landen voordoet, verloren gegaan.

De onderhandelaars in Doha werken klaarblijkelijk nog steeds met een volstrekt verouderd – en laat ik het maar eerlijk zo noemen – hopeloos mandaat. Dit mandaat moet volgens de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links dringend worden gewijzigd vanwege het rechtstreekse verband met de mislukkingen van Genève en Rome en de gecompliceerde onderhandelingen nu in Kopenhagen.

Ik verzoek de Commissie daarom in rechtstreekse samenwerking met het Europees Parlement een nieuw onderhandelingsmandaat op te stellen voor de verdere ontwikkeling en hervorming van de WTO. Daarbij moet rekening worden gehouden met de betekenis van de wereldhandelsstructuur, zowel voor wat betreft het ontstaan als het mogelijk overwinnen van mondiale crises, alsook met de noodzakelijke herregulering van de handelsbetrekkingen.

Bastiaan Belder, *namens de EFD-Fractie*. – Mijnheer de Voorzitter, het kon niet anders of de impasse over de DOHA-ronde wierp een zwarte schaduw op de WTO-top van begin deze maand. In een tijd van economische crisis met onverminderd slechte vooruitzichten voor 2010 heeft een succesvolle afronding van de DOHA-ronde de hoogste politieke prioriteit. De schattingen betreffende de aanzienlijke revenuen qua handelsomzet en welvaartstijging doen mij hopen dat de Geneefse beloften om 2010 tot een doorbraakjaar te maken voor de DOHA-ronde, zich werkelijk realiseren.

Commissie, als Nederlander ben ik zeer benieuwd naar uw mening over twee voorstellen van mijn regering op de WTO-top. Hoe kijkt u aan tegen de formatie van een zogenoemde groene-kopgroep binnen de WTO van landen die af willen van handelstarieven voor duurzame producten om zo het gebruik van die producten

te bevorderen. En Commissie, deelt u de mening van de Nederlandse vertegenwoordiger, dat het onderhandelingsstelsel van de WTO onvoldoende is meegegroeid met de globalisering? Werkt u eventueel aan een oplossing?

Marine Le Pen (NI). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, hoewel de liberalisering van de handel al dertig jaar overduidelijk een fiasco is en heeft geleid tot een grootschalige desindustrialisatie van de ontwikkelde landen en een verarming van de onderontwikkelde landen, en hoewel alle onafhankelijke economen het erover eens zijn dat de financiële crisis, de bankencrisis en nu dan de staatsschuldcrisis zijn toe te schrijven aan de mondialisering op financieel en handelsgebied, blijft de heer Lamy, de directeur van de WTO, volharden in zijn streven de totale liberalisering van de wereldhandel te versnellen.

Alle statistieken waarover wij beschikken laten zien dat die mondialisering geleid heeft tot massawerkloosheid en een verlaging van de lonen, waaraan pas een einde zal komen als de Europese lonen op hetzelfde niveau zitten als die in China en India.

Is dat het economische-ontwikkelingsmodel dat Europa de Europeanen te bieden heeft?

Er bestaat een ander model, namelijk de legitieme bescherming van de Europese economieën tegen de oneerlijke concurrentie van lagelonenlanden. Dit protectionisme moet vergezeld gaan met de opzet van een nieuw internationaal monetair stelsel dat eerlijke handel waarborgt. Het is onaanvaardbaar, want onlogisch, om handelsonderhandelingen los te koppelen van monetaire onderhandelingen.

De heer Lamy en alle voorvechters van de ongebreidelde vrijhandel verdedigen niet het algemeen belang, maar de belangen van de financiële en commerciële instellingen waardoor ze betaald worden. Als de Europese instellingen zo verdergaan, kan het niet anders of de legitimiteitscrisis die de WTO en het IMF vandaag treft, zal hen straks ook treffen.

Als dat is wat u voor ogen staat – de Europese industrie en landbouw te gronde richten en ons continent omvormen tot een economisch onderontwikkeld gebied – doet u dan wat de heer Lamy u zegt.

Maar als u Europa juist wilt redden, delokaliseert u de heer Lamy dan, zoals de Franse Nobelprijswinnaar voor de economie Maurice Allais ook bepleit. Dat zal de enige delokalisatie zijn waarmee Europa zich gelukkig kan prijzen.

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) De afgelopen vijf jaar is het handelstekort van de Europese Unie op alarmerende wijze drieënhalve keer zo groot geworden. Een stijging van het handelstekort van dit kaliber is onhoudbaar. De helft van de toename van dit handelstekort komt voort uit de handel met China. Als gevolg van de mondiale economische crisis is dit handelstekort aanzienlijk geslonken, maar de helft van het resterende handelstekort en bijna het gehele handelstekort in de eerste helft van 2009 is gelijk aan ons huidige handelstekort ten opzichte van China.

Onlangs heb ik een boek van een Amerikaanse auteur gelezen, waarin het volgende voorbeeld wordt beschreven. Vis die aan de kusten van Europa wordt gevangen, wordt ingevroren en naar China verscheept. Daar wordt de vis ontdooid, gefileerd, opnieuw ingevroren en weer naar Europa verscheept. De lonen in China liggen zo veel lager dat het het gigantische energieverbruik waard is om de vis in te vriezen, te verscheppen, in te vriezen en opnieuw naar Europa te verscheppen. Elke verdwenen Europese baan zorgt voor een toename in de CO₂-uitstoot met honderden kilo's.

Het huidige handelssysteem bevordert een stijging van de CO₂-uitstoot. Hogere Europese werkloosheid staat gelijk aan een grotere CO₂-uitstoot. China heeft sinds de ondertekening van het Kyoto-protocol zijn CO₂-uitstoot verdrievoudigd omdat hier geen sancties aan verbonden zijn. De nieuwe WTO-regels zijn alleen aanvaardbaar als er ook klimaataspecten in worden geïntegreerd en als de stijging van de CO₂-uitstoot niet wordt gestimuleerd maar ingedamd. Daarvoor zijn sancties nodig.

Kader Arif (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het doel van de Doha-ronde was helder. Het moest een ronde worden ten behoeve van de ontwikkeling, een ronde die de ontwikkelingslanden de mogelijkheid zou geven om de scheve verhoudingen die zijn ontstaan door het liberale beleid dat tot op heden wordt gevoerd in het kader van de beruchte Washington-consensus, recht te zetten.

Het wekt geen verbazing – wat niet wegneemt dat ik het betreurt – dat in een crisisperiode als deze de voorstanders van eerlijke handel het tij tegen hebben. Nu de Verenigde Staten geen centimeter toegeven zolang de hervorming van de gezondheidszorg niet is aangenomen, en de weerstand van de vakbonden en

de voornaamste industriële lobby's groeit, ziet Europa geen kans om een doorbraak te forceren en is de kans klein dat er snel een overeenkomst wordt gesloten.

De meerderheid van dit Parlement gebruikt de crisis als excuus om terug te keren tot haar ideologie, namelijk die van een agressieve handel die enkel gebaseerd is op het eigenbelang om een zo groot mogelijke markttoegang te verwerven. Door voor die koers te kiezen, door in de eerste plaats aan te sturen op de openstelling van markten en het wegnemen van alle handelsbarrières, vergeten de rechtse fracties overigens totaal dat het in ons belang is om sterke handelspartners te hebben die volledig geïntegreerd zijn in de wereldhandel. De werkelijkheid is dat een dergelijke overeenkomst geen enkel ontwikkelingsland ten goede zou komen.

Samen met Harlem Désir, de rapporteur namens onze fractie voor deze resolutie, hebben wij een aantal amendementen ingediend op de gemeenschappelijke compromistekst van de rechtse fracties in het Europees Parlement. Natuurlijk zou ik liever hebben dat de resolutie van mijn eigen fractie in stemming werd gebracht, maar dat zit er niet in.

Om die reden brengen wij dus in onze amendementen een aantal zaken onder de aandacht. Allereerst moeten de openbare diensten absoluut buiten het onderhandelingskader blijven. Deze diensten liggen op het vlak van de basisbehoeften van de bevolking en kunnen daarom niet aan de markt worden overgelaten.

Bovendien moeten gevoelige producten voor de ontwikkelingslanden, met name op landbouwgebied, een bijzondere behandeling krijgen. De voedselcrisis is door de komst van de financiële en economische crisis aan het oog onttrokken, maar laten we niet vergeten dat voedselsoevereiniteit, als eerste millenniumdoelstelling, onze absolute prioriteit zou moeten zijn.

Ten slotte menen wij dat er in de ontwikkelingslanden ruimte moet blijven voor overheidsoptreden, niet alleen door elke liberalisering van de publieke markten uit te sluiten, maar ook door de ontluikende industrieën te beschermen.

De paar punten die ik zojuist heb aangestipt vormen het absolute minimum om te garanderen dat de Doha-ronde daadwerkelijk ten goede komt aan de ontwikkeling. Als dit niet in de definitieve tekst terechtkomt, zal ik mijn fractie oproepen om tegen te stemmen.

(Applaus)

Niccolò Rinaldi (ALDE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, mevrouw de commissaris, op de eerste plaats zou ik willen opmerken dat een aantal maanden geleden, in de marge van het *steering committee* van de Wereldhandelsorganisatie waar ik deel van uitmaak, een collega uit Namibië haar teleurstelling heeft laten blijken over het feit dat de prijzen van bepaalde Europese landbouw- en niet-landbouwproducten in Namibië lager zijn dan de prijzen van de lokale producten. Dat is een van de vele marktverstoringen waarvoor Doha een oplossing moet zien te vinden.

In dat verband hebben wij als Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa een amendement ingediend waarin we vragen snel over te gaan tot het volledig afschaffen van alle vormen van exportsubsidie. Dat verzoek richten wij niet alleen tot Europa maar vooral ook tot de Verenigde Staten, zoals de commissaris heel goed weet.

Op de tweede plaats hebben we het probleem van de diensten. Daar valt veel over te zeggen, maar ik beperk me tot de noodzaak een duidelijk onderscheid aan te brengen tussen diensten en openbare diensten. Strijden en zich inzetten in het kader van Doha voor het liberaliseren van diensten betekent vaak het vechten tegen ware nationale oligarchieën die de ontwikkeling van de economie verstikken binnen de lokale grenzen. Ik heb het dan onder meer over nationale oligarchieën in de communicatie-, bank- en verzekeringssector. Daarbij moeten we een onderscheid proberen aan te brengen met alles wat daarentegen openbare diensten betreft, die natuurlijk een bevoegdheid van de nationale overheid moeten blijven.

Een derde opmerking, die hier nog niet gemaakt is, heeft te maken met het Verdrag van Lissabon dat nu in werking is getreden. Met het oog daarop wend ik me, net als onze compromisresolutie, tot de Commissie met het verzoek het interinstitutionele akkoord te herzien.

De betrekkingen tussen het Parlement en de Commissie dienen gebaseerd te zijn op een volledig nieuwe *modus vivendi*. Die moet het Parlement de mogelijkheid geven steeds volledig op de hoogte te blijven van alle onderhandelingen en van de verschillende onderhandelingsfasen, aanbevelingen te doen bij lopende onderhandelingen en een volledige en verantwoordelijke participerende rol te spelen. Een dergelijk rol speelt

het Parlement al in het kader van de onderhandelingen met kandidaat-landen voor toetreding tot de Europese Unie. Dat is natuurlijk wel een andere context maar er zijn ook zekere overeenkomsten.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, op 5 december jongstleden verklaarde de econoom en Nobelprijswinnaar Maurice Allais dat de werkelijke oorzaak van de crisis bij de Wereldhandelsorganisatie ligt en dat deze dringend hervormd moet worden. Volgens zijn analyse is de huidige massawerkloosheid te wijten aan de totale liberalisering van de handel, een liberalisering waar enkel de rijken bij gebaat zijn.

De WTO, de G20 en de Commissie houden zich echter doof voor het lijden van de volkeren en dansen naar het pijpen van de internationale financiële wereld en de grote kapitalistische multinationals. Ze houden koppig vast aan hun streven om koste wat kost de Doha-ronde af te sluiten en aan het voeren van een absurde oorlog tegen het protectionisme. Daartoe deinzen ze er niet voor terug om de economische geschiedenis te vervalsen, door de crisis van 1929 en de Tweede Wereldoorlog op het conto van het protectionisme te schrijven. Ze gaan zelfs zo ver in hun schandelijke cynisme dat ze het doen voorkomen alsof ze op die manier de belangen van de armste landen dienen.

Zoals Maurice Allais en andere scherpzinnige economen aantonen leidt de totale liberalisering van de handel tot concurrentie van allen tegen allen en tot delokalisaties, die weer loonmatiging en massawerkloosheid tot gevolg hebben en daarmee dus de crisis van onze economieën. Als we niet ingrijpen zal de algemene vrijhandel onze beschaving heel wat sneller te gronde richten dan de opwarming van het klimaat.

Het is dringend noodzakelijk dat we kiezen voor een doordacht, redelijk, sociaal en eerlijk protectionisme en een samenwerking tot wederzijds voordeel van de volkeren en de continenten.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, we hebben een revolutie van de democratie nodig. Ik herinner me nog goed dat de debatten die wij vandaag voeren al tien jaar geleden in dit Parlement begonnen. Ik wil er bij u op aandringen, mevrouw de commissaris, om bovenal de bijdragen van Harlem Désir, van de Groenen en van enkele linkse afgevaardigden ter harte te nemen.

Merkt u dan niet dat de scheve situatie door ons, als rechtschapen makelaars, niet recht te trekken is met het uitgangspunt waarmee de Europese Unie de onderhandelingen is ingegaan, en dat wij, gezien onze ervaringen van de afgelopen dagen en uren in Kopenhagen, een nieuwe strategie nodig hebben? Ontwikkelingslanden zijn in veel opzichten geen ontwikkelingslanden meer. Het zijn landen met een opkomende economie, ontwikkelde landen die zeer zelfbewust zijn. Als Europa er niet in slaagt om op eerlijke basis een nieuwe start te maken, raken we verzeild op een punt waar we niet willen zijn, te weten protectionisme, het jaar 1933 en de periode daarna in Europa.

George Sabin Cutaş (S&D). – (RO) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, ik wil niet verzeild raken in een ruzie met enkele van mijn collega's die hiervoor hebben gesproken, maar ik denk dat de rol van de Wereldhandelsorganisatie veel belangrijker is geworden, aangezien de huidige problemen voor het economisch klimaat vragen om toezicht op handelspraktijken door een multilaterale instelling.

De Wereldhandelsorganisatie zal, via de Ontwikkelingsagenda van Doha, de voorwaarden voor mondiale handel en investeringen blijven verbeteren door de toepassing van duidelijke regels. Ik ben van mening dat die agenda in 2010 moet worden afgerond en dat het ontwikkelingscriterium de centrale pijler moet blijven. De agenda kan dan een solide kader vormen voor de coördinatie van de activiteiten van talloze economische actoren en ons helpen uit de recessie te komen en aan te vangen met het economisch herstel.

Tenslotte wil ik de Europese Commissie aanbevelen het Europees Parlement regelmatig te informeren over de actuele stand van zaken met betrekking tot het overleg over de Ontwikkelingsagenda van Doha.

Paul Rübzig (PPE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, ik wil de commissaris van harte bedanken dat zij bij de onderhandelingen in Genève de denkbeelden van de Europese Unie zo duidelijk voor het voetlicht heeft gebracht. Wij streven er immers naar in de Doha-ronde nieuwe kaders te scheppen voor de wereldeconomie, die zich in een crisis bevindt.

Het is niet eenvoudig om met 153 landen eenstemmig tot een gezamenlijke oplossing te komen. Vooral voor het midden- en kleinbedrijf, de ruggengraat van de Europese economie, is het nemen van handelsbevorderende maatregelen een van de belangrijkste opdrachten die we moeten vervullen als we ook in de toekomst een economische groei van 2 tot 3 procent mogelijk willen maken om zo de werkgelegenheid niet alleen bij ons in Europa, maar ook in de vele arme landen van de wereld veilig te stellen.

Het is daarom belangrijk dat wij onze producten, de producten die bij ons worden geproduceerd, met name in de landbouw, beschermen met oorsprongsbenamingen. Daarmee kunnen we de vruchten van de plaatselijke toegevoegde waarde plukken.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik zou willen beginnen met een alarmerend feit, om vervolgens een mogelijke oplossing aan te dragen.

Dat alarmerende feit allereerst is dat de WTO bezig is de doelstelling waarvoor ze in het leven is geroepen en is opgericht, jammerlijk te missen. Die doelstelling was namelijk om de armoede, met name in de armste landen, terug te dringen – daar is hier al meermaals op gewezen. Welnu, op dit moment zijn er een miljard mensen ondervoed, waarvan 700 miljoen landbouwers. Dat is een paradox.

De oplossing, wat de landbouw betreft, is dat de monocultuur ten behoeve van de export, vooral in Afrika, absoluut moet ophouden en we prioriteit moeten geven aan de zelfvoorzienende landbouw, in plaats van aan de internationale handel.

Ofwel we gaan op dezelfde voet verder en Afrika zinkt steeds verder weg, ofwel we gooien het roer radicaal om, zodat we weer ademruimte kunnen scheppen, met name voor Afrika, dankzij – nogmaals – de zelfvoorzienende landbouw, die moet prevaleren boven de internationale handel.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Het is tijd de prioriteiten van de internationale handel te wijzigen en vrijhandel af te wijzen gezien de negatieve effecten. Vrijhandel heeft een negatieve bijdrage geleverd aan de financiële, economische, sociale en voedselcrisis die we nu meemaken. Die crisis heeft geleid tot stijgende werkloosheid en armoede en dient alleen de belangen van de rijkste landen en van de belangrijkste economische en financiële groepen.

De onderhandelingen dienen een volledig andere opzet te krijgen, zodat er prioriteit wordt gegeven aan ontwikkeling en sociale vooruitgang, het scheppen van banen met rechten en het bestrijden van honger en extreme armoede. Dat veronderstelt dat er een einde komt aan belastingparadijzen, ingezet wordt op voedselsoevereiniteit en -zekerheid, steun wordt gegeven aan openbare diensten van kwaliteit en het recht van regeringen wordt geëerbiedigd om hun eigen economie en openbare diensten te blijven beheren. Daarbij denk ik met name aan diensten op het vlak van gezondheid, onderwijs, water, cultuur, communicatie en energie.

Mariann Fischer Boel, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag verwijzen naar wat een van de geachte leden zei: dat de Europese Unie de eerlijke makelaar moet zijn in deze onderhandelingen. Ik wil niet zeggen dat ik het daarmee oneens ben, maar ik wil niet dat de Europese Unie de enige bankier is in deze ronde.

Er bestaat brede erkenning voor het feit dat de Europese Unie er een cruciale rol in heeft gespeeld de zaak op de rails te houden. De reden daarvoor is dat we in de vorige rondes erg kwetsbaar waren vanwege onze landbouwsector, en dat is in deze onderhandelingen niet het geval geweest. We hebben een sterk bod gedaan en dat heeft ervoor gezorgd dat we ons nu in een gunstige positie bevinden.

Maar ik moet ook zeggen – niet alleen hier, ik heb het elders ook gezegd, ook in de onderhandelingen in Genève – dat de Europese Unie geen verdere concessies zal doen op het gebied van landbouw. We zijn al gegaan tot de uiterste grens van wat we kunnen doen en dit is erkend.

De Doha-ontwikkelingsronde was absoluut bedoeld als ontwikkelingsronde. Ik vind dat de onderhandelingsstekst die nu op tafel ligt, laat zien dat deze ronde, als we die met succes kunnen afronden, zeker het gewenste effect zou geven voor wat betreft ontwikkeling. De verplichtingen voor ontwikkelingslanden om hun markten open te stellen zullen bijvoorbeeld niet dezelfde zijn als voor ontwikkelde landen, en de armste landen – de minst ontwikkelde landen – zullen hun markten helemaal niet open hoeven te stellen. De Europese Unie heeft deze flexibele benadering ondersteund.

Vandaag de dag is de Europese Unie het enige geïndustrialiseerde blok dat zijn markten volledig heeft geopend voor de minst ontwikkelde landen met belastingvrije en quotumvrije toegang op alle gebieden. Geen andere geïndustrialiseerde landen hebben zo veel gedaan als wij. Maar deze blokken zullen hetzelfde moeten doen als wij als we deze ronde kunnen met succes kunnen afsluiten.

En of deze overeenkomst goed genoeg is? Ik vind dat als er consensus kan ontstaan tussen meer dan honderdvijftig verschillende landen met totaal verschillende benaderingen, dat waarschijnlijk betekent dat

je nooit het beste van alle werelden kan krijgen. Maar ik denk dat de aanbiedingen van de Europese Unie sterk zijn en zeker zullen resulteren in voordelen voor de wereldhandel.

Tot slot wil ik benadrukken dat de Commissie ten aanzien van de nieuwe rol van het Parlement blijk zal geven van een bereidwillige en open houding op het gebied van samenwerking en transparantie in de discussies die we zeker zullen hebben over toekomstige handelskwesties.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Filip Kaczmarek (PPE), schriftelijk. – (PL) Dames en heren, handel kan een basis zijn voor duurzame en eerlijke ontwikkeling. Het uitbannen van de armoede en de honger in de wereld zal ons zonder hulp van de markt niet lukken. Wie daar anders over denkt veroordeelt de armen tot eeuwige hulpbehoevendheid, eeuwige afhankelijkheid, eeuwige onzekerheid over de toekomst. Alleen de opbouw van een echte markteconomie kan arme landen en hun inwoners uit de val van de moderne afhankelijkheid helpen. De mondialisering kan een zegen zijn in plaats van een vloek. De opschorting van de onderhandelingen van de Doha-ontwikkelingsronde van de Wereldhandelsorganisatie is het nadeligst voor de ontwikkelingslanden. Dit is des te pijnlijker omdat dit gebeurd is in een tijd van voedsel-, brandstof- en economische crisis. We moeten alles in het werk stellen om het vertrouwen in het multilaterale handelssysteem te herstellen. Als we geen oplossing vinden voor dit probleem, zal er niets veranderen voor degenen die in een situatie van armoede, uitsluiting of dreiging leven. Dank u wel.

Tokia Saïfi (PPE), schriftelijk. – (FR) Het wil nog altijd niet lukken om de Doha-ronde af te sluiten. Op de zevende ministersconferentie die begin december in Genève werd gehouden, is men er niet in geslaagd het multilaterale kader van de internationale handel te versterken. Het optreden van de WTO is evenwel essentieel voor wereldwijd economisch herstel. De wereld van na de crisis zal een wereld zijn van onderlinge afhankelijkheidsrelaties en zal zich dan ook moeten wapenen tegen alle vormen van economisch nationalisme en overmatig protectionisme, door in te zetten op regulering en behoud van een eerlijk kader voor de handel. Het streven dat we meer dan ooit voor ogen moeten houden is een ambitieuze en evenwichtige afsluiting van de Doha-ronde. Men kan stellen dat de Europese Unie met haar constructieve voorstellen op het vlak van de landbouw (tal van concessies en een ingrijpende hervorming van het GLB) een doorslaggevende bijdrage heeft geleverd om een akkoord dichterbij te brengen. Tegenover al die concessies moeten nu dan ook vorderingen komen te staan op het terrein van de NAMA en de diensten. De WTO is een internationale instantie die een bijdrage kan leveren aan de bestrijding van ongelijkheden en de handelscapaciteiten van de ontwikkelingslanden kan versterken. Ze moet echter wel hervormd worden en ze moet rekening houden met de interacties tussen handel en duurzame ontwikkeling.

17. Beschikbaarstelling van middelen uit het Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering: SE/Volvo - AT/Steiermark - NL/Heijmans (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A7-0079/2009) van Reimer Böge, namens de Begrotingscommissie, over beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering: Zweden/Volvo – Oostenrijk/Steiermark – Nederland/Heijmans (COM(2009)0602 – C7-0254/2009 – 2009/2183(BUD)).

Reimer Böge, rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vandaag bespreken wij opnieuw een voorstel voor de beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EFG). De perioden tussen dergelijke verslagen worden steeds korter. Ditmaal gaat het om verzoeken uit Zweden en Oostenrijk vanwege ontslagen in de automobielsector en uit Nederland vanwege ontslagen in de bouwsector.

Ik roep nog eens in herinnering dat het Fonds jaarlijks maximaal 500 miljoen euro mag bedragen en uitsluitend is bedoeld om steun te verlenen aan werknemers die te lijden hebben onder de gevolgen van grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen. Het Fonds dient uitsluitend om deze werknemers te ondersteunen als het gaat om bij- en nascholing, opleiding en herintreding op de arbeidsmarkt.

Ik onderstreep nog eens dat het belangrijk is om de voorstellen of verslagen betreffende de beschikbaarstelling van middelen uit het Fonds afzonderlijk en niet gebundeld in te dienen. Wat dat betreft, hoop ik dat deze gebundelde aanvraag de laatste is geweest.

Wij wijzen er nogmaals op dat uit het EFG afkomstige steun niet in de plaats mag komen van acties waartoe bedrijven verplicht zijn krachtens hun nationale wetgeving of collectieve overeenkomsten, of van maatregelen ter herstructurering van bedrijven of bedrijfstakken. Voor ons is en blijft een punt van kritiek – en daar zal ook de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken op blijven hameren –, de kennelijk systematische overschrijving van betalingskredieten uit het Europees Sociaal Fonds, aangezien het EFG is opgericht als een op zichzelf staand specifiek hulpmiddel met eigen doelstellingen en termijnen.

Met de drie verzoeken die wij vandaag bespreken en waarover wij deze week een besluit moeten nemen, is een bedrag van in totaal 15,9 miljoen euro gemeoid. De aanvragen van Zweden en Nederland hebben artikel 2 a) als rechtsgrond: ten minste 500 gedwongen ontslagen binnen een periode van vier maanden in een onderneming in een lidstaat. De aanvraag van Oostenrijk heeft artikel 2 b) als rechtsgrond: ten minste 500 gedwongen ontslagen binnen een periode van negen maanden, met name in kleine of middelgrote ondernemingen. De aanvraag van Zweden heeft betrekking op in totaal 4 687 gedwongen ontslagen bij Volvo Cars en bij 23 leveranciers en downstreamproducenten. Zweden verzoekt om 9,8 miljoen euro uit het EFG.

De aanvraag van Oostenrijk heeft betrekking op 774 gedwongen ontslagen bij negen ondernemingen, waarvan er 400 in aanmerking komen voor steun. Oostenrijk verzoekt om 5,7 miljoen euro uit het EFG. De aanvraag van Nederland heeft betrekking op 570 gedwongen ontslagen bij één enkele onderneming – Heijmans N.V. – waarvan er 435 in aanmerking komen voor steun. Nederland verzoekt om een steunbedrag van circa 386 000 euro.

Volgens de beoordeling van de Commissie, en daar hebben wij ons na een zorgvuldige analyse bij aangesloten, voldoen alle aanvragen aan de criteria voor subsidiabiliteit van de EFG-verordening. Zonder collega's van de Commissie werkgelegenheid vóór te willen zijn, wijs ik erop dat deze commissie, zoals in de procedure hier is afgesproken, vóór het besluit van de Begrotingscommissie een advies uitbrengt en zeer uitvoerig op de details ingaat. Zo heeft de commissie in het Zweedse geval duidelijk gemaakt dat van de 4 687 genoemde werknemers er slechts 1 500 in aanmerking komen voor de bijdrage uit het EFG.

In het geval Heijmans N.V. moet bijvoorbeeld worden vastgesteld dat er meer dan 400 extra banen verloren zijn gegaan, waarbij het vooral gaat om werknemers met tijdelijke contracten die niet in de aanvraag zijn opgenomen. En zo komen er steeds weer opnieuw afzonderlijke aanvragen, die weliswaar terecht worden ingediend, maar die ons er niet van moeten weerhouden om algemeen groen licht te geven voor de goedkeuring van de aanvragen.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Mijnheer de Voorzitter, geachte leden van het Europees Parlement, ik zou graag de rapporteur willen bedanken voor zijn steun voor het Commissievoorstel tot beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering naar aanleiding van de ontslagen in de automobielsector in Zweden en Oostenrijk en in de bouwsector in Nederland.

Geachte mijnheer de rapporteur, uw steun gaat evenwel gepaard met enkele op- en aanmerkingen, waaronder twee begrotingsgerelateerde punten. Ik ben weliswaar reeds tijdens het voorgaande debat in de gelegenheid geweest daarop in te gaan, maar zou daar vandaag toch nog graag het een en ander aan willen toevoegen.

Het eerste door u genoemde begrotingsgerelateerde punt betreft de herkomst van de financiering. U stelt dat het Europees Sociaal Fonds niet de enige bron van financiering zijn mag. Het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering is begrotingstechnisch gezien een specifiek instrument dat niet over een eigen budget beschikt. Om toch middelen uit dit fonds ter beschikking te kunnen stellen, dienen deze betrokken te worden van elders. Dat betekent in de allereerste plaats dat er een begrotingspost uitgekozen dient te worden waaruit daadwerkelijk geld gehaald worden kan en ten tweede dat er een verzoek bij de begrotingsautoriteit ingediend moet worden tot beschikbaarstelling van de aldus bepaalde bedragen middels een gewijzigde begroting. Deze procedurele weg wordt van geval tot geval weer opnieuw bewandeld.

Het is correct dat het Europees Sociaal Fonds tot op heden de belangrijkste bron van financiering vormde. Dat komt niet alleen door het feit dat dit fonds en het Fonds voor aanpassing aan de globalisering qua doelstelling zo op elkaar lijken, maar ook in grote mate door het feit dat dit fonds grote sommen geld bevat. In 2009 is het Europees Sociaal Fonds goed voor bijna 11 miljard euro aan betalingen. Eind november was daarvan een bedrag van 6 miljard euro aangewend. In 2009 is het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering goed voor 53 miljoen euro, oftewel 0,5 procent van de uit het Europees Sociaal Fonds toegekende financiële middelen. Deze werkwijze, een vanuit een zeker oogpunt logische en ook eenvoudigere werkwijze, is tot op dit ogenblik niet ten koste gegaan van de doelstellingen van het Europees Sociaal Fonds. Dat neemt niet weg dat de financieringsbron van de betalingen gediversifieerd moet worden en ik kan u verzekeren dat

de Commissie daar hard aan werkt. Het is namelijk mijn bedoeling om u de volgende keer verschillende scenario's voor te leggen.

Het tweede door u genoemde punt houdt niet alleen verband met de begroting, maar des te meer met de besluitvorming. U vraagt namelijk aan de Commissie haar voorstellen tot beschikbaarstelling van middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering in te dienen middels aparte documenten. De Commissie is zich bewust van de voordelen van een dergelijke werkwijze, aangezien aparte indiening van geval tot geval het risico op geheime overeenkomsten of garanties volledig uitsluit. De werkwijze waar we in eerste instantie voor gekozen hadden, was weliswaar volstrekt logisch en maakte de administratieve afhandeling van problemen bovendien tot op zekere hoogte eenvoudiger, maar toch denk ik dat de praktische en ook politieke kern van de zaak zeer sterk pleit voor documenten per geval apart. Dat is dan ook de manier waarop de Commissie voortaan te werk zal gaan.

Lambert van Nistelrooij, *namens de PPE-Fractie*. – Voorzitter, ongewone tijden vragen om ongewone maatregelen. Met het globaliseringsfonds, een heel speciaal op maat werkend instrument, voegen we vanuit Europa de daad bij het woord. De massale ontslagen van meer dan 700 vaste werknemers bij Bouwbedrijf Heijmans - en dan kijken we nog niet eens zo zeer naar de aantallen in het buitenland, o.a. in België en in het Verenigd Koninkrijk - vragen om een gerichte actie. De bouwsector neemt in de regio Brabant, waar ook ik vandaan kom, een belangrijke plaats in en de gevolgen van dit soort massaontslagen zijn in de regio en ver daarbuiten duidelijk voelbaar.

De actie van Europa is terecht gericht op het behoud van deskundigheid en vakmanschap. Door de crisis komen er nu mensen op straat te staan, terwijl we uit ervaring weten dat er een groot tekort is aan bekwame vaklieden, juist ook in de bouw. Daarom is het goed dat als instrument bij Heijmans gekozen is voor een mobiliteitscentrum, voor behoud van deskundigheid en zo mogelijk arbeidsplaatsen. Zowel de Nederlandse ministeries als de regionale overheden, bijvoorbeeld in de provincie Brabant, zetten zich nu in om investeringen in projecten, infrastructuur en bouw heel gericht en versneld uit te voeren. Op die manier proberen we de mensen die op straat komen te staan toch te laten zien dat we actief met hun meedenken en daarvoor ook geld inzetten.

Ik wijs juist deze week in de sfeer van Kopenhagen ook nog eens op het feit dat we energievoorzieningen, energiemaatregelen in de bouw en ook in het verkeer juist hard nodig hebben. We hebben de regelgeving in het Parlement op andere terreinen aangepast, ik wijs in dit verband dan ook op de regionale fondsen die versneld uitbetalen en versneld met voorschotten komen; een actieve bijdrage vanuit het Parlement moet dan ook worden ondersteund. Een bedrijf als Heijmans, altijd gericht op continuïteit en kwaliteit, zal daar ook van profiteren. Het is vanuit deze geest dat wij deze drie voorstellen, maar in het bijzonder het Heijmans-voorstel, van harte ondersteunen.

Frédéric Daerden, *namens de S&D-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, er worden steeds vaker middelen uit dit fonds beschikbaar gesteld, wat voor een belangrijk deel te verklaren is uit de economische crisis die ons continent doormaakt.

Deze crisis treft de sectoren die de pijlers vormen van onze Europese industrie, zoals blijkt uit deze drie laatste aanvragen met betrekking tot de automobiellindustrie en de bouw, waarvoor een positief advies is uitgebracht.

Ik zou van deze gelegenheid gebruik willen maken om erop te wijzen dat zonder de laatste herziening van de verordening van dit fonds, waarbij de economische crisis aan de criteria voor steunverlening is toegevoegd, veel van de aanvragen die ons op dit moment bereiken, juridisch niet in aanmerking waren gekomen voor een positief antwoord.

Daaruit blijkt dat in tijden van crisis, als de politieke goodwill er is in deze instelling, het Europees Parlement, er hoogwaardige politieke instrumenten worden ingezet om onze medeburgers te helpen. En die goodwill kan er ook nu weer zijn, want als ik het verslag van de heer Böge lees, stel ik vast dat de kernpunten voor verbetering van het functioneren van het fonds erin staan, te weten bespoediging van de behandeling van aanvragen om snel op de crisis te kunnen reageren, afschaffing van het gezamenlijk indienen van steunaanvragen en een beroep op andere wijzen van financiering dan die van het Europees Sociaal Fonds.

Wat dat laatste punt betreft, zou het de beste oplossing zijn om het fonds volwaardige betalingskredieten toe te kennen, op gelijke voet met de andere fondsen, maar we kennen het standpunt van de Raad hierover en ik begrijp goed wat de commissaris heeft gezegd.

Ik stel met tevredenheid vast dat de goodwill er is. Wat dat aangaat ben ik ervan overtuigd dat het onloochenbare nut van dit fonds en de wil van het Parlement ervoor zullen zorgen dat onze doelstellingen om dit fonds te versterken verwezenlijkt zullen worden.

Marian Harkin, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering is een tastbare uiting van solidariteit met werknemers die hun baan hebben verloren als gevolg van grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen.

Ons, de leden van dit Parlement, kan het enige voldoening geven dat we een bijdrage kunnen leveren aan de verzachting van de meer directe gevolgen die deze werknemers ondervinden van hun ontslag, zodat ze de toekomst weer enigszins hoopvol tegemoet kunnen zien.

Onze rol zou echter meer om het lijf moeten hebben dan alleen het fiatteren van dit fonds. Allereerst is het onze verantwoordelijkheid om er zo goed mogelijk op toe te zien dat aan alle criteria wordt voldaan; daarnaast moeten we doen wat binnen onze mogelijkheden ligt om ervoor te zorgen dat het globaliseringsfonds toevoegde waarde oplevert.

Een van de relevante punten die door de Commissie werkgelegenheid aan de orde zijn gesteld is dat de maatregelen die door de lidstaten worden voorgesteld moeten aansluiten bij andere acties die worden medegefinancierd uit de structuurfondsen, en we willen echt meer hebben dan alleen een bevestiging dat dit het geval is. Er moet worden aangetoond dat het zo is, aangezien dit zal helpen om de toegevoegde waarde waar ik het over had te waarborgen.

Daarnaast zal de toegevoegde waarde voortvloeien uit het feit dat uit het EFG afkomstige steun niet in de plaats zal komen van acties die in feite de verantwoordelijkheid van bedrijven zijn, maar ten goede zal komen aan acties die een waardevolle aanvulling vormen op genomen maatregelen op lidstaatsniveau.

We evalueren de toegevoegde waarde van het fonds als onderdeel van de begrotingsherziening van het meerjarig financieel kader 2007-2013; naar mijn mening zou dit echter een continu proces moeten zijn, en moeten we op dit gebied waakzaam zijn.

Een andere kwestie die mij enige zorgen baart is de invoering van gelijkheid tussen mannen en vrouwen en non-discriminatie in het kader van het fonds.

Ik heb kort gekeken naar de uitsplitsing naar sekse van de drie programma's die voor steun in aanmerking komen en het percentage mannen is respectievelijk 91 procent, 72 procent en 79 procent. Ook heb ik gekeken naar de andere programma's die we hiervoor hebben gefinancierd, en het lijkt erop dat een veel groter percentage van de steun gaat naar mannen die ontslag hebben gekregen. Dit zou een statistische afwijking kunnen zijn, of er zou sprake kunnen zijn van een situatie waarin, om een of andere reden, meer aanvragen worden gedaan voor mannelijke werknemers.

Tot slot moeten we alle aanvragen zorgvuldig beoordelen, want het is cruciaal dat de steun zo snel en efficiënt mogelijk beschikbaar komt.

Marije Cornelissen, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – Voorzitter, laat ik vooropstellen dat wij kunnen instemmen met de inzet van het globaliseringsfonds voor deze drie aanvragen. De aanvragen voldoen aan de criteria en dus hebben de ontslagen werknemers recht op ondersteuning uit dit fonds.

Wel wil ik graag deze gelegenheid aangrijpen om te wijzen op een belangrijke tekortkoming in het globaliseringsfonds. We zijn op dit moment bezig om tot een gezamenlijke visie te komen op de toekomst van de economie en de arbeidsmarkt in Europa. De verschillende politieke stromingen in dit Parlement zijn het er misschien niet helemaal over eens hoe dat precies moet of hoe ver we daarin willen gaan, maar we zijn het best wel eens over de grote lijnen. Het moet duurzamer en het moet inclusiever. Als we die doelen willen bereiken, dan moeten we de kansen nu grijpen. We moeten juist nu bij het aanpakken van de crisis stappen zetten die ons dichterbij die duurzame economie brengen.

Met de huidige inzet van het globaliseringsfonds laten we wat mij betreft kansen liggen. Het is doodzonde dat het fonds als een van onze instrumenten om de crisis het hoofd te bieden, geen richting biedt. We moeten het lef hebben om echte keuzes te maken. Als wij ervoor zorgen dat mensen die nu hun banen verliezen in vervuilende industrieën zoals de auto-industrie, niet blijven hangen in het verleden, maar omgeschoold worden voor werk in duurzame sectoren voor de toekomst, dan laten wij duidelijk zien welke richting wij op willen. Zo brengen we dan die innovatieve, inclusieve en duurzame economie een stukje dichterbij.

Hynek Fajmon, *namens de ECR-Fractie*. – (CS) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, we debatteren hier vandaag over nieuwe uitgaven uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering. Het gaat er hier om of het geld waar de regeringen van Zweden, Oostenrijk en Nederland in verband met ontslagen bij bedrijven in de automobiel- en bouwsector om gevraagd hebben, al dan niet naar die landen toegestuurd moet worden. In het verleden hebben we al meer van zulke bijdragen goedgekeurd. Ik acht deze faciliteit echter principieel fout en de Europese Unie dient er dan ook onverwijld een punt achter te zetten. Ik heb daar twee belangrijke argumenten voor.

Allereerst is dit een onrechtvaardige maatregel. Bijna alle werknemers en werkgevers en ook kleine zelfstandige ondernemers in de Europese Unie hebben te maken met de gevolgen van de mondialisering of beter gezegd: met concurrentiedruk. Elke dag gaan er in Europa als gevolg daarvan vele arbeidsplaatsen verloren, maar ontstaan er als gevolg daarvan juist ook weer nieuwe. De EU-steun is echter alleen maar beschikbaar voor grote ondernemingen, omdat het verlies aan arbeidsplaatsen daar van voldoende omvang is. Mensen die ontslagen zijn door kleine bedrijven hebben domweg geen toegang tot dergelijke steun. Dat betekent dat deze maatregel selectief en dientengevolge onrechtvaardig is.

Ten tweede is dit naar mijn mening typisch een kwestie die op nationaal niveau opgelost dient te worden, omdat alleen daar voldoende middelen alsook informatie en beleid beschikbaar zijn.

Miguel Portas, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, wij zullen voor steun aan de ontslagen werknemers in Zweden, Oostenrijk en Nederland stemmen, maar elke aanvraag voor de beschikbaarstelling van middelen uit dit fonds doet mijn twijfel over de rechtvaardigheid en doeltreffendheid van het fonds alleen maar toenemen.

Wat betreft de doeltreffendheid stel ik vast dat het fonds, in 2009 16 000 werknemers heeft gesteund – een druppel op de gloeiende plaat van alle ontslagen werknemers – en 53 van de beschikbare 500 miljoen euro heeft uitgegeven. Ten aanzien van de rechtvaardigheid vraag ik me af waarom een Zweedse arbeider in de automobiellindustrie gesteund wordt met 6 500 euro en een Oostenrijkse arbeider in dezelfde sector met 14 300 euro.

Hoe kan ik dit uitleggen aan een Portugese textielarbeidster, die slechts 524 euro heeft gekregen terwijl haar Catalaanse collega 2 000 euro heeft ontvangen? Kwalijker is nog dat bij de Nederlandse aanvraag de tijdelijke contracten niet in het verzoek zijn opgenomen. Waarom zijn die werknemers er buiten gebleven, terwijl zij het meest kwetsbaar zijn? Dit fonds mag niet langer gebruikt worden om de verschillen in geval van werkloosheid groter te maken of de ongelijkheid tussen rijke en perifere landen te accentueren.

Marta Andreasen, *namens de EFD-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Unie heeft begrotingsinstrumenten in het leven geroepen om ondersteuning te bieden aan werknemers die worden ontslagen als gevolg van grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen, waarvan er vele direct of indirect zijn beïnvloed door de Europese Unie.

Deze begrotingsinstrumenten pakken het probleem echter slechts gedeeltelijk aan. Het in bepaalde sectoren subsidiëren van de scholing van mensen die hun baan hebben verloren zal die sectoren niet uit hun benarde situatie helpen, noch zal het bijdragen aan het creëren van een alternatieve sector met werkgelegenheid voor deze mensen. Dit is een pure verspilling van belastinggeld. Als de Europese Unie er daadwerkelijk op gebrand was Europa uit deze crisis te helpen, zou het zich concentreren op de oorzaken van de crisis; maar onze Unie presenteert zich liever als een liefdadige instelling die de armen te hulp schiet.

Natuurlijk zal de Europese Unie zich met deze actie in eerste instantie verzekerd weten van de steun van de getroffen. Bovendien geven het verslag en de ontwerpresolutie die hier ter stemming voorliggen niet aan wat het toepassingsgebied van deze subsidie zal zijn – dat wil zeggen, hoeveel sectoren er aanspraak op kunnen maken en hoeveel bedrijven binnen een bepaalde sector. Het meest zorgelijk is wel dat het verslag benadrukt dat de subsidies sneller moeten worden uitbetaald, maar helemaal niets vermeldt over het overleggen van bewijs dat de gelden de juiste mensen bereiken en worden ingezet voor het juiste doel. Nog erger is het feit dat het verslag niet verzoekt om geregelde beoordeling van de werking van de subsidie, maar deze beoordeling overlaat aan de algemene evaluatie van de programma's in het kader van de begrotingsherziening van het meerjarig financieel kader 2007-2013.

Collega's, we hebben het hier over het geld van belastingbetalers, waaronder velen die ook hun baan hebben verloren maar geen subsidie krijgen, velen die kampen met ernstige geldproblemen. Hoe kunnen we met zoveel minachting met hun geld omgaan? Ik zal tegen deze resolutie stemmen, en ik vraag u mijn voorbeeld te volgen.

Angelika Werthmann (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de Europese Unie beschikt met het EFG over een begrotingsinstrument waarmee steun wordt verleend aan werknemers die te lijden hebben onder de gevolgen van grote structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen. Nu zijn het ook gedupeerden uit mijn eigen land waaraan uit het Fonds afkomstige directe hulp wordt verstrekt. Ik heb er al vaker op gewezen dat het EFG niet als *backup* van multinationals moet worden opgevat, maar rechtstreeks ten goede moet komen aan de gedupeerde burgers. Ik pleit daarom voor controlemechanismen en zou graag willen dat er vanuit Stiermarken regelmatig voortgangsverslagen worden ingediend. Dit Fonds brengt de steun precies op de plaats waar die in de maatschappij het meest nodig is: bij de betrokkenen zelf. De Europese Unie levert hiermee een positieve bijdrage ten gunste van haar burgers.

Paul Rübzig (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte commissaris, het doet me deugd dat wij vandaag debatteren over de vraag hoe wij de mondiale crisis en vooral de werkloosheid het hoofd kunnen bieden. Talrijke onschuldige bedrijven zijn de dupe. Ze halen domweg te weinig orders binnen, wat ten koste gaat van hun omzetcijfers, hun liquiditeit en hun kredietwaardigheid.

Ik spreek mijn waardering uit over de nadruk die in dit debat vooral op kleine en middelgrote ondernemingen wordt gelegd. Het is belangrijk dat deze ondernemingen overbruggingssteun krijgen, opdat ze hun bedrijvigheid voort kunnen zetten en zo de mogelijkheid krijgen om nieuwe marktkansen te benutten. Het resultaat van deze financiering moet zorgvuldig worden geanalyseerd. We moeten nagaan waar we *best practices* hebben toegepast, waar we daadwerkelijk hulp konden bieden bij het veiligstellen van arbeidsplaatsen, en bovenal, waar het ons gelukt is om ontslagen werknemers zo snel en efficiënt mogelijk weer te laten herintreden op de arbeidsmarkt.

We moeten snel handelen en daarom ben ik er voorstander van dat de middelen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering zo spoedig mogelijk beschikbaar worden gesteld, met name in Oostenrijk, in Stiermarken, waar een hele regio de pijn voelt van de klappen die de automobielsector heeft opgelopen. Het gaat daarbij ook om veel toeleveranciers, die voor de economische structuur van de regio van groot belang zijn. Het is een goed besluit om dit bedrag van 5,7 miljoen euro beschikbaar te stellen. Niettemin verzoek ik om in alle gevallen waarin wij onze goedkeuring verlenen de resultaten te onderzoeken. We willen niet alleen weten of de geldkraan is opengezet, ook moet worden aangetoond dat de inzet van de middelen tot nieuwe indieningen leidt of nieuwe bedrijvigheid tot stand brengt en dat actief economisch optreden het in de toekomst mogelijk maakt de regio haar oude vitaliteit terug te geven. Ik spreek mijn dank uit aan de commissaris.

Evelyn Regner (S&D). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, het Oostenrijkse verzoek om uit het EFG afkomstige steun heeft betrekking op voormalige medewerkers van in totaal negen toeleveranciers voor de automobielsector in Stiermarken. Als we dit geval wat nader in ogenschouw nemen, zien we dat het bij uitstek in aanmerking komt voor steunverlening uit dit Fonds als pleister op de wonde. Het EFG kan immers precies doen waarvoor het is opgericht, namelijk steun verlenen aan degenen die rechtstreeks te lijden hebben onder de negatieve gevolgen van de globalisering en die door het abrupte verlies van hun werk het gelag moeten betalen voor de onverantwoordelijke escapades van de jongleurs op de financiële markten.

Helaas is Stiermarken sterk afhankelijk van de vraag in de automobielsector. De hele regio is daarom in zak en as omdat de markt – vooral de vraag naar personenauto's – is ingestort. De verkoop van personenauto's is met maar liefst 59,4 procent gekelderd. Die 5,7 miljoen euro is dan ook een uitstekende investering om de ontslagen werknemers te helpen bij hun terugkeer op de arbeidsmarkt. Dankzij deze middelen kunnen de ontslagen werknemers terecht bij regionale arbeidsstichtingen voor de automobielsector. Ook wordt het geld gebruikt om maatregelen op het gebied van oriëntatie en kwalificatie te financieren.

VOORZITTER: SILVANA KOCH-MEHRIN

Ondervoorzitter

Milan Cabrnoch (ECR). - (CS) Geachte collega's, het is de bedoeling dat we deze week een besluit nemen over het voorstel van de Europese Commissie om geld beschikbaar te stellen uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering ten behoeve van gevallen in drie verschillende landen: Zweden, Nederland en Oostenrijk. Ik moet helaas constateren dat we alweer geacht worden een besluit te nemen over drie los van elkaar staande en volstrekt niet op elkaar lijkende gevallen.

Ik wil er op wijzen dat het Europees Parlement de Commissie al eens gevraagd heeft om de verschillende aanvragen voor beschikbaarstelling van middelen uit het Fonds apart voor te leggen en apart te behandelen. Opnieuw kleven er heel wat onduidelijkheden aan de aanvragen. Zo is bij de Zweedse aanvraag bijvoorbeeld

niet duidelijk hoeveel geld er precies gebruikt zal worden en bij de Oostenrijkse aanvraag hebben we grote problemen met het bedrag per werkloze. Werd er bij de voorgaande projecten nog gevraagd om enkele honderden euro's per persoon, Oostenrijk vraagt nu om maar liefst 14 300 euro per werkloze. We zijn er allerminst zeker van of de voorstellen overeenkomen met de doelstellingen waarvoor het globaliseringfonds is opgericht en zijn dan ook tegen beschikbaarstelling van de gevraagde middelen.

Paul Rübiger (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de blauwe kaart gebruiken om even iets recht te zetten. De steun in Oostenrijk wordt niet toegekend aan slechts één persoon.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, u ziet het, dit is een Oostenrijks onderwerp en Stiermarken, een van onze zwaar getroffen deelstaten, gaat ons zeer na aan het hart. Een bovengemiddeld deel van de bevolking van Stiermarken is werkzaam in de automobielsector en uiteraard is een bovengemiddeld aandeel van de productie uit deze sector bestemd voor de export. Door de wereldwijde daling van de vraag moesten de genoemde 744 medewerkers worden ontslagen. We zijn buitengewoon verheugd dat 400 van de gedupeerde werknemers steun krijgen uit het EFG. Hier ben ik heel blij om.

Het gaat – dat wil ik even duidelijk maken in verband met het betoog van de vorige spreker – hier niet om subsidies enkel voor herstructureringsdoeleinden, het gaat om hulp aan afzonderlijke werknemers in de vorm van subsidies voor de kosten van levensonderhoud en maatregelen voor her- en bijscholing. Ik sluit mij aan bij de woorden van mevrouw Cornelissen, die zei dat er werk moet worden gemaakt van toekomstgerichte bijscholing. Werknemers moeten in de toekomst beter opgeleid zijn en daarom zou omscholing op het gebied van techniek en hernieuwbare energiebronnen beslist een stap in de goede richting zijn. Stiermarken zal zich zeker hiervoor sterk maken.

Gunnar Hökmark (PPE). – (SV) Mevrouw de Voorzitter, in een debat als dit is het goed om niet te vergeten dat het de globalisering is die Europa rijk heeft gemaakt, die banen heeft gecreëerd en investeringen heeft opgeleverd. De uitvoer heeft de weg geëffend voor het ontstaan van nieuwe bedrijven en grote ondernemingen. De invoer heeft burgers de mogelijkheid gegeven om een goed leven te leiden met goedkope producten en diensten, en dat alles heeft geleid tot vernieuwing.

Er vindt constant verandering op grote schaal plaats, waardoor nieuwe bedrijven, nieuwe banen en nieuwe mogelijkheden ontstaan. Die verregaande veranderingen tekenen onze hele samenleving en zouden nooit tegengewerkt mogen worden. We moeten het voor de getroffen mensen daarentegen gemakkelijker maken om zich aan te passen. Het moet de taak van elke lidstaat zijn om ervoor te zorgen dat de overgang veilig verloopt en op een manier gebeurt die volop mogelijkheden inhoudt.

Met één enkel fonds kan de EU die mogelijkheden niet bieden. De veranderingen zijn te groot en te belangrijk. We hangen een verkeerd beeld op als we denken dat dit door een fonds voor aanpassing aan de globalisering opgelost kan worden. Wij waren tegen de oprichting van zo'n fonds. We zien echter ook dat we met betrekking tot de automobielsector in Europa met een bijzondere situatie zitten, met tal van verschillende vormen van steun op Europees en nationaal niveau, en dat we niet alleen een scheve situatie ten gevolge van overheidssteun aan individuele actoren dreigen te krijgen, maar dat die ongelijke situatie tevens ernstiger dreigt te worden als ondernemingen en het bedrijfsleven in verschillende regio's geen gelijkwaardige steun kunnen krijgen. Het is tegen die achtergrond dat we voor dit voorstel zullen stemmen, want de procedure voor de toekenning van steun is zo vergevorderd dat, als er geen steun wordt verstrekt, de mededinging zou worden verstoord. We onderstrepen echter ook dat dit niet de manier is waarop we in het vervolg te werk kunnen blijven gaan.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik zou willen benadrukken dat het door ons ingestelde Fonds voor aanpassing aan de globalisering bestemd is voor werknemers om hun inzetbaarheid te vergroten. Dat is dus het punt waarop we ons echt nadrukkelijk moeten richten, en dat is onze benadering bij de bestudering binnen de fractie van de dossiers met betrekking tot het Fonds voor aanpassing aan de globalisering om ervoor te zorgen dat werknemers op de arbeidsmarkt kunnen integreren en aan het werk kunnen blijven, want sociale integratie kan niet zonder professionele integratie.

Het tweede punt dat ik zou willen benadrukken is dat de automobielsector zeer ernstig getroffen wordt. Ik wil er bij de autofabrikanten, die het door de crisis flink te verduren hebben, op aandringen hun aanbod zowel aan de nieuwe milieudoelstellingen als aan de nieuwe behoeften van de consumenten aan te passen. Het voortbestaan van deze sector staat op het spel.

Tot slot wil ik iedereen oproepen het voorstel van de Begrotingscommissie te steunen – ik wil Reimer Böge overigens bedanken voor zijn voorstel – en ik wil er, net als Paul Rübig, op aandringen dat de effecten van ons beleid worden gemonitord.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Vorig jaar hebben we de toekenning van een aantal vergelijkbare sommen geld uit het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering goedgekeurd, ter ondersteuning van werknemers die lijden onder de gevolgen van de enorme structurele veranderingen in de wereldhandelspatronen. De economische crisis heeft een dramatische impact gehad op de wereldwijde handel.

Ik kan u vertellen dat in de regio waar ik vandaan kom zo'n 2 500 mensen hun baan hebben verloren in de ijzer- en staalindustrie, zo'n 700 in de scheepsbouw en er tevens zijn zo'n 6 000 ontslagen zijn aangekondigd in de spoorsector. Daarom denk ik dat het belangrijk is dat wij voorbereid zijn op het feit dat er in 2010 nog veel meer van zulke maatregelen zullen volgen, als gevolg van de economische crisis. De bestaande procedure moet eenvoudig zijn, zodat de lidstaten en de begunstigden er gemakkelijk toegang toe hebben. Zweden heeft de regeling in juni ten uitvoer gelegd, Oostenrijk in juli en Nederland in augustus, wat betekent dat er enkele maanden sinds de tenuitvoerlegging zijn verstreken. Daarom denk ik dat de procedure eenvoudig moet zijn.

Seán Kelly (PPE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik was hier enkele weken geleden aanwezig toen het Parlement instemde met globaliseringssteun voor mijn eigen kiezers in Limerick, die ontslag kregen als gevolg van de verplaatsing van Dell naar Polen. In het voorjaar zullen de werknemers van Waterford Crystal soortgelijke steun nodig hebben. Het moge duidelijk zijn dat ik mijn goedkeuring hecht aan hetgeen hier vanavond is voorgesteld voor Zweden, Oostenrijk en Nederland.

Er is een aantal anomalieën genoemd; ik zal ze hier kort herhalen. Ten eerste vind ik dat er moet worden gekeken naar de ingangsdatum. Ten tweede moet de tijdsspanne de lengte van het traject weerspiegelen, en niet alleen die specifieke twee jaar, zoals thans het geval is. Ten derde is het heel belangrijk dat het beheer niet wordt opgeslokt, in het bijzonder door overheidsorganen. Ten vierde – maar veel belangrijker – moet er zo veel mogelijk hulp worden geboden aan ondernemers. 35 procent van de startende ondernemingen in de EU is opgericht door mensen die werkloos zijn geweest. Als zij worden geholpen zullen ze zeker resultaten boeken. De beste ideeën worden uit nood geboren, en mijns inziens is het essentieel dat we hen zo veel mogelijk helpen.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, aangenomen dat niet alleen in mijn eigen land Oostenrijk, maar eigenlijk overal in Europa de meeste werkgelegenheid onder druk staat als gevolg van de globalisering, moeten we er vooral voor waken dat jonge werknemers – werknemers die nog niet als werkloos zijn aangemeld, omdat ze net van de opleiding of van school komen – aan de zijlijn komen te staan. Het is met name van belang ervoor te zorgen – en dit betrek ik in de eerste plaats op Oostenrijk – dat wij werknemers die hun eerste schreden op de arbeidsmarkt nog moeten zetten, met de genoemde maatregelen ondersteunen en hun de kans bieden, mede met hulp van de Europese Unie, om op de Europese arbeidsmarkt in te stromen.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Dames en heren, wat voor mij duidelijk uit het debat naar voren kwam, is dat het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering werkt. Het Fonds is reeds enkele tientallen keren ingezet en steeds heeft dit zeer goed uitgepakt voor de mensen die er gebruik van maakten. Ik heb er als commissaris altijd naar gestreefd mij ter plaatse op de hoogte te stellen van de resultaten. Dat is natuurlijk van een andere orde dan een uitgebreide studie; het zijn slechts wat losse ervaringen, maar ik kan toch zeggen dat het mij buitengewoon deugd doet te zien dat het fonds daar waar het werd ingezet zo buitengewoon positief ontvangen is.

Er werd in het debat een hele reeks gewichtige vragen gesteld die dringend om een antwoord en een duidelijke en realistische houding vragen. Allereerst was er de uitspraak dat het fonds alleen bedoeld is voor grote bedrijven. Wel, gelukkig laat de praktijk ons zien dat onze oorspronkelijke bedoeling om iedereen met het fonds te helpen, ongeacht de vraag of het nu om een groot of een klein land gaat of om een groot of een klein bedrijf, wel degelijk goed uit de verf komt. Bovendien hebben we nu de nieuwe aangepaste regels waarin ondubbelzinnig geschreven staat dat het fonds eveneens kan worden ingezet voor werknemers van kleine en middelgrote ondernemingen in door de crisis getroffen regio's of sectoren. Dit fonds discrimineert dus niemand en stelt niemand achter.

Verder zou ik nadrukkelijk stil willen staan bij een fundamenteel kenmerk van dit fonds, namelijk dat het mensen helpt en niet bedrijven. In die wetenschap kan het fonds onmogelijk geïnterpreteerd worden als een instrument voor de instandhouding van bedrijven die vanuit economisch oogpunt geen realistische kans

hebben op overleven. Neen, niets van dit alles. Dit fonds is er om mensen die hun werk verloren hebben de helpende hand te bieden. Het fonds helpt hen om sneller weer aan de slag te kunnen, in sectoren waar er wel werk voorhanden is. Het is dus in de kern een fonds ter bevordering en vereenvoudiging van de herstructurering.

In een van de bijdragen werden twijfels geuit met betrekking tot de gendergelijkheid. Ik geloof dat mevrouw Harkin daarover sprak, als ik me niet vergis. Er is inderdaad sprake van aantoonbare ongelijkheid op dit vlak, maar dit is slechts een weerslag van het feit dat deze crisis, met name in de eerste fase ervan, vooral sectoren treft waarin mannen in de meerderheid zijn. Ook vandaag weer hebben we het over twee door mannen gedomineerde sectoren, namelijk de automobiel- en de bouwsector. Dus over het geheel genomen kan inderdaad gesteld worden dat het fonds vooral mannen geholpen heeft. Deze crisis leidt op een geheel eigen manier tot een verregaande wijziging van de structuur van de arbeidsmarkt. Zo heeft president Obama onlangs opgemerkt dat aan het einde van het jaar vrouwen de meerderheid zullen uitmaken van de Amerikaanse actieve beroepsbevolking. Dus ook in de Verenigde Staten heeft de crisis zeer verstrekkende gevolgen gehad voor de door mannen gedomineerde sectoren. Tot zover deze kwestie. Genderongelijkheid is noch in het concept, noch in de structuur van het fonds ook maar enigszins aanwezig.

Uiteraard werd er in het debat in ruime mate gesproken over de manieren waarop het fonds zou kunnen worden veranderd en verbeterd. Ik kan u verzekeren dat de Commissie het fonds niet ziet als een Pallas Athene die voortgekomen is uit het hoofd van Zeus, dus niet als onwrikbaar. Integendeel, het is een menselijke creatie die te allen tijde verbeterd kan worden op basis van ervaringen en onderlinge discussie. Wat dit betreft zie ik dan ook geen enkel obstakel.

Een andere vraag die gesteld werd, betrof een specifieke manier van financiering, namelijk de omvorming van het fonds tot een zelfstandige begrotingslijn. Dat is inderdaad een kwestie waarover op politiek niveau gesproken zal worden. Binnen de huidige financiële perspectieven zouden we via deze weg echter niets gedaan krijgen. Voor mij is het feit dat we op een andere, edoch doeltreffende wijze middelen beschikbaar hebben kunnen stellen, niet van enige waarde ontbloomt.

Dames en heren, het is zonder enige twijfel waar dat er als gevolg van de gewijzigde regels en de huidige crisis meer individuele aanvragen zullen worden ingediend. Echter, zoals ik reeds gezegd heb, onderkent de Commissie de validiteit van de argumenten ten faveure van een individuele benadering van geval tot geval en zullen wij voortaan dan ook aldus te werk gaan.

Tot slot zou ik de leden van de Begrotingscommissie alsook alle overige leden van het Parlement die zich over deze problematiek gebogen hebben, willen bedanken. Uit het debat bleek namelijk overduidelijk dat goed is nagedacht over alle onvermijdelijk in dergelijke complexe besluitvormingsprocessen aanwezige, minder optimale zaken. Wat het debat in aansluiting op het Commissievoorstel ook duidelijk aangaf, is dat al deze gevallen wel degelijk binnen het kader van het Fonds voor aanpassing aan de globalisering vallen. Het doet mij dan ook deugd dat uw debat zo goed aansloot op het Commissiestandpunt en ik veronderstel dat de stemming niet anders uitvallen zal. Tenminste, dat hoop ik van ganser harte.

Reimer Böge, rapporteur. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik hoef eigenlijk niets toe te voegen aan de woorden van de commissaris. Ik sluit me aan bij zijn betoog en ik was het vooral met hem eens toen hij op het eind nog eens de kwesties aansneed die verband houden met de toekomstige ontwikkeling van het Europees Fonds voor de aanpassing aan de globalisering (EFG) in relatie tot de andere programma's – met name het Europees Sociaal Fonds (ESF) –, dat onderwerp zal zijn van een intensief debat dat we nog moeten voeren.

Het is volstrekt duidelijk dat het EFG niet in staat is om de gevolgen van structurele veranderingen te ondervangen en de uitdagingen van de globalisering het hoofd te bieden of aan te gaan. Daar is het Fonds ook niet voor bedoeld. Wel kan het iets doen aan de moeilijke situatie waarin ontslagen werknemers zich bevinden door hun de kans te bieden om door verwerving van kwalificaties weer nieuwe perspectieven te openen en werk te vinden. Ongeacht het debat over subsidiariteit, dat in dit verband eveneens een rol speelt, zouden we toch onze steun en waardering uit moeten spreken voor het EFG als aanvullend fonds op alle maatregelen in het kader van het ESF, dat we ook nog tot onze beschikking hebben.

Ik durf te beweren dat de nationale begrotingen en de Europese begroting programma's bevatten waar qua nut van de uitgaven meer vraagtekens bij geplaatst kunnen worden dan bij dit Fonds, dat rechtstreeks hulp biedt aan mensen die zich in een moeilijke uitgangssituatie bevinden.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag plaats.

18. Europese microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale insluiting (Progress) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A7-0050/2009) van Kinga Göncz, namens de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken, over het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een Europese microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale insluiting (Progress-microfinancieringsfaciliteit) (COM(2009)0333 – C7-0053/2009 – 2009/0096(COD)).

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik wil erop wijzen dat u gedurende het hele voorgaande debat, het komende debat hebt aangekondigd als een debat over Progress.

Dit Parlement heeft echter besloten dat we alleen over de "microfinancieringsfaciliteit" zullen stemmen en de Conferentie van voorzitters heeft dit bevestigd. Ik denk dan ook dat dit een belangrijke precisering is. Het betreft een debat over de microfinanciering en niet over het Progress-programma.

Kinga Göncz, rapporteur. – (HU) Dank u wel, mevrouw de Voorzitter en dank u zeer voor de opheldering, want het is van cruciaal belang dat we het nu gaan hebben over de microfinancieringsfaciliteit. Graag begroet ik ook commissaris Špidla in het nu volgende debat. Om te beginnen wil ik zeggen dat toen ik rapporteur van dit programma werd, ik dacht dat ik een zeer gemakkelijke taak zou hebben, aangezien er in brede kring overeenstemming en steun voor dit onderwerp bestond, zoals overigens ook tijdens het debat al bleek. Om allerlei redenen was er uitgebreide steun. Aan de ene kant zal deze faciliteit voor de aanpak van de crisis precies diegenen helpen die het moeilijkst hebben, hun baan verliezen en vanwege de financiële crisis anders niet aan een lening van de bank of hulp kunnen komen.

Aan de andere kant is het typisch een faciliteit die geen vis geeft, maar leert hoe je moet vissen. Dit werkt uitgerekend de creativiteit in de hand die we het hardst nodig hebben om een positieve afloop van de crisis te bewerkstelligen. Het derde aspect dat brede steun genoot en nog steeds geniet, is volgens mij de droom van alle ministers van Financiën, namelijk dat de middelen van de Europese Unie worden vermeerderd. Enerzijds worden er middelen van de Europese Investeringsbank toegevoegd, anderzijds middelen van andere commerciële banken, aangezien de Europese Unie primair het risico dekt en het andere spelers op deze manier gemakkelijker maakt om het risico te dragen.

Zoals ik al zei, wordt dit programma inhoudelijk in brede kring gesteund. Ik denk dat dankzij deze aspecten tijdens de besprekingen met de Raad en de Commissie een discussie is ontstaan over de vraag met welke middelen de Europese Unie dat primaire risico zou financieren. Het andere discussiepunt ging over hoe groot het bedrag zou moeten zijn waarmee de faciliteit kan worden opgestart en waarvan daadwerkelijk kan worden verwacht dat het omvangrijke andere middelen kan aantrekken. Het oorspronkelijke voorstel van de Raad en de Commissie was dat er 100 miljoen euro uit het Progress-programma moest komen, dat in de eerste plaats wordt benut bij het opstellen van beleid in de strijd tegen sociale uitsluiting en de steun voor gelijke kansen.

We hebben van meet af aan gezegd dat het Progress-programma in geen geval in gevaar mag worden gebracht, aangezien daar binnen de kaders van de crisis nog grotere behoefte aan is dan voorheen. Het is ook onaanvaardbaar dat we Progress in zodanige mate aanspreken dat dit gevaar ook echt reëel wordt. Het Parlement toonde bijzondere compromisbereidheid tijdens het debat. We hebben drie informele trialogen gehouden, waarvan er een tot in de kleine uurtjes doorging, waarbij we hebben voorgesteld dat we Progress kunnen aanspreken in een mate die het programma niet in gevaar brengt. We hebben voorgesteld dat we de start van het programma ook met 100 miljoen euro voor ons kunnen zien in plaats van de 150 miljoen euro uit het oorspronkelijke voorstel.

In het begrotingsvoorstel voor 2010 van het Parlement is 25 miljoen euro gevonden waarmee in de loop of zelfs aan het begin van het jaar 2010 het programma kan worden opgestart. Het Parlement was zelfs in staat deze middelen beschikbaar te stellen zonder aan het Progress-programma te komen in 2010. Daarom hebben we overigens gevraagd om dit punt van de agenda van vandaag te halen, aangezien we hier geen overeenstemming over hebben kunnen bereiken. We zagen het ook als een probleem dat het voorzitterschap tijdens de dialoog alle drie de keren zonder mandaat verscheen en dus met grote moeite inhoudelijk in kon gaan op onze voorstellen.

Ik vind het belangrijk dat het Parlement zo spoedig mogelijk, nog deze week, stemt over de vraag of dit programma inderdaad met een bedrag van 100 miljoen euro van start kan gaan aan het begin van 2010, want dat betekent dat daadwerkelijk het signaal wordt afgegeven dat dit een facilititeit is waarmee de crisis kan worden aangepakt, aangezien snelheid daarbij een uitermate belangrijk aspect is. Ik hoop van harte dat commissaris Špidla ons kan helpen ervoor te zorgen dat de Commissie haar oorspronkelijke voorstel over het weghalen van 100 miljoen euro bij Progress intrekt zodat het programma zo snel mogelijk van start kan gaan.

Vladimír Špidla, lid van de Commissie. – (CS) Geachte afgevaardigden, ik zou graag bij wijze van introductie willen stilstaan bij het grote belang van dit initiatief op het gebied van de microfinanciering. Door de huidige crisis blijft de werkloosheid in de lidstaten almaar stijgen en de meest kwetsbaren in onze samenleving betalen daar helaas de tol voor. Deze microfinancieringsfaciliteit is specifiek bedoeld ter ondersteuning van deze groepen burgers, opdat zij een alternatief kunnen vinden voor een vaste baan en micro-ondernemer kunnen worden.

Ik zou graag de Commissie werkgelegenheid willen complimenteren met haar uitstekende werk en ik zou met name graag mijn waardering willen uitspreken voor de bijdrage van mevrouw Göncz aan dit initiatief. Ik ben mij zeer bewust van het feit dat men zich tot het uiterste heeft ingespannen om het Parlement en de Raad reeds in eerste lezing tot een akkoord te laten komen. Dankzij het feit dat beide instellingen voorstander zijn van deze microfinancieringsfaciliteit, was het mogelijk om verregaande vooruitgang te boeken wat betreft de wezenlijke inhoud van het voorstel, wat grotendeels terug te zien is in de vandaag voorgestelde wijzigingen. De financiering is uiteraard het meest heikele onderdeel van het geheel. Hoewel beide instellingen hoogstwaarschijnlijk de algehele begroting van 100 miljoen euro voor dit instrument goedkeuren zullen, blijven we met een struikelblok zitten, namelijk de vraag waar dit geld precies vandaan moet komen.

Zoals u weet maakt het voorstel voor de microfinancieringsfaciliteit onderdeel uit van een pakket waarin wordt voorgesteld om 100 miljoen euro uit het Progress-programma over te hevelen. U heeft besloten om deze week nog niet over het tweede voorstel te stemmen. Voor de Raad en ook voor een groot aantal lidstaten is deze overheveling van gelden uit het Progress-programma echter een fundamenteel element van het totale pakket. Zonder akkoord over de financieringsbronnen op dit vlak blijft onze doelstelling, namelijk snelle invoering van het instrument, buiten bereik. Vandaag behandelt u in ieder geval wel al de tekst van het besluit waarmee dit instrument wordt ingevoerd.

Tot slot zou ik graag nog mijn grote waardering willen uitspreken voor het gedegen verslag van de rapporteur. Ook de door haar ingediende wijzigingen, die beide wetgevende instellingen in staat stellen zich te concentreren op de belangrijkste nog resterende, d.w.z. financiële vraagstukken, verdienen alle lof.

Olle Schmidt, rapporteur voor advies van de Commissie economische en monetaire zaken. – (SV) Mevrouw de Voorzitter, om de werkloosheid te kunnen reduceren, moet de EU samen met de lidstaten een grotere verantwoordelijkheid op zich nemen. Het voorstel betreffende microkredieten is een initiatief waar het Parlement op heeft aangedrongen. Het gaat erom werklozen een nieuwe start te geven en de deuren van bedrijven te openen voor een aantal van de kwetsbaarste groepen in de EU, waaronder jongeren. Het voorstel zal kleinschalige investeringen vergemakkelijken en micro-ondernemingen de kans geven om te groeien.

Na een aantal kleine amenderingen en verduidelijkingen kreeg het voorstel brede steun in de Commissie economische en monetaire zaken. De kwestie waarover een discussie is ontstaan, is de financiering, zoals hier ook al is vermeld. De Commissie stelde voor om geen extra middelen ter beschikking te stellen, maar om de middelen uit het Progress-programma te halen. De commissie ten principale deelde die opvatting echter niet, anders dan is beweerd.

Dat is momenteel de situatie. Ik moet zeggen dat ik het vreemd vind dat de Raad ons voorstel van 150 miljoen euro voor de hele periode zo koppig afwijst – dat is krenterig en gierig in deze moeilijke tijden.

Csaba Óry, namens de PPE-Fractie. – (HU) Commissaris, dames en heren, in de vorige debatten hebben we al kunnen ervaren dat de economische crisis en de bestrijding daarvan ons allemaal bezighoudt en breed wordt uitgemeten. Als coördinator van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) voor de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken wil ik slechts bevestigen dat we van elk ontvangen dossier een voor ons zeer belangrijke component steunen, namelijk de bescherming van banen en het creëren van nieuwe banen.

Graag herinner ik u aan het feit dat de PPE-Fractie de idee van microfinanciering al geruime tijd ondersteunt. In 2009 was het mijn ex-collega Zsolt Becsey die dit onderwerp met zijn initiatiefverslag voor het eerst

ingebracht in het Parlement. Op grond van eerdere, ook nu nog actuele Hongaarse ervaringen werd dit instrument de Széchenyi-kaart genoemd, waarbij het doel hetzelfde was als in het huidige geval: het verstrekken van bescheiden, kortlopende leningen aan kleine ondernemingen. We hoeven maar te denken aan slagers, bakkers, groenteboeren of eventueel zelfs apothekers. Zij worden ook getroffen door de crisis. Hier zijn zeer veel mensen werkzaam: in bepaalde landen is in deze sector zelfs meer dan 90 procent van de mensen werkzaam, zoals in Hongarije, waar het gaat om meer dan 90 procent van de bedrijven en ondernemingen. Ze hebben geen grote bedragen nodig en ze willen niet veel rente betalen. Meestal hebben ze behoefte aan een tijdelijk bedrijfskrediet, tijdelijke hulp.

Welnu, dit probleem wordt aangepakt door het voorstel van de Commissie en zoals de rapporteur al zei, geniet dit voorstel echt brede steun en overeenstemming. Ik acht het dus van belang dat we het ook over de kwestie van de financiering zo spoedig mogelijk eens kunnen worden. Wij steunen de 35 voorstellen die de PPE-Fractie, de socialisten, de liberalen en de conservatieven gezamenlijk hebben ingediend, ook omdat dit ons inziens de garantie biedt dat we dit instrument in eerste lezing kunnen aannemen en zo snel mogelijk kunnen inzetten.

Pervenche Berès, *namens de S&D-Fractie*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, ik ben verbaasd. We staan op het punt een instrument aan te nemen om een vernieuwend instrument in het leven te roepen, een essentieel instrument, om degenen die het hardst door deze crisis worden getroffen in staat te stellen haar het hoofd te bieden en straks hun eigen banen te scheppen. Het gaat om de aanneming van een instrument in medebeslissing, maar de Raad is er niet. Kennelijk heeft de Raad ons niets hierover te melden en heeft hij geen boodschap aan het standpunt van het Europees Parlement. Dat is in elk geval de indruk die ons gedurende de onderhandelingen soms bekreep.

Het Europees Parlement gaat zijn verantwoordelijkheid nemen. Dankzij de samenwerking en de goede verstandhouding tussen de fracties gaat het de microfinancieringsfaciliteit aannemen, hetgeen in lijn is met zijn optreden van de afgelopen vele jaren – de heer Öry wees er al op. Ik wil echter ook wijzen op de pilotprojecten die wij geïnitieerd hebben. We weten dat in deze tijd van crisis, de kwetsbaarsten – zij die niet bij de grote banken kunnen aankloppen voor kredieten om hun initiatieven te financieren – dankzij dit instrument hun eigen strategie kunnen lanceren en in zekere zin hun eigen werk kunnen creëren.

Ik zal verder niet meer ingaan op de inhoud, het verloop en de reikwijdte van de onderhandelingen die hebben plaatsgevonden. De onderhandelingen zijn onder goede omstandigheden verlopen. De financieringsvraag is een ernstiger zaak. Als u kijkt naar het initiatief dat de heer José Manuel Barroso in het najaar van 2008 lanceerde om Europees herstel tot stand te brengen, werd dit instrument aangewezen als een belangrijk instrument ten behoeve van een strategie van de Europese Unie.

Maar wat was het voorstel dat de Commissie ons voorlegde? Niet meer dan het financieren van een nieuw project door een nuttig project dat al op tafel lag, uit te kleden. We hadden een project voor netwerken ter ondersteuning van de kwetsbaarsten – het Progress-project –, waarvoor het Europees Parlement zich enorm had ingezet, en ter financiering van de microfinanciering stelt de Commissie ons voor om gewoon maar het budget van het Progress-programma aan te spreken.

Dat soort goocheltrucs accepteert dit Parlement niet en daarom hebben we de onderhandelingen niet afgesloten. Daarom verklaren wij ons in alle verantwoordelijkheid bereid om samen met het Spaanse voorzitterschap, meteen begin januari al, ons voorstel te bekijken: 40 miljoen euro uit de begrotingsmarges, 60 miljoen euro uit het Progress-programma, met 20 miljoen euro uit herschikking, hetgeen een eerlijke verdeling van de inspanning mogelijk maakt. Vervolgens nemen wij onze verantwoordelijkheid als Commissie werkgelegenheid en sociale zaken om te kijken hoe zo'n programma in elk van de lidstaten ten uitvoer gelegd wordt, zodat er een synergie ontstaat tussen de verschillende zaken die in de lidstaten worden geprobeerd – daar ben ik zeker van – als het gehele pakket in januari aanstaande wordt aangenomen.

Marian Harkin, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het doet mij deugd dat ik de gelegenheid krijg om iets te zeggen over de voorgestelde microfinancieringsfaciliteit. Eerder vandaag hebben we gesproken over het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering, en hoe dit fonds ontslagen werknemers in bepaalde sectoren kan helpen. Microfinancieringen vormen een ander stukje van de puzzel, waarbij de EU, in dit geval, tracht de toegang tot microkredieten te garanderen voor diegenen die dat krediet niet kunnen krijgen van wat we zouden kunnen omschrijven als de normale of gebruikelijke financiële instellingen. Dit zou deze mensen de mogelijkheid bieden om een eigen bedrijf te beginnen en ondernemerschap stimuleren.

Ik ben dan ook blij dat kredietunies, coöperatieve banken en gemeenschappelijke financiële instellingen het fonds kunnen beheren, want zij staan vaak dicht bij degenen die mogelijk gebruik zouden willen maken van deze specifieke faciliteit. Ik weet niet hoe de situatie elders is, maar in Ierland is de enige financiële instelling die nog overeind staat zonder dat er belastinggeld nodig is geweest om haar te redden de kredietunie, een instelling zonder winstoogmerk die door haar leden wordt bestuurd.

Als we het hebben over sociale insluiting als onderdeel van het sociaal beleid van de EU, moeten we zodanig handelen dat sociale insluiting een integraal onderdeel vormt van de besluiten die we nemen, en dit programma ademt sociale insluiting. Ik vind het dan ook uitermate teleurstellend dat we na drie trialogen geen overeenstemming hebben weten te bereiken over de financieringsbron voor deze faciliteit.

Naar mijn idee leek het Zweedse voorzitterschap niet over een mandaat te beschikken voor betekenisvolle onderhandelingen over deze zaak. Ik weet niet wat u ervan vindt, maar zoals ik al zei was ik zeer teleurgesteld dat de onderhandelingen puur zijn blijven hangen op een bedrag van 40 miljoen euro, verdeeld over drie jaar en 27 lidstaten. Het is wel duidelijk dat veel ministers van Financiën niet echt wilden onderhandelen. Aan mij drong zich de gedachte op dat velen van deze ministers miljarden hebben uitgegeven om banken te ondersteunen, maar niet in staat waren om andere financiële instellingen te ondersteunen die microkrediet zouden verlenen aan diegenen die hun baan zijn kwijtgeraakt, en die van diezelfde banken die zijn gered maar moeilijk krediet zouden kunnen krijgen.

Elisabeth Schroedter, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, mijnheer de commissaris, microkredieten en kleine leningen kunnen mensen helpen die op basis van de gebruikelijke marktmechanismen niet kredietwaardig worden geacht. Zij kunnen daarmee – zoals gezegd – bedrijfjes oprichten en van hun ideeën hun werk maken. Zulke kredieten kunnen mensen helpen die het op eigen kracht niet meer kunnen bolwerken.

Microkredieten zijn een belangrijk instrument ter ondersteuning van de sociale economie, die sinds 2000 op haar beurt weer, in haar vele verschijningsvormen en tradities, een in de EU erkend instrument is voor lokaal werkgelegenheidsbeleid. Met dat feit voor ogen heeft het Parlement in 2006 in zijn wijsheid besloten dat middelen uit het Europees Sociaal Fonds ook als microkrediet of als zachte leningen uit hoofde van artikel 11 van de ESF-verordening kunnen worden uitbetaald.

Er is voor het Europees Sociaal Fonds echter 76 miljard euro beschikbaar. Als daar de medefinanciering bij wordt opgeteld komen we uit op 118 miljard euro. Zelfs een tiende daarvan is nog altijd 11 miljard euro die de lidstaten voor microkredieten kunnen gebruiken. Alleen doen ze dat niet! Daarom stelde de Commissie met een instrument, Jasmine, – medegefinancierd uit Europese structuurfondsen – een testfase voor microkredieten in. Dat instrument was zo succesvol dat er een opvolger moest komen. Hiervoor wordt echter niet meer geput uit de structuurfondsen, in verband waarmee we spreken over miljarden, maar uit het allerkleinste programma van de Europese Unie, het armoedeprogramma Progress, waarvoor in totaal, uitgesmeerd over zeven jaar, niet meer dan 743 miljoen euro is uitgetrokken. Het is aan de niet-gouvernementele organisaties om de netwerken op te bouwen in de lidstaten om de armsten der armen een lobby te verschaffen. Het Europees Bureau voor Roma-zaken wordt voor 50 procent uit Progress gefinancierd. Het programma voorziet in de opbouw van nationale en regionale informatie- en adviesbureaus en geeft de Roma-minderheid in de Oost-Europese landen een stem.

Als de plenaire vergadering de Raad volgt en dit instrument Progress noemt, waarop het wel zal uitlopen gezien de compromissen van de PPE, S&D en ALDE, stemmen de Groenen tegen het instrument. Het kan niet zo zijn dat dergelijke goocheltrucs – geld hier afpakken van de armen om het daar weer aan de armen terug te geven ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Milan Cabrnoch, namens de ECR-Fractie. – (CS) Dames en heren, in deze financiële en economische crisis dienen niet alleen banken en grote bedrijven te worden gesteund, maar ook de kleine ondernemingen en de zelfstandige ondernemers. We weten allemaal dat juist kleine ondernemingen, waaronder familiebedrijven, grote aantallen arbeidsplaatsen scheppen en in stand houden. Wij zijn dan ook groot voorstander van de inrichting van deze nieuwe microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale insluiting. In samenwerking met de Europese Investeringsbank zal deze faciliteit de toegang van zelfstandige ondernemers en kleine beginnende ondernemers en familiebedrijven tot kredietfaciliteiten verbeteren.

Verder stemmen we in met de toekenning van het bedrag van 100 miljoen euro voor dit programma voor kleine leningen voor bepaalde tijd. Voor ons is dit een adequaat en doeltreffend instrument voor een actief

werkgelegenheidsbeleid en een goede manier om het zogezegd "Europese", doch in werkelijkheid eigen geld, te besteden. Het voorstel om de benodigde middelen voor dit financiële instrument vrij te maken uit de oorspronkelijk voor het Progress-programma bedoelde middelen heeft onze volledige steun. Voorstellen om de microfinancieringsfaciliteit te financieren uit reserves of andere begrotingshoofdstukken, wijzen wij resoluut af. Het geld voor het Progress-programma, dat een totaal budget had van als ik mij niet vergis 700 miljoen euro, wordt gebruikt voor de opbouw van netwerken voor studie en analyses. Geen enkele cent uit het Progress-programma is rechtstreeks bedoeld voor de ondersteuning van mensen die werk zoeken of arbeidsplaatsen scheppen. Ik wil zeker niet beweren dat het opzetten van netwerken en het uitvoeren van analyses en studies onnodig is, maar in deze voor ondernemers en werknemers allesbehalve rooskleurige tijden geef ik er de voorkeur aan om de middelen uit de EU-begroting in te zetten voor programma's die rechtstreeks bedoeld zijn voor werkgevers en werknemers.

Thomas Händel, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, een microfinancieringsfaciliteit voor werklozen, voor mensen die werkloos dreigen te raken en vooral voor mensen die geen toegang hebben tot normale kredietmarkten getuigt van goede bedoelingen en wordt in principe door onze fractie ondersteund. Maar datgene wat de Commissie en de Raad tot op heden in deze procedure tot stand hebben gebracht, is simpelweg beneden de maat en ten dele verkeerd. Daarom kan onze fractie hieraan geen steun geven.

Het eerste punt van kritiek betreft de kwestie van de financiële middelen. De middelen die nu beschikbaar zijn, zijn niet toereikend voor een programma voor de bestrijding van de werkloosheid. Je kunt dit geen microfinancieringsprogramma noemen, hier is op zijn hoogst sprake van nanofinanciering.

Ten tweede zijn we principieel tegen dergelijke goocheltrucs die geen enkel resultaat opleveren, ten koste gaan van andere programma's en dientengevolge gedoemd zijn te mislukken.

Ten derde zijn we van mening dat er om te waarborgen dat een dergelijk programma duurzaam en succesvol is, absoluut begeleiding en coaching is vereist. Veel nieuwe startende ondernemingen, met name in de sector van de microfinanciering, redden het niet, daarom moet dit programma hierin ook voorzien.

Ten vierde moet worden gewaarborgd dat de lidstaten voor de toegang tot dit programma geen sociale uitkeringen schrappen, want dan heeft het geen effect. Daarmee kan de werkloosheid niet doeltreffend worden bestreden. We zullen het programma in deze vorm afwijzen.

Jaroslav Paška, *namens de EFD-Fractie*. – (SK) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, het door het Europees Parlement en de Raad aangenomen ontwerpbesluit tot vaststelling van een Europees instrument voor microfinanciering op het gebied van werkgelegenheid en sociale insluiting is feitelijk een ontwerpbesluit waarmee het oorspronkelijke Progress-programma wordt afgestemd op de huidige economische realiteit van een Europa dat gekenmerkt wordt door de financiële en economische crisis.

De Commissie stelt voor kleine bedrijven steun te verlenen in de vorm van microkredieten, om zo een stimulans te geven aan het behouden en creëren van werkgelegenheid in regio's die door de crisis getroffen zijn. Willen we dit doel bereiken, dan moeten we er echter voor zorgen dat de verstrekte financiële middelen niet besteed worden aan sociale uitkeringen of gebruikt worden voor consumptieve doeleinden. Deze middelen mogen uitsluitend gaan naar zinnige, duurzame zakelijke activiteiten, waarbij objectief meetbare criteria en transparante procedures worden gehanteerd.

Daarom is het heel belangrijk er bij de voornaamste leningverstrekkers op aan te dringen dat zij de bedrijfsplannen van de kandidaat-bedrijven, de risico's van die plannen en ook de teruggave van de geïnvesteerde middelen heel kritisch beoordelen. In mijn ogen is het dan ook hoogst noodzakelijk om de amendementen van de Commissie economische en monetaire zaken te ondersteunen en aan te vullen, die een realistisch kader verschaffen aan het voorstel van de Commissie.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, gezien de verslechterende werkgelegenheidssituatie is het vreemd dat er in dit Parlement verzet is tegen dit uitstekende en belangrijke programma.

Naar schatting komen er volgend jaar in Europa tien miljoen werklozen bij en zullen mensen in een zwakkere arbeidsmarktpositie slechtere tijden tegemoet gaan. Deze gegevens benadrukken het belang van investeringen in ondernemerschap.

Het zijn altijd startende ondernemingen die de grootste problemen hebben om bankleningen te krijgen. In Finland bijvoorbeeld zijn meer dan 93 procent van de ondernemingen micro-ondernemingen met minder

dan tien man personeel en toch bieden deze kleine ondernemingen werk aan 46 procent van de beroepsbevolking. Het is dus goed dat de Europese Unie een microfinancieringsfaciliteit opricht ter bestrijding van de werkgelegenheids crisis en op die manier ook steun verleent aan de eigen programma's van de lidstaten die op hetzelfde doel zijn gericht.

Ik wil echter vooral benadrukken dat dit programma een alomvattende aanpak vereist. De sociale, vakantie- en pensioenregelingen van kleine ondernemers moeten op één lijn worden gebracht met die in andere sectoren. In Europa is vooral een gebrek aan risicofinanciering en *business angels*: particulieren die bereid zijn te investeren in een startende onderneming. Ondernemerschapsonderwijs en contacten met het beroepsleven moeten worden gesteund in alle fasen van het onderwijs en er moeten meer werkplaatsen en starterscentra voor jongeren komen, waarvoor meer geld beschikbaar gesteld moet worden.

Microfinanciering kan alleen fungeren als onderdeel van een dergelijke alomvattende aanpak, waarin de situatie van nieuwe kleine ondernemingen en de hele omgeving waarin zij opereren zodanig is dat zij concrete mogelijkheden hebben hun activiteiten op succesvolle en rendabele wijze voort te zetten.

Proinsias De Rossa (S&D). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben zeer ingenomen met dit initiatief. Werkloosheid is het grootste sociale probleem van dit moment, en alles wat we kunnen doen om de gevolgen ervan te beperken is van belang voor het welzijn van onze samenlevingen.

Een voorstel van 100 miljoen euro verspreid over een periode van drie jaar acht ik echter niet ambitieus genoeg, gezien de stijgende werkloosheid. Verder verbaast het me dat het hier niet gaat om nieuw geld, en dat we in feite het ene gat met het andere gaan vullen. En dat, zoals reeds gezegd, in een tijd waarin al het geld dat we bij elkaar kunnen schrapen zou moeten worden besteed in het kader van het Progress-programma, aan bestaande regelingen.

We moeten alles op alles zetten om snel tot overeenstemming te komen met het Spaanse voorzitterschap, zodat het programma op de kortst mogelijke termijn van start kan gaan. De Raad op zijn beurt heeft de plicht om orde op zaken te stellen en het Parlement tegemoet te komen waar het onze zorgen betreft. Gezien de omstandigheden waarin we verkeren geeft het geen pas dat de Raad nu gaat marchanderen over een klein geldbedrag.

(Spreker verklaart zich bereid een "blauwe kaart"-vraag krachtens artikel 149, lid 8 van het Reglement te beantwoorden)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). - (EN) Mijnheer De Rossa, is het wel eens in u opgekomen dat de werkloosheid in Ierland ontzettend veel te maken heeft met Ierlands voortdurende lidmaatschap van de euro, waardoor Ierland niet kan devalueren, de rentes niet kan verlagen en niet kan doen aan kwantitatieve versoepeling?

Bent u nooit op het idee gekomen dat het wellicht beter zou zijn als Ierland de eurozone zou verlaten in plaats van de hand op te houden bij de bijdragende landen van de Europese Unie?

Proinsias De Rossa (S&D). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil met alle liefde trachten te antwoorden op de gebruikelijke nonsens van uiterst rechts in dit Parlement. Zonder de euro zou de Ierse economie op dit moment in de diepst mogelijke ellende verkeren.

Zoals ik al zei, het geeft nu geen pas dat de Raad gaat marchanderen over een klein geldbedrag gezien de omvang van de banencrisis, de hoogte van de totale begroting en zeker ook gezien de steun die lidstaten, en ook de Europese Centrale Bank hebben verleend aan de bankensector – een bankensector overigens die geen geld wil uitlenen aan de mensen die wij vooruit willen helpen. Ik heb er alle vertrouwen in dat we, mits de Raad van goede wil is, tot een akkoord kunnen komen op basis van de pragmatische benadering van onze rapporteur. Ik hoop van harte dat dit snel zal gebeuren.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, in het licht van dit debat zij erop gewezen dat de Europese Commissie in haar strategie volledig voorbijgaat aan de werkgelegenheid in de maritieme economie. Al vele jaren zorgt het ontbreken van een geïntegreerd maritiem beleid voor een structurele neergang van deze sector in de Europese Unie, terwijl we ons zouden moeten realiseren dat deze enorm veel werkgelegenheid biedt.

Bovendien kan de gemarginaliseerde scheepsbouwindustrie van Europa, die door de staten van het Verre Oosten met hun dumpingbeleid effectief de nek is omgedraaid, evenmin op steun van de Europese Commissie rekenen. Alleen al in mijn eigen land heeft het optreden van de Europese Commissie een ineenstorting van de scheepsbouw teweeggebracht, waardoor vele duizenden mensen rechtstreeks hun baan hebben verloren,

terwijl het indirecte banenverlies naar schatting tegen de 80 000 mensen heeft getroffen. Deze sector zal evenwel niet uit de wereldeconomie verdwijnen. Volgens het patroon van de afgelopen jaren zal de scheepsbouw zich naar de landen van het Verre Oosten verplaatsen, ten koste van de arbeidsmarkt in Europa. Het ontbreken van een strategie om schepen terug te brengen onder nationale vlag is buitengewoon gevaarlijk. Als gevolg hiervan berooft Europa zich definitief van enorm veel inkomsten, die in plaats van naar Europa naar belastingparadijzen vloeien.

Ook de visserij vormt een buitengewoon belangrijk beleidsonderdeel van de Europese Commissie. Voor de niet-geïndustrialiseerde gebieden van de Europese Unie is de visserij dikwijls de enige stimulerende sector. De Commissie richt zich vooral op inkrimping van de vloten, terwijl ze niets doet om de grootschalige invoer uit het Verre Oosten op de Europese markt, zoals de zeer schadelijke pangasius, te beperken. In tijden van crisis moet de Europese Commissie met haar optreden de basis leggen voor economische ontwikkeling, in plaats van noodverbandjes aan te leggen om de effecten van een verkeerde strategie goed te maken.

Regina Bastos (PPE). - (PT) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, beste collega's, ik feliciteer de rapporteur met het werk dat ze voor dit verslag heeft verricht en met het betoog dat ze net heeft gehouden.

Via deze nieuwe microfinancieringsfaciliteit zal microkrediet verleend kunnen worden aan kleine bedrijven en aan mensen die werkloos raken en hun eigen bedrijf willen opzetten of hun eigen arbeidsplaats willen creëren. Dat is erg belangrijk in deze tijd, nu verwacht wordt dat de economische crisis alleen al in de Europese Unie zal leiden tot het verlies van 3,5 miljoen arbeidsplaatsen.

Als gevolg van de economische neergang zijn de banken gestopt met het verstrekken van leningen voor het scheppen van banen en het opzetten van bedrijven. De toegang tot krediet is nu moeilijker, terwijl het verkrijgen van krediet nu juist gemakkelijker zou moeten zijn. Welnu, deze nieuwe microfinancieringsfaciliteit zal de huidige tendens van kredietbeperking ombuigen door het verkrijgen van de nodige gelden voor het starten van een nieuw bedrijf of het creëren van nieuwe banen gemakkelijker te maken.

Het voorstel van de Europese Commissie beoogt 100 miljoen euro van de begroting van het Progress-programma toe te wijzen aan deze financieringsfaciliteit. Wij kunnen het niet eens zijn met dit voorstel, daar de financiële en economische crisis ook een sociale crisis is. Om die reden is de herschikking van Progress-middelen die bestemd zijn voor de meest kwetsbare groepen absoluut niet de meest adequate oplossing. Daarom zijn we voor het creëren van een speciale begrotingspost om deze faciliteit te financieren en voor het verhogen van de kredieten tot 150 miljoen euro.

Wij zijn het er ook mee eens dat in het besluit zelf verduidelijkt moet worden dat de doelgroep wordt gevormd door kwetsbare groepen die moeilijkheden hebben bij het betreden van of het herintreden op de arbeidsmarkt en bedreigd worden met sociale uitsluiting. De verwijzing naar specifieke groepen moet daarom worden geschrapt.

Tot slot wijzen we erop dat het essentieel is degenen die financieel gesteund worden ook adequaat te scholen.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, we hebben te maken met een zware economische crisis met zeer stevige effecten op de werkgelegenheid. Veel werknemers dreigen hun baan te verliezen en tegelijkertijd zijn er talloze jongeren die er niet in slagen voor de eerste keer de arbeidsmarkt te betreden. Onder die omstandigheden is het belangrijk dat de Europese Unie en de lidstaten ingrijpen met globale strategieën en gerichte instrumenten.

De microfinancieringsfaciliteit is een instrument dat gericht is op mensen. Het heeft tot doel een antwoord te geven aan al diegenen die geen toegang hebben tot bankkrediet, moeite hebben geïntegreerd te worden in de arbeidsmarkt en een bedrijf willen opzetten. Het gaat in ieder geval om een activiteit die een eigen inkomen kan genereren en daarmee een bijdrage kan leveren aan de algemene groei. Indien wij van deze faciliteit een doeltreffend instrument willen maken met duurzame resultaten, moeten de lidstaten zich er adequaat op voorbereiden. Daarom moet er ook een band tot stand komen met de plaatselijke overheden, die dicht bij de concrete sociale crisissituaties staan, en dienen de lidstaten te zorgen voor gemakkelijke toegang tot dit instrument.

Het is belangrijk te benadrukken dat de doeltreffendheid op lange termijn van de activiteiten die met microkredietfaciliteiten worden gefinancierd en de kans op volledige sociale integratie in grote mate afhankelijk zijn van programma's voor begeleiding en scholing die met de microfinanciering gepaard dienen te gaan. Met het oog op de doelstellingen die met deze microkredietfaciliteit moeten worden gerealiseerd is het tegelijkertijd nodig het accent te leggen op een fundamentele zaak als het bevorderen van gelijke kansen

voor mannen en vrouwen bij de toegang tot programma's voor microfinanciering. Vrouwen worden namelijk in het bijzonder gediscrimineerd en benadeeld, zowel bij toegang tot de arbeidsmarkt als bij het verkrijgen van traditioneel krediet.

In het algemeen is het bemoedigend vast te stellen dat het Europees Parlement zich eensgezind uitspreekt over microkrediet en over de huidige sociaaleconomische context. Het is nu aan de Raad en de lidstaten om te laten zien dat het hun ernst is, en het pad te effenen zodat de financiële situatie in de juiste richting kan worden gestuurd.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Mevrouw de Voorzitter, commissaris, dames en heren, de Commissie heeft voorgesteld om een nieuwe manier van financieren in het leven te roepen: financiering door middel van microkrediet. Op zich is dit een goed en belangrijk initiatief, maar het voorstel om de benodigde middelen aan het reeds lopende Progress-programma te onttrekken, is onaanvaardbaar. Ik zou de Raad en de Commissie eraan willen herinneren dat de mensen ons niet als lid van dit Parlement gekozen hebben om als jaknikker te fungeren. Eind 2006, toen hier in dit Parlement het Progress-programma is aangenomen, hebben de lidstaten elk hun eigen doelen vastgesteld en zijn aan de slag gegaan. Het programma heeft goede resultaten opgeleverd, en er is geen reden om aan te nemen dat het niet zal worden voortgezet totdat het afloopt in 2013.

Het programma was en is bedoeld voor al die groepen mensen die zich in een ongunstige situatie bevinden, voor hen is hulp beschikbaar gesteld vanuit dit programma. Op het ogenblik neemt de economische crisis de proporties aan van een sociale crisis. De werkloosheid neemt elke maand verder toe, en de maatregelen van het Progress-programma zijn vandaag nog steeds noodzakelijk. Tegelijkertijd houdt de Commissie echter vast aan haar wens om te korten op de financiering van deze maatregelen, die nog steeds geïmplementeerd worden. Dat is geen verantwoordelijke aanpak, en hij is onaanvaardbaar. Ik ben er zeker van dat wij in dit Parlement financiering door middel van microkredieten zullen afwijzen totdat duidelijk is waar het geld voor deze maatregelen vandaan komt – totdat duidelijk is dat de financiering ergens anders zal worden gevonden dan in de plannen die bestemd zijn voor al die mensen die zwaar onder de economische situatie te lijden hebben.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Mevrouw de Voorzitter, de economieën van de EU-lidstaten ondervinden nog steeds de gevolgen van de wereldwijde economische crisis, maar het hardst getroffen worden de jonge ondernemers en directeuren van kleine bedrijven, die voor hun zakelijke ideeën thans geen steun krijgen van de leningverstrekkers. Economische groei doet zich voor als er nieuwe banen gecreëerd worden. Er worden nieuwe banen gecreëerd als bedrijven toegang hebben tot financiering om hun ideeën tot realiteit te maken. Helaas willen de banken in de huidige crisissituatie geen geld lenen aan bedrijven omdat ze terugschrikken voor de risico's. Het privékapitaal is ook opgedroogd. Onder die omstandigheden zijn het meestal de micro-ondernemingen en de jongen ondernemers die het meest te lijden hebben. Ze hebben wel ideeën om de ontwikkeling te bevorderen, maar financiering hebben ze niet, en het is duidelijk dat als deze ondernemingen zich niet kunnen ontwikkelen, er ook geen nieuwe banen worden gecreëerd, terwijl het scheppen van banen een noodzakelijke voorwaarde is om uit de economische crisis te geraken.

Een oplossing voor dit probleem is het Europese microfinancieringsinstrument, dat voorziet in het uittrekken van 100 miljoen euro voor de ontwikkeling van micro-ondernemingen en nieuwe bedrijven, en in het geven van een andere bestemming aan middelen uit bestaande financiële bronnen. In tegenstelling tot de omgangrijke stimuleringspakketten die het afgelopen jaar zijn opgezet met als voornaamste doel het financiële stelsel te redden, is dit programma rechtstreeks op de ondernemers gericht, niet op de banken. Dat betekent dat dit geld langs de kortste weg zal bijdragen tot het creëren van werkgelegenheid en de reële economie zal stimuleren. Ik roep mijn collega's hier op om niet te aarzelen en te besluiten tot instelling van dit programma voor microfinanciering. De landen van de Europese Unie ondervinden nú de gevolgen van de crisis, Europa heeft nú nieuwe banen nodig, en de steun voor nieuwe ondernemersinitiatieven is nú nodig.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, alleen al het feit dat er een consensus is over het Europees mechanisme voor microkredieten voor werkgelegenheid en maatschappelijke integratie en alle fracties daarmee hebben ingestemd, toont aan hoe noodzakelijk het bestaan van een dergelijk mechanisme is.

Het is heel belangrijk dat als iemand zijn baan is kwijtgeraakt of dreigt kwijt te raken of geen oplossing kan vinden voor zijn probleem in de conventionele bankensector, hij een kleine lening of een microkrediet kan opnemen.

Als men echter het idee van de microkredieten in praktijk wil brengen, moet ervoor gezorgd worden dat microkredieten spoedig en correct verstrekt worden. Dat betekent dat wij donderdag, als wij over de begroting 2010 stemmen, 'ja' moeten zeggen tegen de eerste 25 miljoen euro uit de begroting. Dit volstaat echter niet; er zal mijns inziens nog eens 75 miljoen uit de begroting moeten worden gehaald. Als wij namelijk het geld uit het Progress-programma halen, dan lijkt het alsof wij iets afpakken van mensen die slechts een tikkeltje minder arm en kwetsbaar zijn dan de mensen aan wie wij het geld uiteindelijk geven.

Als dat zo zou zijn, zou dat betekenen dat de inhoud en het idee van het mechanisme van de microkredieten in wezen ongedaan worden gemaakt. Als wij dan ook nog rekening houden met het feit dat "progress" vooruitgang betekent, dat wil zeggen vooruitgang wat het 'sociale gezicht' van Europa betreft, dan beseffen wij dat als wij geld uit het Progress-programma halen, wij achteruit gaan. Daarom geloof ik ook dat de Raad het standpunt van het Europees Parlement moet overnemen.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). - (BG) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, sinds meer dan een jaar neemt de Europese Unie verscheidene maatregelen om aan de economische crisis het hoofd te bieden. In tegenstelling tot andere instrumenten is microfinanciering daadwerkelijk gericht op de groepen in de samenleving die het meest kwetsbaar zijn en moeite hebben tot de arbeidsmarkt toe te treden of daar hun rentree te maken.

De solidariteit, het meest fundamentele beginsel van de Unie, gebiedt ons bijzondere aandacht aan deze groepen te schenken. Voor het hierboven genoemde instrument bestaat met name in Bulgarije reeds grote belangstelling, maar ik neem aan dat dit ook in andere landen het geval is. Sinds het begin van de debatten heb ik daarover informatie verkregen via de media, die de gang van zaken op dit punt dan ook nauwlettend volgen. Het is in het belang van de Europese instellingen dat aan de burgers van de Europese Unie duidelijk wordt gemaakt dat de zorg voor de allerarmsten en degenen die door de crisis zijn getroffen een van onze allereerste prioriteiten is.

Op die manier raken de mensen ervan overtuigd dat de instellingen effectief werken en dicht bij hen staan. Er heerst twijfel of het microfinancieringsinstrument voor alle potentiële cliënten toegankelijk zal zijn en echt iets voor hen kan betekenen. Het gebrek aan leningen is zeer groot, wat bijdraagt aan de stijging van de werkloosheid, en een bedrag van 100 miljoen euro zal niet voldoende zijn om alle werklozen die met het risico van sociale uitsluiting worden geconfronteerd te helpen. Niet iedereen beschikt immers over de noodzakelijke kennis om een eigen bedrijf op te zetten, en ook zal niet iedereen daar voldoende voor kunnen worden opgeleid.

Het is van groot belang dat men snel een besluit neemt en dat de microfinanciering op een zo groot mogelijke schaal van start gaat, zodat degenen die voldoende ideeën hebben en over de nodige ondernemingszin beschikken onverwijd, nu de crisis zich nog sterk doet voelen, aan de slag kunnen. Het komende jaar is uitgeroepen tot jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, laten we daarom reële stappen zetten en het begin van het herstelproces niet langer uitstellen.

Horst Schnellhardt (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, we kunnen zeker vaststellen dat de stabilisering van de economie en de financiële markten een zeer hoopgevend signaal afgeeft voor 2010. Ik wil u eraan herinneren dat dit alleen mogelijk is geweest doordat de coördinatie op Europees niveau plaatsvond.

Maar we stellen natuurlijk vast dat het aantal werklozen groeit en we moeten er wel van uitgaan dat dat ook volgend jaar het geval zal zijn. Daarom juich ik deze nieuwe faciliteit voor de financiële ondersteuning van mensen die zelfstandig ondernemer willen worden toe. Het is immers algemeen bekend dat kleine en middelgrote ondernemingen voor werkgelegenheid zorgen. We discussiëren al jaren over de financiële ondersteuning van deze ondernemingen, maar we moeten jaar na jaar vaststellen dat de middelen eigenlijk helemaal niet op de juiste plek terechtkomen.

Vorige week heb ik het einde van een proefproject kunnen volgen, maar dit was te laat om de ervaringen die men daar heeft opgedaan in dit verslag te laten opnemen. Ik wil deze daarom hier onder woorden brengen. In het proefproject kregen deelnemers die zelfstandig ondernemer waren of dat wilden worden, een jaar lang begeleiding op de weg naar het zelfstandig ondernemerschap. Dit was zo succesvol dat ik vind dat dit ook in dit project moet worden opgenomen. We moeten dus niet alleen mensen die voor zichzelf beginnen financieel ondersteunen, maar ook mensen die deze personen begeleiden. Dat is noodzakelijk, omdat de banken die immers geen krediet verstrekken, toch menen dat er een zeker risico is. Ik ben van mening dat dit risico door deze steun wordt gecompenseerd.

Het tweede punt dat bij het proefproject steeds weer naar boven kwam, is dat er voor de kredieten geen ondergrens mag worden ingesteld. Tot nu toe worden kredieten alleen verleend vanaf vijfduizend euro. Soms hebben mensen dit bedrag helemaal niet nodig, maar zijn aanzienlijk lagere bedragen toereikend. Bij dit programma moeten we hier rekening mee houden.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Ik zou willen benadrukken dat het op het ogenblik een van de belangrijkste opgaven voor de Europese Unie is om de massale werkloosheid om te buigen, die veroorzaakt is door een langdurig gebrek aan bedrijvigheid en door de sociale crisis. Jammer genoeg was het tijdens de dialoog niet mogelijk overeenstemming te bereiken over een financieringsbron voor microfinanciering. In deze in sociaal en economisch opzicht moeilijke periode zou het Commissievoorstel om een andere bestemming te geven aan 100 miljoen euro van de begroting van het Progress-programma een onbevredigende oplossing zijn, omdat die niet zou leiden tot vermindering van het maatschappelijk isolement van de meest kwetsbare groepen. Ik ben ervan overtuigd dat de microfinancieringsfaciliteit doelmatiger zal zijn en haar doel zal bereiken als bij de coördinatie rekening wordt gehouden met de nationale, regionale en lokale programma's, en als er voldoende middelen voor worden uitgetrokken.

Belangrijk is ook rekening te houden met het feit dat het Europese sociale welzijn rechtstreeks gekoppeld is aan de werkgelegenheid en aan de kansen die geboden worden om werk te vinden. Daarom stel ik voor dat de Commissie niet alleen de mensen in aanmerking neemt wier baan op de tocht staat, maar ook degenen die het moeilijk vinden om zich op de arbeidsmarkt te begeven of daarnaar terug te keren. Al voor het begin van de economische recessie ontbrak het vele geschoolde, hardwerkende burgers aan reële kansen om werk te vinden, en daarom zijn velen van hen geëmigreerd naar landen buiten de Europese Unie. Wat de sociaal minder bevoorrechte mensen betreft, dring ik er bij de Commissie en de Raad op aan niet te vergeten dat er naast jongen mensen nog andere groepen sociaal minder bevoorrechte mensen bestaan, waaronder vrouwen, gehandicapten en ouderen, die extra werkgelegenheidsgaranties nodig hebben. De enige oplossing is dan ook we aanvullende financiering zien te vinden voor de microfinancieringsfaciliteiten.

(Spreker verklaart zich bereid een "blauwe kaart" –vraag krachtens artikel 149, lid 8 van het Reglement te beantwoorden)

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, dit is nu al de derde of vierde spreker van de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement die zegt dat ze geen geld van Progress willen gebruiken. Maar in de amendementen staat dat de faciliteit Progress zal zijn. Ook mevrouw Berès heeft gezegd dat er zestig miljoen euro uit Progress komt. Dat is twee derde! Ik ben erg benieuwd wat nu het standpunt is van de sociaaldemocraten. Moet de faciliteit uit Progress worden gefinancierd of niet?

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Ik zou willen antwoorden dat de beste oplossing zou zijn als we aanvullende middelen vonden, want het Progress-programma is voornamelijk gericht op dezelfde groepen en dat zou betekenen dat het beoogde effect vast niet bereikt wordt zonder aanvullende middelen. Daarom moeten we samen aan de slag om een oplossing te vinden, want de werkloosheid neemt toe in pijnlijk snel tempo, en hierdoor worden vele mensen die het toch al moeilijk hebben, zwaar getroffen.

Seán Kelly (PPE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, drie en een half miljoen mensen hebben het afgelopen jaar hun baan verloren. Met honderd miljoen euro is deze situatie bij lange niet verholpen. Bedenkt u zich dat er honderd miljoen mensen werken bij kleine en middelgrote ondernemingen; dat betekent dat er per werknemer slechts een euro beschikbaar zou zijn. Maar hoe dan ook, het is een begin en daar moeten we blij mee zijn want, zoals commissaris Špidla al aangaf, geld is het grootste probleem.

Ter illustratie: dit weekeinde hoorde ik van een bedrijf dat zijn bank – waar het al vijftien jaar klant was – benaderde voor een overbruggingskrediet vanwege een grote bestelling die drie maanden vertraging had opgelopen. De bank weigerde. De directeur van het bedrijf kreeg te horen dat hij alleen een overbruggingskrediet zou krijgen als hij zijn eigen woning zou hypothekeken. De directeur besloot op dit aanbod in te gaan, maar een week later ontving hij een brief met de mededeling dat het krediet zou worden ingetrokken omdat de situatie van zijn bedrijf te riskant was geworden. Uiteindelijk moest het bedrijf zijn deuren sluiten en werden nog eens tien mensen ontslagen.

Dat brengt me bij een punt dat mijn collega Marian Harkin heeft genoemd, en wel dat deze fondsen zo veel mogelijk moeten gaan naar niet-commerciële banken, zoals kredietunies die, in ieder geval in mijn land, in elke stad zitten en fantastisch werk verrichten, terwijl al het anekdotisch bewijs suggereert dat de commerciële banken, ondanks al het geld dat ze hebben gekregen van de Europese Investeringsbank, het geld niet uitlenen maar juist vasthouden om hun eigen financiële positie te verbeteren.

Om deze twee redenen denk ik dat we niet zozeer moeten opletten waar het geld vandaan komt, maar juist moeten kijken waar het naartoe gaat. Als het geld naar de juiste mensen gaat zou het wellicht onze beste uitgave op Europees niveau in tijden zijn.

Tot slot wil ik reageren op de nogal onverstandige opmerkingen van de graaf toen hij het had over de hand ophouden. Daar gaat het helemaal niet om. Het gaat erom dat we degenen helpen die anderen helpen om werkgelegenheid te creëren en om hun baan te behouden. We zijn heel trots en blij dat we ons hebben aangesloten bij de eurozone, en zullen ook aangesloten blijven.

Iliana Malinova Iotova (S&D). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, volgens de clausule in het Verdrag van Lissabon over het sociaal beleid moet de Europese Unie rekening houden met de werkgelegenheid, de sociale bescherming en de strijd tegen de sociale uitsluiting.

De economische en financiële crisis die Europa heeft overspoeld, heeft een zeer ernstige menselijke en sociale crisis teweeggebracht, waarvan de gevolgen op dit moment nog niet te overzien zijn.

Tot nu toe zijn de meeste inspanningen uitgegaan naar het redden van de banken en het voorkomen van faillissementen. Naast preventiemaatregelen tegen werkloosheid, moet er dringend een mechanisme worden gecreëerd om de economische groei van de Europese Unie weer aan te zwengelen.

Het mechanisme dat door de Commissie wordt toegepast is gericht op het creëren van een infrastructuur die op haar beurt burgers in staat stelt om te werken. In de praktijk kunnen we overschakelen van een voorlopige strategie op een langetermijnstrategie. Dit mechanisme moet vanaf 2010 ten uitvoer worden gelegd. Ons debat van vandaag en onze besluiten worden gevolgd door heel wat personen die zich in een situatie van ongelijkheid bevinden, en door veel jongeren die tot de actieve bevolking willen toetreden en die wij enkel een helpende hand moeten toesteken.

Ik wil nogmaals wijzen op het reeds gedane voorstel om voor dit mechanisme een aparte begrotingslijn te creëren van 50 miljoen euro. Daarmee zullen zo'n zesduizend Europese ondernemers hun eigen bedrijf kunnen opstarten en laten groeien, en zo nieuwe banen scheppen.

Bovendien – en dat is het allerbelangrijkste – is het essentieel om de toegankelijkheid tot middelen te verbeteren en vooral om de burgers op de hoogte te stellen van alle projecten waarvoor ze zich kunnen inschrijven.

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, honderdduizenden Europeanen hebben de gevolgen van de economische crisis ondervonden op de manier die hen het hardst treft, namelijk doordat ze hun baan hebben verloren. In elk land van de Europese Unie is de werkloosheid toegenomen en dat is het aspect van de crisis dat onze burgers de meeste zorgen baart. De financiële instellingen krijgen de hulp die ze nodig hebben, maar helaas komt de hulp niet op tijd voor de mensen die hun baan dreigen te verliezen, terwijl zij het zijn die de gevolgen van de huidige crisis het langst zullen voelen.

Daarom steun ik met genoegen het opzetten van de Europese microfinancieringsfaciliteit ten behoeve van werkgelegenheid en sociale integratie. Bijzonder vermeldenswaard is dat deze faciliteit gekoppeld wordt aan de algemene doelstelling van ondersteuning van het ondernemerschap. De middelen die met behulp van deze faciliteit worden toegekend zullen de vestiging van nieuwe bedrijfsjes stimuleren. Dit is goed nieuws voor onze economie, omdat juist de kleine en middelgrote ondernemingen haar fundament vormen. En het zijn ook juist de KMO's die nieuwe arbeidsplaatsen creëren.

De faciliteit sluit uitstekend aan op het concept van steun aan ondernemerschap zoals dat gepresenteerd is in het kader van het Handvest voor kleine bedrijven. Het is van belang dat ondernemingen ook in een later stadium steun ontvangen en niet enkel in de oprichtingsfase. De middelen van deze faciliteit zullen hun en de economieën immers alleen ten goede komen als de opgerichte bedrijfsjes ook weten te overleven op de markt.

Ik hoop ook dat ondernemerschap, en in het bijzonder als het gaat om KMO's, niet alleen een onderwerp van onze debatten zal zijn in tijden van crisis. We moeten een alomvattende benadering van ondernemerschap aannemen, want deze ondernemingen zorgen niet alleen in tijden van crisis voor banen voor onze burgers.

Silvia Costa (S&D). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, het is erg belangrijk dat in 2010, het Europees jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting, deze nieuwe communautaire microfinancieringsfaciliteit, die gericht is op degenen die moeilijk toegang hebben tot bankkrediet en die van plan zijn een microbedrijf te starten, het licht ziet.

Het is bekend dat microkrediet een buitengewoon instrument is gebleken om kansen voor zelfstandig ondernemerschap en wijdverbreide sociale waarde te creëren in veel ontwikkelingslanden, met name voor vrouwen. Het is daarmee een nieuwe strategie geworden van de agentschappen van de VN en van de Wereldbank. Er is echter ook positieve ervaring mee opgedaan in veel andere landen en in veel lidstaten van de Europese Unie, waaronder Italië, in het bijzonder voor immigranten, vrouwen en jongeren.

Terwijl we nog midden in een ernstige economische en financiële crisis zitten, biedt het Europees Parlement met het aannemen van dit verslag zowel een strategische kans op sociale insluiting als een positieve uitdaging voor het bankstelsel. Aan de banken wordt gevraagd in samenwerking met non-profitorganisaties en plaatselijke en nationale instellingen een nieuwe aanpak en nieuwe vaardigheden te ontwikkelen.

Ik ben tevreden dat veel amendementen zijn overgenomen, die ik hier verder niet zal citeren. Wij vragen vandaag echter niet alleen om middelen voor microkrediet, maar we verlangen ook dat microkrediet ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Christa Kläß (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, de Commissie heeft vorige maand haar nieuwe EU 2020-strategie voorgesteld als vervolg op de doelstellingen van Lissabon. Ze drong daarbij onder andere aan op een socialer Europa.

Als we ernaar streven dat er duurzame werkgelegenheid is voor de Europese burgers, dan moeten we juist nu in economisch moeilijke omstandigheden ervoor zorgen dat de mensen eigen, goede ideeën zelf in praktijk kunnen brengen, zodat ze eigen inkomsten genereren. De Europese microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid moet mensen de kans bieden een nieuwe start te maken en moet de weg naar het ondernemerschap effenen.

De weg naar het autonome zelfstandig ondernemerschap verloopt vaak in fasen. Je kunt beter eerste kleinere investeringen op de schouders nemen dan enorme schulden ophopen. Met name vrouwen die zelfstandig ondernemer worden, willen dat het risico dat ze lopen te overzien is. Zij vragen vaak om een startfinanciering, zodat ze een veilige start kunnen maken, waarna ze, als de zaak goed loopt, hun onderneming uitbreiden. Vrouwen willen dat hun onderneming groeit. Daarom moeten we zo laag mogelijke kredietbedragen beschikbaar stellen voor de burgers. Hiermee bedoel ik ook bedragen die aanzienlijk lager zijn dan 25 000 euro, het bedrag dat over het algemeen voor een microkrediet wordt uitgetrokken.

Juist in deze economische crisis moet de noodzakelijke liquiditeit bij alle lagen van de bevolking terechtkomen. Als hier hulpmiddelen beschikbaar zouden komen waarmee de vaak erg hoge rentetarieven en behandelingsvergoedingen voor microkredieten laag kunnen worden gehouden, zouden we een kans hebben om de economie een nieuwe impuls te geven.

Ik stem volledig in met de idee achter het voorstel van de Commissie. De commissies in het Europees Parlement zijn het oneens over de financiering. Op dit punt is de vraag naar de verantwoordelijkheid van de Europese politiek beslist geoorloofd. De lidstaten dragen primair de verantwoordelijkheid. Maar ik beschouw de gelden uit het communautair programma voor werkgelegenheid en maatschappelijke solidariteit (Progress) juist ook in dit voorstel als een middel om het zelfstandig ondernemerschap mogelijk te maken.

Antonio Cancian (PPE). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, vanavond hebben we het hier over onderwerpen die op dit moment het ware sociale probleem vormen in onze samenleving. Ik doel dan op de eerdere discussie over de beschikbaarstelling van middelen uit het Fonds voor aanpassing aan de globalisering en op wat er hopelijk de komende dagen met Progress zal gebeuren. En dit Europees fonds voor microfinanciering is het ideale instrument dat niet mag ontbreken.

Ik denk dat er niet nog eens op gewezen hoeft te worden dat deze faciliteit de oplossing is of probeert te zijn voor de armste burgers in onze samenleving, waardoor zij weer meer vertrouwen en hoop kunnen hebben in het opzetten van bedrijven en in de toekomst. Ik geloof dat wij hier niet goed beseffen welke schade deze met een tsunami vergelijkbare crisis heeft aangericht en dat er vaak wordt gesproken over de strategie om deze crisis te boven te komen. We kunnen de crisis alleen overwinnen als we het werkgelegenheidsvraagstuk oplossen. Dat probleem is namelijk ons drama en daarom moeten we proberen ervoor te zorgen dat er zo snel mogelijk wordt gehandeld en dat dit instrument stevig financieel wordt onderbouwd. Er moet veel meer geld beschikbaar worden gesteld dan de bedragen die we vanavond hebben horen noemen. Het benodigde geld mag echter niet vrijkomen door het overhevelen van middelen van het ene naar het andere instrument, want alle drie de instrumenten hebben de kredieten dringend nodig.

Ik meen dat deze 100 miljoen euro in geen geval weg moeten worden gehaald bij Progress, omdat de doelen van beide instrumenten toevallig dezelfde zijn. Er moet een volledig nieuwe begrotingspost voor komen, waaraan een veel groter bedrag moet worden toegewezen.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, ik zou allereerst de rapporteur willen bedanken voor het werk dat zij geleverd heeft, evenals onze collega's voor hun inzet voor dit nieuwe microfinancieringsinstrument.

Met dit Europese instrument kunnen microkredieten worden verleend aan kleine ondernemingen en aan personen die hun baan zijn kwijtgeraakt en voor zichzelf willen beginnen. In deze periode van financiële crisis worden de kwetsbaarste groepen, vooral werklozen en jongeren, het zwaarst getroffen. Er zijn dit jaar in de Europese Unie meer dan 3,5 miljoen banen verloren gegaan. Met dit nieuwe instrument kunnen deze mensen straks gemakkelijker aan het benodigde kapitaal komen om een bedrijfje te beginnen of te laten groeien en hun droom van een eigen zaak te verwezenlijken. We moeten niet vergeten dat meer dan een derde van de micro-ondernemingen wordt begonnen door werklozen.

Ik word in mijn eigen regio dikwijls door burgers aan mijn jasje getrokken die hulp willen bij het beginnen van hun eigen bedrijfje. Ik weet zeker dat dit nieuwe initiatief vrucht zal afwerpen door bestaande banen te behouden en nieuwe te scheppen. Het voorstel zal de drempel voor investeringen van geringe omvang verlagen en zo micro-ondernemingen een kans geven om te groeien.

Mevrouw de Voorzitter, microkredieten bieden een reële meerwaarde en daar ben ik blij mee, een meerwaarde die gepaard gaat met nieuwe begeleidende maatregelen, bijvoorbeeld op het vlak van opleiding en begeleiding, om de jongsten en werklozen garanties te bieden en steun bij hun investeringsplannen. Ik hoop dat dit nieuwe instrument voor meer werkgelegenheid zo spoedig mogelijk wordt goedgekeurd en dat het Parlement en de Raad tot een akkoord zullen kunnen komen om van dit instrument, dat onmisbaar is voor onze medeburgers, des te meer in deze crisisperiode, een blijvende voorziening te maken.

Laten we niet vergeten, beste collega's, dat het de kleine en middelgrote ondernemingen zijn die werkgelegenheid scheppen.

Raffaele Baldassarre (PPE). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, de microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid maakt deel uit van een reeks initiatieven die zijn goedgekeurd op Europees niveau, biedt werklozen de kans een nieuwe start te maken en opent voor enkele van de meest achtergestelde groepen in Europa, waaronder natuurlijk ook jongeren, de weg om een bedrijf te beginnen.

Het nieuwe instrument moet het scala aan mogelijkheden voor financiële steun aan nieuwe ondernemers bij de huidige kredietcrisis verbreden. Individuele ondernemers en oprichters van micro-ondernemingen zullen bovendien geholpen worden met begeleiding, scholing, voorbereiding en het versterken van hun vaardigheden. Daarnaast kunnen zij rekenen op rentesubsidie van het Europees Sociaal Fonds.

Gezien de huidige tijd van verminderde kredietverlening door banken en de bestaande moeilijkheden bij de toegang tot krediet moeten we de wens van de zwakkeren in onze samenleving, werklozen en achterstandsgroepen, om een bedrijf te starten met kracht steunen. Het is namelijk een van de instrumenten die ons van nut kan zijn bij het bestrijden van wat de natuurlijke uitkomst is van de financiële crisis, namelijk een werkgelegenheids crisis waar geen einde aan komt. Hoewel er signalen zijn van economisch herstel, zijn de signalen voor de werkgelegenheid nog steeds negatief.

Het is echter noodzakelijk dat de overheveling van kredieten van Progress naar dit instrument wordt stopgezet, want wij mogen niet het signaal afgeven dat er geld bij het Progress-programma wordt weggehaald. Die middelen moet elders vandaan komen en dienen vooral gekoppeld te worden aan andere Europese initiatieven. Dat kan zorgen voor een sterk imago en een grote krachtsinspanning ten behoeve van de werklozen in Europa.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, ik wil graag uw aandacht vestigen op het wezenlijke belang van microfinanciering in deze tijden van werkgelegenheids crisis. Hiermee krijgen mensen zonder werk dankzij instrumenten voor risicospreiding en financiering de kans om een nieuwe start te maken doordat deze het ondernemerschap toegankelijk maken.

Nu door de financiële crisis het aantal verstrekte leningen aanzienlijk is teruggelopen, steun ik het voorstel van de Europese Commissie om een microfinancieringsinstrument op te zetten ten behoeve van de kwetsbaarste groepen, vooral vrouwen, jongeren en werklozen.

Ik wil mij met mijn steun graag aansluiten bij mijn collega's van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) die, samen met de andere fracties – sociaaldemocraten, liberalen, conservatieven – compromisamendementen hebben opgesteld om dit microfinancieringsinstrument zo spoedig mogelijk, in 2010 al, in te voeren. Ik doe een beroep op het verantwoordelijkheidsgevoel van de Raad van ministers om in de huidige crisissituatie een snelle oplossing te vinden om de werkloosheid te bestrijden en een duurzame oplossing te vinden voor de financiering van deze microfinancieringsfaciliteit.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, het Progress-programma is een belangrijk initiatief dat de lidstaten moet helpen bij een effectieve tenuitvoerlegging van de doelstellingen op het vlak van werkgelegenheid en sociale zaken. Afgelopen week heb ik overleg gehad met de leden van het programmacomité over de tenuitvoerlegging van het Progress-programma. Ik ben tot de volgende conclusies gekomen. Ten eerste is de voorlichtingscampagne, die mogelijke begunstigen bekend moet maken met het toepassingsgebied van het programma, onvoldoende zichtbaar. Ten tweede is de meeste informatie over inschrijvingen en wedstrijden slechts in drie talen beschikbaar, te weten Engels, Duits en Frans. Voor mensen die geen van deze talen beheersen, vormt dit een effectieve drempel. Ik denk dat een herziening van de opzet van de promotiecampagne aangewezen is. We moeten zo snel mogelijk de bekendheid met het Progress-programma vergroten en in de hele Unie kennis over het programma verspreiden.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) De Europese microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale insluiting steunt de tenuitvoerlegging van eenvoudige procedures, en moet die ook steunen, opdat de betreffende personen er op een efficiënte manier gebruik van kunnen maken. Ik ben echter van mening dat de microfinancieringsfaciliteit meer gericht zou moeten zijn op mensen die hun baan zijn verloren en zich in een nadelige positie bevinden wat betreft de toegang tot de traditionele kredietmarkten en die hun eigen micro-onderneming willen starten of voortzetten, waaronder zelfstandigen.

Ik denk dat speciale aandacht moet worden besteed aan jonge mensen die, volgens de meest recente Europese statistieken, steeds langer werkloos zullen zijn of op tijdelijke basis worden aangenomen. Bovendien zal een jaarlijks verslag over het gebruik van de toegewezen fondsen de mogelijkheid bieden in de nabije toekomst een gedegen analyse uit te voeren en, indien nodig, te voorzien in een aanvulling op deze begroting. Als we geld overhevelen van het ene programma naar het andere, lopen we het risico beide programma's te ondermijnen.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, we hebben eerder vandaag gesproken over het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering en zijn nu toe aan de microkredieten. Beide instrumenten zijn dringend noodzakelijk om de gevolgen van de economische en financiële crisis in de EU te bestrijden en de Europese arbeidsmarkt te stimuleren.

We hebben beide instrumenten nodig, aangezien niet iedereen een geboren ondernemer is. Het mag ook geen doelstelling van ons werkgelegenheidsbeleid zijn om uit louter bedrijfseconomische overwegingen van werknemers die vroeger in loondienst hebben gewerkt, nieuwe zelfstandigen te maken. Voor deze groep zou eerder de typering schijnzelfstandigen op zijn plaats zijn. Daarom is het de taak van de lidstaten om op dit punt adequate voorzorgsmaatregelen te treffen. Maar voor al diegenen die de uitdaging van het werken als zelfstandige willen aangaan, moeten de middelen waarmee ze hun ondernemingen kunnen oprichten of uitbreiden, ook toegankelijk worden gemaakt. Daarbij moeten we er echter op toezien – dat geldt zowel voor het Europees Parlement als voor de lidstaten – dat de normale sociale voorzieningen in stand blijven. We hebben nieuw geld nodig voor nieuwe ideeën.

Zigmantas Bal ytis (S&D). – (LT) Ik denk dat de leden van het Europees Parlement het volkomen met elkaar eens zijn dat er op het ogenblik dringend behoefte bestaat aan deze faciliteit ter ondersteuning van microfinanciering. De leef- en werkomstandigheden zijn grondig veranderd, en de gesel van de werkloosheid die vrijwel elke staat getroffen heeft, dwingt ons ertoe specifieke voorstellen te doen om bepaalde ondersteuningsfaciliteiten te wijzigen. Tot nog toe was de meeste financiële steun bestemd voor grote ondernemingen en organisaties, en er is al vaak nadrukkelijk op gewezen dat de gewone Europese burgers tot nog toe niet of nauwelijks konden rekenen op financiële ondersteuning. Naar mijn mening is het voor een oplossing in de toekomst absoluut noodzakelijk dat de Commissie samen met het Parlement overeenstemming probeert te bereiken. 100 miljoen is nog maar het begin. Het is een eerste poging, maar ik ben ervan overtuigd dat zij kans van slagen heeft.

Vladimír  pidla, lid van de Commissie. – (CS) Dames en heren, uit het debat bleek duidelijk dat het Europees Parlement voorstander is van het fenomeen microfinanciering. Als u het mij vraagt zijn er wat de kern van

de zaak betreft dan ook geen echte twistpunten; het Parlement en de Raad zijn het in grote lijnen met elkaar eens.

De financiering van het geheel echter blijft nog een open vraag. Tel daarbij op dat ook deze kwestie onderdeel uitmaakt van de medebeslissingsprocedure en het is duidelijk dat we hard op zoek zullen moeten naar een compromis. Het doet me dan ook buitengewoon deugd dat ik in het debat een grote bereidheid hebben kunnen aantreffen om de onderhandelingen met de Raad onverwijld te heropenen. Ik heb zelfs een aantal aanzetten tot compromissen kunnen ontwaren in het debat.

De Commissie kreeg veel kritiek te verduren in dit debat. Concreet gesteld werd er vaak gesproken over het Progress-programma en de toepassing ervan binnen het kader van het nieuwe instrument. Ik wil in verband hiermee opmerken dat de Commissie hier niet bepaald een eenvoudige kwestie voor zich had liggen. Zij moest namelijk binnen het kader van de huidige begroting zien te blijven, dus binnen het kader van het interinstitutioneel akkoord en kon dus alleen gebruikmaken van het geld dat er daadwerkelijk was. We hebben bij de besluitvorming over het gebruik van de middelen van het Progress-programma uitermate zorgvuldig gekeken naar de gevolgen en zijn tot de conclusie gekomen dat hoewel dit geen ideale oplossing is, het waarschijnlijk toch in ieder geval een van de haalbare oplossingen is.

Er viel in het debat met grote regelmaat het woord *Taschentricks*, oftewel het overhevelen van geld vanuit de ene zak naar de andere. Laat ik duidelijk stellen dat daar in dit geval absoluut geen sprake van is. Uit alle analyses blijkt overduidelijk dat geld dat ingezet wordt voor microkredieten onderhevig is aan een multiplicatoreffect van naar schatting een factor vijf. Met andere woorden: in een ander programma zou dit geld een factor 1 opleveren en in het microkredietprogramma theoretisch wel tot een factor 5. Wat dit betreft gaat het dus beslist niet louter om het overhevelen van geld van de ene naar de andere zak, maar juist om een nieuw soort gebruik van geldelijke middelen. Ik herhaal dat dit absoluut geen makkelijke beslissing was en ik denk ook niet dat dit de enige mogelijke oplossingsrichting was. Ik twijfel er niet aan dat er in de zoektocht naar een compromis een naar ik tenminste hoop goede basis gevonden zal worden.

De achterliggende gedachte van microkredieten is dat kleine en zeer kleine ondernemingen in het huidige financiële systeem volstrekt onvoldoende toegang hebben tot financiering, of anders gezegd: dat dit systeem onvoldoende gebruik maakt van het menselijk kapitaal dat aanwezig is in leden van zogeheten kwetsbare groepen. Voor mij is dit een flagrante verkwisting van kansen en ik ben dan ook blij dat de Commissie dit instrument heeft voorgesteld en dat het Parlement er zo positief tegenover staat.

Zoals ik al zei, gaat het er hier om het in de mensen aanwezige kapitaal te ontsluiten, het menselijk kapitaal in personen die er onder andere omstandigheden geen normaal gebruik van zouden hebben kunnen maken. Verder is het van groot belang dat we onze tijd goed gebruiken. Een overdreven lang debat zou naar mijn mening volledig indruisen tegen het wezen van dit instrument, dat juist in tijden van crisis zo broodnodig is. Maar ik denk dat we dit instrument ook in normale tijden nodig zullen hebben en dat het een permanent onderdeel zal gaan uitmaken van het Europees arbeidsmarktbeleid en het Europees economisch beleid.

Kinga Göncz, rapporteur. – (HU) Ik dank u voor de ondersteunende opmerkingen en commentaren. Ik deel de mening van degenen die hun teleurstelling hebben geuit over het gebrek aan enige compromisbereidheid van de Raad. Daarnaast wil ik tegen de commissaris zeggen dat als we uitsluitend middelen uit Progress overhevelen, de boodschap die daarmee wordt uitgedragen is dat we ons bij sociale insluiting alleen steun voor de meest kwetsbaren kunnen voorstellen als we de middelen daarvoor weghalen bij een fonds dat hetzelfde doel dient, omdat we geen enkel ander fonds kunnen vinden. Ik vind dat onaanvaardbaar.

De medebeslissingsprocedure houdt ook in dat iedereen, alle partijen, actie moeten ondernemen. Het Parlement had verscheidene aanbevelingen en voorstellen gedaan over dit onderwerp, terwijl de Raad en de Commissie niet met voorstellen kwamen die hadden kunnen bijdragen aan het bereiken van een akkoord. Graag zeg ik tegen Elisabeth Schroedter dat het feit dat we Progress hier verdedigen onze overtuiging – de gezamenlijke overtuiging dat we toch bereid zijn tot een compromis te komen – weergeeft dat dit programma zo spoedig mogelijk moet worden uitgevoerd.

De hulp zal pas echt waardevol zijn als het programma aan het begin van 2010 daadwerkelijk van start kan gaan. Als het Parlement hier deze week voor stemt, heeft het er alles aan gedaan om het programma aan het begin van 2010 van de grond te laten komen. Aangezien het Parlement vermoedelijk zal stemmen voor de 25 miljoen euro die het uit eigen middelen zal betalen voor het volgende jaar, en als het Parlement voor het totaalbedrag stemt, is dat voldoende voor de Commissie om de overeenkomsten te sluiten waarmee het programma kan worden opgestart.

Ik denk dat hierin de constructieve benadering van het Parlement tot uitdrukking komt. Ik vind dit programma vanuit het oogpunt van sociale insluiting zeer belangrijk en ik wil de collega's die het hebben gesteund, vragen ons niet het volledige bedrag uit het Progress-programma weg te laten halen en ook voor middelen te lobbyen bij hun eigen regeringen, aangezien in de Raad de regeringen van deze landen zitten.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Corina Crețu (S&D), schriftelijk. – (RO) De economische crisis is een ernstige maatschappelijke crisis geworden waarvoor we nog geen oplossing hebben gevonden. Helaas heeft een van de indicatoren die zouden kunnen bijdragen tot herstel, namelijk het leningenniveau, sinds 1991 een recorddiepte bereikt en is de leningverstrekking in de nieuwe lidstaten, waaronder Roemenië, vrijwel ingestort. Dit is een van de elementen die een schaduw werpen op de vooruitzichten om uit de recessie te komen. Onder deze omstandigheden ben ik verheugd over het voorstel van de Europese Commissie om de microfinancieringsfaciliteit te creëren.

Om ervoor te zorgen dat maatregelen voor sociale insluiting effectief zijn, dient deze faciliteit echter als apart begrotingsonderdeel te worden opgenomen. De herverdeling van de fondsen uit het Progress-programma zou gevolgen hebben voor de specifieke richtsnoeren van dit programma voor communautaire maatregelen en een alarmerend signaal afgeven over de sociale openheid van een Europese uitvoerende macht, die tot op heden helaas zeer weinig maatschappelijk betrokkenheid heeft getoond.

De crisis raakt alle soorten kwetsbare mensen, maar we mogen niet voorbijgaan aan de ernst van jeugdwerkloosheid. Het feit dat een op de vijf jongeren in Europa geen baan heeft kan enorme economische en sociale gevolgen hebben, evenals gevolgen op demografisch en criminaliteitsvlak. Daarom denk ik dat we meer aandacht moeten besteden aan het verbeteren van de kansen van jongeren om de arbeidsmarkt te betreden.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), schriftelijk. – (RO) Sinds afgelopen najaar hebben meer dan 5 miljoen Europese burgers hun baan verloren, wat betekent dat 22,5 miljoen mensen in Europa nu werkloos zijn. In dit verband mogen we niet voorbijgaan aan het ernstige werkloosheidsniveau onder jongeren. Het is zeer zorgwekkend dat één op de vijf jongeren in Europa geen baan heeft. Dit heeft gevolgen op economisch en sociaal gebied, maar ook op demografisch en criminaliteitsvlak. In sommige landen is het percentage werkloze jongeren zelfs hoger dan het nationale percentage werklozen. In Letland is één op de drie jongeren bijvoorbeeld werkloos, terwijl ongeveer 43 procent van de Spaanse burgers jonger dan 25 geen baan heeft. Ik ben van mening dat er meer aandacht moet worden besteed aan jongeren. In dit verband zal het door de Europese Commissie genomen initiatief inzake microfinancieringsprogramma's, als apart begrotingsonderdeel, bijdragen aan het aanmoedigen en motiveren van jongeren om de arbeidsmarkt te betreden en daarmee het toegenomen werkloosheidscijfer onder deze groep terugdringen.

Iosif Matula (PPE), schriftelijk. – (RO) De huidige inspanningen op zowel EU- als nationaal niveau moeten worden uitgebreid om het aanbod van mikrokredieten te vergroten. De Europese microfinancieringsfaciliteit dient een nuttige steun te zijn voor werklozen en kwetsbare mensen die een micro-onderneming zouden willen opzetten of leiden. Ik ben van mening dat de Europese microfinancieringsfaciliteit een aparte kredietlijn moet hebben, aangezien de begunstigden van deze regeling anderen zijn dan die van het Progress-programma. De fondsen van het Progress-programma mogen in deze crisisperiode onder geen beding worden beperkt, aangezien ze bedoeld zijn voor de kwetsbaarste groepen. Tevens vind ik dat de Europese microfinancieringsfaciliteit over voldoende middelen moet beschikken om ervoor te zorgen dat de regeling haar doelstellingen op het gebied van werkgelegenheid en sociale insluiting behaalt. Zowel de lidstaten als de EU als geheel moeten het Progress-programma tijdens deze mondiale crisis op efficiënte wijze ten uitvoer blijven leggen.

19. Veiligheid van speelgoed (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de Commissie over de veiligheid van speelgoed.

Günter Verheugen, vicevoorzitter van de Commissie. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, elk jaar voeren we voor kerst een discussie over speelgoed. Dat is ook prima, want dat is de periode waarin de mensen het meest in speelgoed zijn geïnteresseerd. Ik ben erg blij dat we deze discussie ook dit jaar weer voeren, de

veiligheid van speelgoed is immers een zorg die Parlement, Raad en Commissie delen, en waaraan we gezamenlijk de hoogste eisen verbinden.

Aanleiding voor het debat van vanavond zijn berichten in de media in één enkele lidstaat, namelijk in Duitsland. De berichten zijn afkomstig van het *Bundesinstitut für Risikobewertung* (Bondsinstituut voor risicobeoordeling) en van de *Technischer Überwachungsverein* (Technische Keuringsdienst, (TÜV)). Beide instellingen hebben zich niet direct tot de Commissie gewend. Ook de Duitse regering heeft dat tot nu toe in deze kwestie nog niet gedaan. Ons is dus ook niet meer bekend dan de informatie die in de persverklaringen van beide instellingen stond en in de Duitse kranten te lezen was. Niettemin gaat het om een onderwerp dat we zo serieus moeten nemen dat we, hoewel we alleen maar uit kunnen gaan van berichten in de media, ons hier intensief mee bezig moeten houden.

Uit de analyse van de berichten waarover we beschikken, blijkt dat we ons met vier verschillende onderwerpen moeten bezighouden. Het eerste onderwerp is een vraag die eenvoudig te beantwoorden is. Volgens de verklaringen van de TÜV voldoet een aanzienlijk deel van het speelgoed dat op de Duitse markt is getest, niet aan de geldende wettelijke voorschriften in de Europese Unie. Dames en heren, op dit punt zijn de regels volstrekt duidelijk. Als een lidstaat een dergelijke vaststelling doet, is hij verplicht alle andere lidstaten en de Europese Commissie onmiddellijk daarvan op de hoogte te stellen en de vereiste maatregelen te treffen. Die maatregelen kunnen zo verstrekkend zijn dat deze producten direct uit de handel worden genomen, en wel in heel Europa, en dat er ook een invoerverbod wordt ingesteld als deze producten buiten de Europese Unie zijn gefabriceerd. Ik hoop dat de Duitse autoriteiten dienovereenkomstig nu heel speedig via RAPEX de andere lidstaten en de Commissie op de hoogte zullen stellen. Ik zeg u hierbij toe dat voor het geval er invoerverboden nodig zijn, de Commissie onmiddellijk en zonder enige vertraging met dergelijke verboden zal instemmen. Maar zoals gezegd is er momenteel geen informatie van de kant van de Duitse autoriteiten die daarop wijst.

Het toezicht op de markt – ik kan dat niet genoeg benadrukken – valt volledig onder de bevoegdheid van de lidstaten. De Europese Commissie en ook het Parlement of de Raad hebben niet de beschikking over middelen waarmee ze toezicht op de markt kunnen uitoefenen. Daarover beschikken alleen de lidstaten. Ze zijn echter, ook conform de vigerende richtlijn betreffende de veiligheid van speelgoed, wettelijk verplicht dit markttoezicht uit te voeren. En wanneer ik in de Duitse media lees dat het twijfelachtig is of de markttoezichtautoriteiten aan de in de nieuwe Speelgoedrichtlijn vastgelegde eisen kunnen voldoen, dan kan ik alleen maar zeggen dat het de plicht van de Duitse regering is, ervoor te zorgen dat de Duitse markttoezichtautoriteiten daartoe in staat zijn. Mij dunk dat deze vraag dus relatief duidelijk te beantwoorden is.

Ook de tweede kwestie is niet moeilijk. Het is een oud onderwerp dat het Parlement in verband met de goedkeuring van de Speelgoedrichtlijn diepgaand behandeld heeft en waarover, na een spannende hoofdelijke stemming in dit Parlement, een duidelijk en ondubbelzinnig meerderheidsbesluit is genomen. Het ging om de kwestie van de verplichte certificering van speelgoed door een derde partij. Dit voorstel werd door Duitsland ingebracht. De technische keuringsdiensten zaten achter het voorstel, dat terecht werd afgewezen, aangezien bij speelgoed dat normaal gesproken technisch niet gecompliceerd is, de certificering door een derde partij volstrekt niet voor meer veiligheid zorgt. Hier wordt immers alleen het prototype gecertificeerd.

Het probleem bij speelgoed is echter niet het prototype. De praktijk heeft uitgewezen dat het probleem de vraag is of de toeleveranciers en alle andere partijen in de waardeketen tijdens het gehele productieproces de door ons gestelde hoge eisen daadwerkelijk naleven. Bij speelgoed blijven we, net als bij andere producten, vasthouden aan het principe dat de producent de volledige verantwoordelijkheid op zich moet nemen dat een product aan de toepasselijke wetgeving voldoet. De producenten mogen niet van deze verantwoordelijkheid worden ontslagen, waar ter wereld ze zich ook maar bevinden.

Als er in een bepaald land problemen zijn met de betrouwbaarheid, dan moeten we met dat land bespreken hoe de productieomstandigheden in dat land kunnen worden verbeterd. Dat is nu precies wat de Europese Commissie al doet. Dan heb ik het over China. We hebben nauw en intensief contact met China over de vraag hoe we er daadwerkelijk voor kunnen zorgen dat de productievoorwaarden in dit land, verreweg de grootste producent van speelgoed ter wereld, aan onze eisen voldoen. We hebben op dit punt zeker vooruitgang geboekt, maar we moeten onze inspanningen beslist voortzetten.

Het derde probleem heeft betrekking op chemische stoffen en zware metalen in speelgoed, een buitengewoon moeilijk en delicaat onderwerp. Bij de opstelling van de Speelgoedrichtlijn heb ik mijn medewerkers gevraagd uit te gaan van het politieke richtsnoer dat er regels zouden worden vastgelegd die zo streng mogelijk waren, zo streng mogelijk. De Raad en het Parlement waren dezelfde mening toegedaan. De grenswaarden in de

nieuwe Speelgoedrichtlijn, die vanaf 2011 geleidelijk wordt ingevoerd, komen dus overeen met de inzichten van de wetenschap ten tijde van de goedkeuring van de richtlijn.

We wisten evenwel dat het hier om een evolutionair proces gaat. De wetenschap is immers voortdurend in ontwikkeling, er zijn steeds weer nieuwe onderzoeksresultaten en nieuwe inzichten. Daarom hebben we bewust met elkaar de richtlijn zo opgesteld dat nieuwe wetenschappelijke inzichten die aantonen dat er risico's zijn die we tot dan toe niet hadden gezien, en dat vastgestelde grenswaarden te hoog zijn, met medewerking van het Parlement zeer snel via een comitologieprocedure in de richtlijn kunnen worden opgenomen. Volgens de bestaande wetgeving die het Europees Parlement heeft aangenomen, moet het bevoegde wetenschappelijk comité zich buigen over het beoordelen van de risico's van producten.

Dit jaar is er tweemaal sprake geweest van aanwijzingen dat er mogelijk nieuwe inzichten zijn ontstaan. De eerste aanwijzing was een brief van de Duitse minister van Voedselvoorziening, Landbouw en Consumentenbescherming die ik afgelopen voorjaar ontving. Deze brief ging over cadmium. Ik heb vervolgens direct opdracht gegeven deze kwestie aan het wetenschappelijk comité voor te leggen, niet alleen ten aanzien van cadmium, maar ook van andere zware metalen. Het resultaat van dit onderzoek wordt in de eerste helft van 2010 verwacht, uiterlijk eind juni. Mocht blijken dat er inderdaad sprake is van nieuwe inzichten, dan zullen we onmiddellijk een voorstel indienen om de richtlijn, die nog niet eens in kracht is getreden, op dit punt aan te scherpen, zodat deze vervolgens met de aangescherpte grenswaarden in 2011 van kracht wordt.

Het tweede geval ligt wat gecompliceerder en is moeilijk te verklaren. Het heeft betrekking op polycyclische aromatische koolwaterstoffen, zogenaemde PAK's, waarmee we allemaal dagelijks in aanraking komen. Het is onvoorstelbaar waar we allemaal mee te maken hebben. Ook hier hebben we aanwijzingen dat de vastgestelde grenswaarden voor deze polycyclische aromatische koolwaterstoffen mogelijk te hoog zijn. Het wetenschappelijk comité houdt zich met dit geval bezig. Het resultaat zal eveneens tijdig beschikbaar zijn, zodat we correcties kunnen aanbrengen.

Ik wil hierbij graag even aanmerken dat we hier te maken hebben met een probleem dat wij als politici nauwelijks kunnen oplossen. Het gaat hier om technische vraagstukken die ontzettend complex zijn. Ik moet eerlijk bekennen dat ik de buitengewoon gecompliceerde natuurwetenschappelijke beschouwingen die mij worden voorgelegd niet altijd begrijp. Ik kan mij niet voorstellen dat er in dit Parlement veel leden zijn, ook als alle leden vanavond aanwezig zouden zijn, die dat wel zouden kunnen. We kunnen dit niet, want we zijn daar niet voor opgeleid. Tot op zekere hoogte moeten we ons vertrouwen dus in onze deskundigen stellen. Dat is het probleem.

We weten immers allemaal dat de geschiedenis van de wetenschap tal van voorbeelden kent waarbij een algemeen erkende leer onjuist bleek te zijn. Er zijn vele voorbeelden te noemen uit de geschiedenis van de wetenschap, waarbij zogenaemde minderheidsstandpunten uiteindelijk juist bleken te zijn. Hoe zouden wij als politici in staat zijn beslissingen te nemen over zaken waarover wetenschappers van mening verschillen? Dat zijn we niet. Hier bestaat een risico dat bij ons beroep hoort en dat we niet kunnen vermijden.

Binnen de Europese instellingen hanteren we als regel dat we gevolg geven aan de aanbevelingen van de bevoegde wetenschappelijke comités. Dat hebben we in dit geval ook gedaan. Maar eerlijk gezegd neem ik deze kwestie zo serieus dat elke aanwijzing, hoe klein ook, dat er mogelijk nieuwe inzichten zijn ontstaan – zelfs als we dit alleen maar uit de krant vernemen – door de Commissie zo serieus wordt genomen dat de kwestie aan de wetenschappers wordt voorgelegd.

Het laatste onderwerp is een vervelende kwestie. Hier moet ik toch echt zeggen dat ik van een instituut dat bij de regering van een lidstaat hoort, had verwacht dat het de minimale wetenschappelijke fatsoensnormen in acht zou nemen. Het *Bundesinstitut für Risikobewertung* beweerde dat we, voor banden, met betrekking tot polycyclische aromatische koolwaterstoffen een grenswaarde zouden hanteren die honderdmaal strenger is dan de grenswaarde voor kinderspeelgoed. Deze bewering, waarvan uitgebreid verslag is gedaan in de Duitse media, is schandelijk. Het is werkelijk ongehoord, en de wetenschappers van dat instituut weten dat zeer goed.

De waarheid is dat de regels die voor de productie van banden gelden, met name voor de oliën die daarbij worden gebruikt, opgesteld zijn in de periode voor REACH en voor de richtlijn betreffende de veiligheid van speelgoed en dat hier één van die stoffen als referentiewaarde wordt gehanteerd. Deze stof staat echter voor een groep van ongeveer honderd andere stoffen. U moet hier dus uitgaan van de referentiewaarde maal honderd. Dan komt u precies uit bij de drempelwaarde die ook voor andere producten in de Europese Unie is vastgesteld.

Met andere woorden, aangezien de drempelwaarde die bij de productie van banden van kracht is voor het gebruik van bepaalde oliën, is afgestemd op het allerkleinste nog meetbare aandeel van deze stoffen in het product, is dat bij speelgoed precies zo. Het aandeel is gedefinieerd op basis van het allerkleinste nog meetbare aandeel. Ik kan dit Bondsinstituut hier slechts verzoeken deze bewering, die de mensen in verwarring brengt en onhoudbaar is, terug te nemen. Het is echt onacceptabel dat we ons met een dergelijke kwestie bezig moeten houden.

Samenvattend wil ik zeggen dat we met de Speelgoedrichtlijn een richtlijn hebben opgesteld die naar eer en geweten strookt met hetgeen ten tijde van de goedkeuring van de richtlijn mogelijk was. Bovendien hebben we de richtlijn zo opgesteld dat nieuwe inzichten te allen tijde zo kunnen worden verwerkt dat onze veiligheidseisen voor speelgoed steeds aansluiten bij de laatste ontwikkelingen op het gebied van onderzoek en wetenschap.

Andreas Schwab, *namens de PPE-Fractie*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, ik wil u danken voor uw duidelijke en aannemelijke verklaringen ten aanzien van de grenswaarden die nu ter discussie staan. Ik wil daarom namens de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten) – die met Marianne Thyssen destijds ook de rapporteur voor de Speelgoedrichtlijn heeft geleverd – duidelijk maken dat ook wij ten aanzien van alle gevaarlijke stoffen een volledige bescherming tot stand willen brengen en willen handhaven. We zijn ons ervan bewust dat we op dit punt een speciale verantwoordelijkheid hebben voor de gezondheid van onze kinderen en daarmee voor onze toekomst.

Juist voor kerst – u hebt daar al op gewezen, mijnheer de commissaris – moeten ouders en grootouders er zeker van kunnen zijn welk speelgoed veilig is voor hun kinderen of kleinkinderen, welk speelgoed ze voor hun kinderen of kleinkinderen kunnen kopen. Net als u roep ik om die reden de markttoezichtautoriteiten in de lidstaten, met name in Duitsland, op om hun plichten te vervullen en gevaarlijk speelgoed uit de handel te nemen. Ik ben van mening dat we destijds de juiste beslissing hebben genomen toen we besloten de certificering door derden niet als algemeen beoordelingscriterium voor speelgoed toe te passen.

Wat de grenswaarden betreft, hebben we – zoals u hebt gezegd – een jaar geleden al een vergelijkbare oproep gedaan. Destijds heb ik u per brief gevraagd het wetenschappelijk comité van de Commissie in te schakelen. Daarvoor ben ik u buitengewoon erkentelijk. Ik heb destijds geprobeerd andere wetenschappelijke standpunten uit Duitsland te vergaren, waarover ik inmiddels de beschikking heb. Ik citeer uit een studie van het *Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt Stuttgart*: “De hogere migratielimieten van de nieuwe richtlijn en de vergelijking van deze limieten met de vijftien jaar oude waarden van DIN EN 713 zijn uiteindelijk vaktechnisch moeilijk te evalueren”.

Dientengevolge denk ik ook dat ik een misverstand uit de weg kan ruimen. Het gaat hier niet om iets waar de wetenschap zich met een jantje-van-leiden van afmaakt onder het motto: “We willen dat niet uitvoeriger onderzoeken, omdat we het niet willen begrijpen”. Maar het gaat daadwerkelijk om een moeilijk conflict tussen deskundigen dat klaarblijkelijk door een instituut in Duitsland wel heel fel wordt uitgevochten. Toch roep ik u op, mijnheer de commissaris, om al het mogelijke te doen om de betrokken wetenschappelijke instellingen met elkaar in contact te brengen, opdat men het ten slotte eens kan worden over een wetenschappelijk betrouwbare opvatting.

Sylvana Rapti, *namens de S&D-Fractie*. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, elk jaar moeten ouders brieven met verlanglijstjes doorgeven aan de kersman. Op die verlanglijstjes staat het speelgoed dat kinderen willen. Een van die speelgoedjes zou dit hier kunnen zijn, en dit hier zou een van de 104 speelgoedjes kunnen zijn die gecontroleerd zijn door het Duitse bondsinstituut dat bevoegd is voor de risicobeoordeling van consumentengoederen.

Ik heb zojuist in feite de commissaris het instituut horen laken omdat het zijn werk heeft gedaan. Ik heb ook gehoord hoe hij de wetenschappers de verantwoordelijkheid heeft gegeven. Ik heb gehoord hoe hij de lidstaten die toezicht moeten uitoefenen de verantwoordelijkheid heeft gegeven. Ik heb naar dit alles met grote belangstelling geluisterd en ik heb hem ook voortdurend in aller eerlijkheid en aan de hand van onweerlegbare cijfers horen zeggen dat elke richtlijn op gezette tijden wordt verbeterd aan de hand van nieuwe gegevens. Alleen daaruit blijkt al dat het Duitse bondsinstituut zijn werk correct heeft gedaan, en dus moeten wij daar rekening mee houden.

Wat de richtlijn betreft, deze zal worden toegepast met ingang van 2011 – wat de chemische stoffen betreft zal 2014 zoals u weet het jaar van toepassing zijn. Dan nog het volgende: op 17 december, overmorgen dus, zal elke lidstaat de Commissie zijn plan voorleggen met betrekking tot de verordening inzake markttoezicht.

Deze zaken houden rechtstreeks verband met de kerstmarkt. Ze houden rechtstreeks verband met de gezondheid van onze kinderen die met speelgoedjes spelen die wij voor ze gekocht hebben. Tot slot is het heel belangrijk dat niet alleen elk jaar om deze tijd over speelgoed wordt gesproken. Eigenlijk zou de discussie over speelgoed en de veiligheid van speelgoed het hele jaar door gevoerd moeten worden, en dat is iets waar de Commissie verantwoordelijk voor is.

Jürgen Creutzmann, *namens de ALDE-Fractie.* – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa ondersteunt de uitspraken van het *Bundesinstitut für Risikobewertung*, namelijk dat voor de beoordeling van kankerverwekkende stoffen het Alara-beginsel, d.w.z. het beginsel “*as low as reasonably achievable*”, moet gelden.

Ten tweede verzoeken we de Commissie met het oog daarop te controleren of dit beginsel ook door de in de Speelgoedrichtlijn vastgelegde grenswaarden wordt gerealiseerd.

Ten derde roepen we de Commissie op, indien dit niet het geval is, ervoor te zorgen dat tot de tenuitvoerlegging van de Speelgoedrichtlijn door de lidstaten uiterlijk in het jaar 2011 de grenswaarden in de richtlijn zo worden vastgelegd dat de gezondheid van kinderen geen moment in gevaar wordt gebracht door weekmakers die in speelgoed zijn verwerkt.

Ten vierde is in de Speelgoedrichtlijn het beginsel vastgelegd dat chemische stoffen die mogelijk kankerverwekkend of mutageen zijn of schadelijk voor de voortplanting, niet zijn toegestaan. Dit beginsel moet met het oog op bereikbare onderdelen van speelgoed worden gehandhaafd. Dit moet daadwerkelijk tot stand worden gebracht door de vastgestelde grenswaarden, anders heeft een dergelijke richtlijn geen waarde.

Ten vijfde moet hiervoor in het bijzonder het toezicht op de markt worden verbeterd en doeltreffender worden gemaakt, aangezien het bij de overschrijding van de grenswaarden die de Unie heeft vastgelegd, doorgaans gaat om speelgoed dat in de Europese Unie is ingevoerd. Als het markttoezicht doeltreffender is, kan natuurlijk ook bij speelgoed dat in de EU is geproduceerd, worden gecontroleerd of de grenswaarden hierbij ook worden nageleefd.

Ten zesde is het absoluut onacceptabel dat er voor de invoer in de EU, mocht dit het geval zijn, lagere normen zouden moeten gelden dan bijvoorbeeld voor de invoer in de Verenigde Staten. Het dreigement dat de Duitse minister van Voedselvoorziening, Landbouw en Consumentenbescherming, Ilse Aigner, heeft geuit, namelijk dat ze zogenoemd giftig speelgoed zo nodig eigenhandig zal verbieden, is echter naar mijn mening absoluut niet de juiste weg om vertrouwen te scheppen in de Europese interne markt. Dit dreigement werkt volledig contraproductief. Nationaal populisme maakt niet alleen inbreuk op het vertrouwen in de Europese instellingen, maar is ook schadelijk voor de Duitse Bondsregering, omdat zij haar goedkeuring heeft gegeven aan de Speelgoedrichtlijn.

Heide Rühle, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, wij hebben dit debat aangevraagd om recht te zetten en op te helderen welke verwijten kloppen en bij welke verwijten het om goedkoop populisme gaat. Dat was de achtergrond. We hadden verwacht dat de Commissie eerder de pers zou inlichten, maar als deze kwestie vandaag via dit debat kan worden rechtgezet, zijn we ook buitengewoon tevreden.

Ik ben ingenomen met de aankondiging dat u controles met betrekking tot zware metalen en weekmakers gaat doorvoeren. Ik vind dat ook dringend noodzakelijk. Ik wil onder de aandacht brengen dat het aantal nieuwe gevallen van kanker bij kinderen die jonger zijn dan 15 jaar, van 1980 – het begin van de documentatie van de gegevens daarover – tot 2006 met meer dan 50 procent is toegenomen.

Kanker is doodsoorzaak nummer twee bij kinderen en daarom moeten we nu optreden. We moeten controleren of deze cijfers kloppen en we moeten onze reactie daarop afstemmen. En als uit deze nieuwste studie van het Duitse Bundesinstitut für Risikobewertung blijkt dat de herziene Speelgoedrichtlijn onvoldoende bescherming biedt tegen kankerverwekkende weekmakers, dan moeten we daar wat aan doen.

Het kan niet zo zijn dat kinderen waarvan de huid slechts één uur in aanraking komt met speelgoed, een veelvoud van de kankerverwekkende stoffen kunnen opnemen die in de rook van veertig sigaretten zit. Het gebruik van deze stoffen kan worden vermeden. In deze studie wordt aangetoond dat dat technisch mogelijk is. 70 procent van het verkochte speelgoed ligt onder de drempelwaarde. Het is daarom altijd mogelijk ook van de rest van het speelgoed te eisen dat dit aan de grenswaarden voldoet. Het is waarschijnlijk een

prijskwestie, maar als de veiligheid van kinderen in gevaar is, kunnen we dit niet alleen aan de markt overlaten. Dan moet de politiek optreden en de drempelwaarden dienovereenkomstig aanpassen en verhogen.

Natuurlijk zijn de lidstaten verantwoordelijk voor het toezicht op de markt, en niet Europa, het Parlement of de Commissie. Ook wij hebben Duitsland meer dan eens opgeroepen zijn taken op het gebied van het markttoezicht serieus te nemen en dit ook door daden te laten zien. Dat wil echter op generlei wijze zeggen dat we niet moeten optreden als er twijfel over bestaat of onze drempelwaarden wel gelijke tred houden met de ontwikkelingen in de wetenschap. Daarom hoop ik dat de nieuwe Commissie – en ik wil haar daartoe ook oproepen – zo snel mogelijk met voorstellen komt, zodat we de overeenkomstige grenswaarden via een comitologieprocedure kunnen aanpassen.

Marianne Thyssen (PPE). - Voorzitter, geachte commissaris, collega's, de veiligheid van kinderen, uiteindelijk onze kleinste en kwetsbaarste consumenten, zijn voor de EVP-Fractie en voor ons allemaal hier altijd een prioriteit geweest en het is precies daarom dat we een jaar geleden een nieuwe strenge speelgoedrichtlijn hebben goedgekeurd. Dankzij de uitstekende samenwerking met de commissaris en zijn diensten, met het Raadsvoorzitterschap en met de parlementscollega's over alle fracties heen, hebben we dat titanenwerk overigens snel, en wel in één enkele lezing, kunnen afwerken. In elk van onze instellingen waren we ervan overtuigd dat we de strengste wetgeving van de wereld hadden uitgewerkt, wetgeving die tot in China en de Verenigde Staten met aandacht werd gevolgd.

Als Parlement hebben wij ons wijs gedragen wat het *third party certification* betreft en hebben we ons bijzonder streng opgesteld wat de normen inzake chemische stoffen betreft, ik denk aan de allergenen, ik denk ook aan de zware metalen; voor de CMR kozen we voor een totaalverbod met enkel uitzonderingen onder heel strikte voorwaarden. Het is een wetgeving met een overgangperiode, maar dat is logisch, dat is inherent aan het systeem en het is een overgangperiode die alleszins korter is dan wat de industrie beweerde aan te kunnen. Collega's, ofwel hebben we ons grondig vergist en schoten we tekort in die wet, ofwel zijn de wetenschap en de techniek zodanig geëvolueerd en moeten we de wet nu al aanpassen, hetgeen via comitologie heel snel kan, ofwel is er niets fout en dan mogen we niet nodeloos inspelen op de angst van de mensen en hun terechte zorg voor de veiligheid van hun kinderen. Ik heb de commissaris gehoord, ik heb de commissaris geloofd en ik stel vast dat de Europese Commissie doet wat ze moet doen.

Stellen we dan nog overtredingen vast op het veld, dan denk ik dat we er dan ook nog in die zin gerust op moeten zijn, dat we weten dat er markttoezicht is en dat dat markttoezicht ook werkt. We hebben dan ook twee vragen: is de wetgeving nog bij de tijd en is het markttoezicht afdoende? Als we op beide vlakken ja krijgen, dan moeten we de mensen duidelijk maken dat ze zich geen zorgen hoeven te maken en dan moeten we ons echt niet overgeven aan populisme.

Christel Schaldemose (S&D). - (DA) Mevrouw de Voorzitter, ik wil graag u, mijnheer de commissaris, bedanken voor uw inleiding. Als ik u goed heb begrepen, wilt u ervoor zorgen dat er een onderzoek komt naar de vraag of er in Duitsland daadwerkelijk te veel giftige stoffen in kinderspeelgoed zitten, zoals het onderzoek aangeeft. Als ik dat inderdaad juist heb begrepen, vind ik het een goed idee. Het is van uitzonderlijk belang dat we snel handelen. Indien we enige reden hebben om te vermoeden dat de veiligheid van onze kinderen in gevaar is, moeten we optreden. Natuurlijk zouden wij ook graag zien dat de Commissie zo snel mogelijk het Parlement informeert over wat er in deze zaak waar is. In het geval van weekmakers in speelgoed wil ik echter opmerken dat er een aantal onderzoekers zijn die stellen dat er in dit opzicht in feite geen veilige grens is. De enige veilige maatregel is dat we weekmakers geheel uit kinderspeelgoed weren. Ik ben echt van mening dat we wat dit punt betreft stelling moeten nemen en overwegen of we de regels niet moeten aanscherpen. Ik ben er niet zeker van dat de regels goed genoeg zijn, zelfs niet in de nieuwe Speelgoedrichtlijn.

In dit verband wil ik echter nog een andere kwestie aan de orde stellen. Anderhalve maand geleden ontvingen wij namelijk een onderzoek van de Commissie aangaande de nieuwe markttoezichtwetgeving en hoe deze is omgezet in de individuele lidstaten. Het is weliswaar juist dat het de taak van de lidstaten is om ervoor te zorgen dat het markttoezicht functioneert, maar gebleken is dat, hoewel we de regels hebben aangescherpt, slechts twee lidstaten meer geld hebben gereserveerd voor markttoezicht. Dat zou beter moeten kunnen. Juist om vreselijke toestanden met onveilig speelgoed op de markt te voorkomen hebben we behoefte aan een wezenlijk beter markttoezicht. Derhalve hoop ik dat de Commissie ervoor zal zorgen dat de lidstaten dit tot stand brengen.

Anna Hedh (S&D). – (SV) Mevrouw de Voorzitter, ik wil commissaris Verheugen bedanken omdat hij hiernaartoe is gekomen om ons informatie te geven over deze belangrijke kwestie. We hebben een zeer grote verantwoordelijkheid om te verzekeren dat onze kinderen niet ziek worden of aan risico's worden blootgesteld.

Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om een paar vragen te stellen met betrekking tot de toezeggingen die de Commissie deed in het kader van de onderhandelingen voor de stemming in de eerste lezing, maar ook voor de stemming over de Speelgoedrichtlijn in de plenaire vergadering.

De fracties die mee onderhandelden, stemden er onder andere mee in om bepaalde beperkingen van de geluidssterkte te schrappen. In de formuleringen die door de vakcommissie werden goedgekeurd, stonden immers specifieke geluidssterkten in decibel. De Commissie zei dat die geluidssterkten te hoog zouden kunnen zijn en beloofde in plaats daarvan een norm op te stellen op basis van maximale geluidssterkten voor aanhoudende en korte geluiden. Hoeveel staat de Commissie met haar inspanningen om te verzekeren dat speelgoed geen gehoorschade kan veroorzaken? Wanneer mogen we een norm verwachten voor de maximale geluidssterkte van speelgoed?

Ik wil ook de kwestie van de grootte van de lettertekens van waarschuwingen aan de orde stellen. Ook met betrekking tot deze kwestie kregen we te horen dat ze opgelost zou worden via normalisatie. Welke regels moeten hier volgens de Commissie toegepast worden? Wanneer mogen we een norm verwachten die een minimale grootte vastlegt voor de lettertekens van waarschuwingen?

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) De veiligheid van speelgoed is een onderwerp dat heel veel belangstelling wekt, vooral nu de feestdagen voor de deur staan en we ons afvragen welk speelgoed we voor onze kleintjes zullen kopen. In de vorige zittingsperiode hebben we mijns inziens een uitstekende oplossing uitgewerkt om de veiligheid van het speelgoed voor onze kinderen te verhogen. Helaas moeten we de effecten van deze voorschriften nog afwachten, maar ik verwacht dat ze concrete resultaten zullen opleveren.

Ik wil vanaf deze plaats de diensten van de Commissie graag bedanken voor het organiseren van de zogeheten "Toys Road Show". Dat is namelijk een heel belangrijk initiatief, dat ondernemingen helpt zich voor te bereiden op de veranderingen die de richtlijn met zich mee zal brengen.

Dames en heren, er is echter een bericht dat mij zorgen baart. Eind november besloot de Amerikaanse Commissie veiligheid consumentenproducten een miljoen kinderwagens van de markt te halen, en er zullen er nog eens een miljoen van de Canadese markt worden gehaald. Een kinderwagen is een dagelijks gebruiksvoorwerp, waarmee kinderen misschien nog wel vaker in contact komen dan met speelgoed. Gezien de schaal van de operatie zou ik de commissaris erkentelijk zijn als hij hier wat over zou willen zeggen. Kunnen we ervan op aan dat de kinderwagens op de Europese markt veilig zijn?

Anja Weisgerber (PPE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, ook ik stel uw duidelijke woorden erg op prijs. In principe kan worden gesteld dat de Speelgoedrichtlijn de bescherming van onze kinderen aanzienlijk heeft verbeterd. Aanvankelijk zijn we allen uitgegaan van het voornemen de strengste wetgeving ter wereld op te stellen. Ten gevolge van de studies van het Duitse Bundesinstitut für Risikobewertung – waarnaar u hebt verwezen –, maken echter veel ouders en grootouders zich momenteel zorgen. We moeten ons nu afvragen of het instituut gelijk heeft met zijn uitspraken en zijn standpunt, of niet. In elk geval moeten we de feiten grondig onderzoeken. Het gaat immers om de bescherming van onze kinderen.

Ik wil u bij dezen hartelijk danken voor uw bereidwilligheid om dit te onderzoeken. Ik ben echter van mening dat er meer vaart achter moet worden gezet. U hebt aangegeven dat pas volgend jaar, in de loop van het eerste halfjaar, de inzichten van het wetenschappelijk comité bekend zullen worden. Dat moet sneller gaan. Het gaat om de bescherming van onze kinderen. Ik vind het onbegrijpelijk dat het instituut zo laat met deze uitspraken is gekomen. Dat wil ik hier ook even gezegd hebben.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, de afgelopen jaren zijn er tientallen gevallen geweest van kinderen die onmiddellijk geopereerd moesten worden omdat er schadelijke stoffen in hun speelgoed zaten – alleen al in 2000 waren dat er 36. Ik wil er eveneens aan herinneren dat vorige week nog, in de VS, een rapport is gepubliceerd waarin staat dat een derde van de in omloop zijnde speelgoedjes gevaarlijke chemische stoffen bevat.

Wij moeten dus wel beseffen dat het Europese conformiteitsmerk (CEE) niet volstaat om de veiligheid van kinderspeelgoed te waarborgen. Het merk wordt toegekend als een bedrijf een dossier indient, en niet na een preventief steekproevenonderzoek op een product, met als gevolg dat de veiligheid van het speelgoed niet kan worden gewaarborgd.

Om ervoor te zorgen dat onze kinderen – ik heb geen kinderen maar hoop er wel te krijgen – bij het in ontvangst nemen van hun kerstcadeaus zeker kunnen zijn van de veiligheid ervan en hun ouders zich niet

ongerust hoeven te maken, moeten wij druk uitoefenen op de lidstaten en ervoor zorgen dat deze meer en grondigere controles verrichten. En natuurlijk moeten wij de bestaande wetgeving versterken.

Günter Verheugen, lid van de Commissie. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik ben blij met de grote overeenstemming die in het debat is gebleken. Even een opmerking vooraf: we hebben hier te maken met een wetenschappelijk instituut, het *Bundesinstitut für Risikobewertung*, waarvan mij al geruime tijd opvalt dat het met alarmerende berichten de publiciteit zoekt, zonder de Commissie of andere Europese instellingen van zijn inzichten op de hoogte te stellen. U mag daar zelf over oordelen. Het enige dat ik erover weet, is dat ter discussie staat of dit instituut nog wel middelen uit de Duitse begroting kan blijven ontvangen. Dat verklaart wellicht waarom het instituut veel aan public relations doet, maar er kennelijk niet veel waarde aan hecht dat wij de inzichten nauwgezet kunnen onderzoeken.

Desalniettemin – blijkbaar hebt u mij op dit punt verkeerd begrepen – beschouwen we ontwikkelingen, ook al vernemen we ze alleen maar uit berichten in de media, als een aanwijzing dat er mogelijk sprake is van nieuwe wetenschappelijke inzichten. Ik heb deze kwestie al doorgegeven aan het wetenschappelijk comité. Het verzoek dat u op dit punt aan mij hebt gericht, is dus overbodig. Op het moment dat ik de aanwijzing krijg dat er ten aanzien van de veiligheid van speelgoed en de grenswaarden die wij hanteren, mogelijk nieuwe wetenschappelijke inzichten zijn ontstaan, geef ik dat door aan het wetenschappelijk comité.

Ik wil echter nogmaals benadrukken dat u niet van mij en ik niet van u kan verlangen dat u een geschil tussen wetenschappers over methoden beslist. Dat kunt u niet en ik ook niet. Ik kan hier alleen maar constateren dat dit probleem van de methode voor het meten van mogelijke grenswaarden hier in dit Parlement, net als in de Raad en in de Commissie, uitvoerig is besproken. Verder heeft geen enkele andere wetenschappelijke instelling in Europa deze opvatting van dit Duitse instituut gedeeld, geen enkele instelling! Als u van mening bent dat het mijn plicht was de opvatting van dit ene instituut te volgen en de opvatting van alle andere niet, dan mag u dat tegen me zeggen en mij bekritisieren. Ik kan deze verantwoordelijkheid niet op me nemen. Ook niemand van u is daartoe in staat. Ik zeg het nog maar eens: als er zich nieuwe inzichten voordoen, zal ik het proces in werking zetten.

Mevrouw Weisgerber, u hebt gezegd dat er meer vaart achter moet worden gezet. Dat kan helaas niet. Het gaat hier om buitengewoon gecompliceerde wetenschappelijke vraagstukken. Daarbij moeten tests worden uitgevoerd. Er moeten – dat weet u wellicht niet – bijvoorbeeld uitgebreide dierproeven worden gedaan om dergelijke uitspraken te kunnen verifiëren. U kunt de wetenschap niet dwingen het onderzoek naar deze inzichten binnen een bepaalde periode af te ronden. Het spijt me, maar dat is niet mogelijk. Daarom moet ik u vragen genoeg te nemen met mijn mededeling dat het wetenschappelijk comité heeft aangegeven dat het uiterlijk medio volgend jaar gefundeerde resultaten kan overleggen. Dat zal het comité doen. Op basis van deze resultaten zal de Commissie onmiddellijk nieuwe voorstellen doen, als blijkt dat er daadwerkelijk sprake is van nieuwe inzichten. Ik hoop dat dit helderheid schept.

Mijnheer Creutzmann, het beginsel dat we ervan uitgaan dat het risico zo klein mogelijk moet zijn, is van toepassing. Ik heb het *Bundesinstitut für Risikobewertung* niet nodig om dat te weten te komen. Daarom is ook voldaan aan de eisen die u op basis daarvan hebt gesteld.

Mevrouw Rühle, volgens u had ik de pers eerder moeten inlichten. U zult er wel van ophoren dat ik u vertel dat ik dat heb gedaan. De Duitse media hebben helaas geen verslag gedaan van mijn objectieve en, naar mijn mening, rustige verklaring van de feiten. Ik denk ook niet dat hetgeen ik hier vanavond in het Parlement heb gezegd de Europese, en met name de Duitse media, zal halen. Ik heb de noodzakelijke verklaring echter afgelegd en de feiten opgehelderd. Ik stel de tekst u graag ter beschikking.

Mevrouw Davidson, we hebben de strengste wetgeving ter wereld. Daar kunnen we trots op zijn. Deze Commissie is niet van plan zich door iemand op wereld te laten overtreffen, als het erom gaat speelgoed zo veilig mogelijk te maken.

Ik kan mevrouw Schaldemose alleen maar gelijk geven. De verantwoordelijkheid van de lidstaten voor het toezicht op de markt mag niet in twijfel worden getrokken. Ik ben het volledig met u eens dat de kwestie van de tenuitvoerlegging hierbij doorslaggevend zal zijn. Ook op dit punt hebben we adequate voorbereidingen getroffen.

De laatste vraag van mevrouw Hedh is een heel belangrijke vraag. Met betrekking tot de normen voor verschillende sectoren hebt u twee voorbeelden gegeven, zoals de geluidsbronnen. We hebben de Europese normalisatie-instellingen dienovereenkomstig opdrachten gegeven. Voor normen geldt echter hetzelfde als voor ander wetenschappelijk werk. Daarbij kunt u niet verordenen dat ze binnen een week, een maand of

enkele maanden beschikbaar zijn. Dat kost tijd. Alle normen waarover we hebben gesproken, zijn echter in de maak. Ze zullen op tijd beschikbaar zijn, zodat de producten dan ook beter met elkaar kunnen worden vergeleken. Daardoor kunnen we het toezicht op de markt versterken.

Ik wil tot slot nog een onderwerp aansnijden. Eerder deze avond is gesproken over kinderzitjes. In de Verenigde Staten zijn bij kinderzitjes veiligheidsproblemen aan het licht gekomen. Het gaat hier echter niet om speelgoed. En dus vallen kinderzitjes niet onder de Speelgoedrichtlijn, maar onder de richtlijn inzake algemene productveiligheid. We hoeven ons hier niet te verstoppen voor de Amerikanen. Het Europese systeem met betrekking tot de algemene veiligheid van producten heeft de afgelopen jaren steeds beter aan de verwachtingen beantwoord. Als er op de Europese markt onveilige producten worden gesignaleerd, kunnen we er nu tamelijk zeker van zijn dat alle andere lidstaten en de Commissie daarvan inderdaad op de hoogte worden gesteld en dat er dan ook daadwerkelijk passende maatregelen worden genomen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Jim Higgins (PPE), schriftelijk. – (EN) Het doet mij deugd dat de nieuwe Richtlijn 2009/48 (EG) betreffende de veiligheid van speelgoed in 2011 in werking treedt, hoewel het spijtig is dat dit pas na de kerstperiode van 2010 is, wanneer het meeste speelgoed dat in Europa wordt gemaakt of ingevoerd, wordt verkocht. Ik hoop dat de lidstaten ervoor kiezen om alle elementen van deze belangrijke richtlijn om te zetten in nationaal recht voor de uiterste termijn voor de tenuitvoerlegging, zodat ouders, als consumenten, zich minder zorgen hoeven te maken.

Artur Zasada (PPE), schriftelijk. – (PL) Ik wil de gelegenheid van dit debat graag aangrijpen om de aandacht te vestigen op het feit dat de werking van het EU-register voor consumentenongevallen verbeterd moet worden. Dit register voorziet onder andere in het verzamelen van informatie over doden en gewonden als gevolg van het gebruik van uiteenlopende producten die bestemd zijn voor kinderen. Het moet een belangrijke rol spelen in de werking van het systeem voor de bescherming van consumenten, waaronder de jongste en kwetsbaarste onder hen. Maar volgens een deskundige van het technisch comité voor producten voor kleine kinderen en speelgoedveiligheid van het Poolse Normalisatiecomité (PKN) verlopen de snelle uitwisseling van informatie tussen de lidstaten en de Europese Commissie over producten die gevaar opleveren en de stappen die worden ondernomen in bepaalde landen om te voorkomen dat deze in de handel komen of hier beperkingen aan te stellen, helaas nog altijd niet naar tevredenheid. Ik wil vragen om een grondig onderzoek naar deze kwestie.

20. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

21. Sluiting van de vergadering

(De vergadering wordt om 22.50 uur gesloten)